

DEBRECENI ÍTÉLŐTÁBLA

Bf.II.357/2009/ 28.szám

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Debreceni Ítéltábla a 2009. október 5. napján megtartott nyilvános ülésen meghozta és 2009. október 16. napján kihirdette a következő

ítéletet:

A különösen jelentős értékű jövedéki termékre elkövetett jövedéki orgazdaság büntette miatt I.rendű vádlott és társai ellen indult büntetőügyben a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Bíróság 5.B.1725/2005/515.sz. 2008. december 12. napján kihirdetett ítéletét a fellebbezéssel érintett vádlottak közül I.r., II.r., III.r., IV.r., V.r., VI.r., VII.r., VIII.r., X.r., XI.r., László XIII.r., XIV.r., XV.r., XVIII.r. XXI.r., László XXIX.r. és XXX.r. vádlottak vonatkozásában megváltoztatja a következők szerint:

I.r. vádlott főbüntetését 2 (kettő) év 9 (kilenc) hónap fegyházbüntetésre enyhíti és öt további 1.000.000. (egymillió) forint pénzmellékbüntetésre is ítéli.

II.r. vádlott által megvalósított bűncselekmény helyes minősítése: folytatólagosan és üzletszerűen, bűnsegédként elkövetett jövedéki orgazdaság büntette (Btk.311/A.§ (1)(3) bek. b)pont).

A II.r. vádlottat mellékbüntetésül 200.000 (kettőszázezer) forint pénzmellékbüntetésre is ítéli.

IV.r. vádlottat 500.000 (ötszázezer) forint pénzmellékbüntetésre is ítéli.

V.r. vádlottat 3.000.000 (hárommillió) forint pénzmellékbüntetésre is ítéli.

VI.r. vádlottat 6.000.000 (hatmillió) forint pénzmellékbüntetésre is ítéli.

VII.r. vádlott által megvalósított bűncselekményt bűnsegédként, folytatólagosan, üzletszerűen elkövetett jövedéki orgazdaság büntettének minősíti (Btk.311/A.§. (1) bekezdés(3) bek. b) pontja)

A VII.r. vádlott büntetését 350 (háromszázötven) napi tétel pénzbüntetésre enyhíti, egyben a közügyektől eltiltás mellékbüntetést mellőzi. A pénzbüntetés egy napi tétel összegét 300 (háromszáz) forintban állapítja meg. Az így kiszabott 105.000 (egyszázötezer) forint pénzbüntetésbe a VII.r. vádlott által előzetes fogva tartásban töltött időt beszámítani rendeli oly módon, hogy egy napi előzetes fogvatartásban töltött idő egy napi tétel pénzbüntetésnek felel meg, az így beszámított 179 (egyszázhetvenkilenc) nap tekintetében a pénzbüntetésből 53.700 (ötvenháromezer-hétszáz) forintot lerovottnak tekint. A fennmaradó összeg meg nem fizetése esetén a kiszabott pénzbüntetést napi tételenként kell fogházban végrehajtandó szabadságvesztés büntetésre átváltoztatni.

VIII.r. vádlottat 8.000.000 (nyolcmillió) forint pénzmellékbüntetésre is ítéli.

X.r. vádlott büntetését 1 (egy) év végrehajtásában 4 (négy) év próbaidőre felfüggesztett börtönbüntetésre enyhíti és egyben 500.000 (ötszázezer) forint pénzmellékbüntetésre is ítéli, a közügyektől eltiltás mellékbüntetést mellőzi.

XI.r. vádlott által megvalósított bűncselekmény helyes minősítése: társtettesként, folytatólagosan és üzletszerűen elkövetett jövedéki orgazdaság büntette. (Btk.311/A.§ (1)(3) bekezdés b) pontja.) A bíróság XI.r. vádlottat 200.000 (kettőszázezer) forint pénzmellékbüntetésre is ítéli.

A bíróság XIII.r. vádlottat az ellene folytatólagosan, bűnsegédként elkövetett jövedéki orgazdaság büntettének vádja alól felmenti. (Btk.311/A.§. (1)(3) bekezdés a) pontja.)

A XIV.r. vádlott által megvalósított bűncselekmény helyes minősítése: társtettesként, folytatólagosan és üzletszerűen elkövetett jövedéki orgazdaság büntette. (Btk.311/A.§ (1)(3) bekezdés b) pontja.).

A XIV.r. vádlott büntetését a bíróság 400 (négy száz) napi tétel pénzbüntetésre enyhíti, 1 (egy) napi tétel összegét 1500 (egyezer-öt száz) forintban állapítja meg. Az így kiszabott 600.000 (hatszáz ezer) forint pénzbüntetés meg nem fizetése esetén napi tételenként kell fogházban végrehajtandó szabadságvesztésre átváltoztatni, egyben a közügyektől eltiltás mellékbüntetést mellőzi.

A bíróság XIV.r. vádlott vonatkozásában a Hajdú-Bihar Megyei Bíróság KB.II.138/2002/17.sz. ítéletével kiszabott 8 hónap börtönbüntetés utólagos végrehajtásának elrendelését mellőzi.

A bíróság XV.r. vádlott büntetését 1 (egy) év végrehajtásában 2 (kettő) év próbaidőre felfüggesztett börtönbüntetésre enyhíti, egyben a közügyektől eltiltás mellékbüntetést mellőzi.

XVIII.r. vádlott büntetését 1 (egy) év végrehajtásában 2 (kettő) év próbaidőre felfüggesztett börtönbüntetésre enyhíti, míg a közügyektől eltiltás mellékbüntetést mellőzi.

A bíróság a XXI.r. vádlott által elkövetett bűncselekményt bűnsegédként elkövetett jövedéki orgazdaság büntettének minősíti (Btk.311/A.§ (1) (3) bekezdés b)pont.)

XXIX.r. vádlott büntetését végrehajtásában 2 (kettő) év próbaidőre felfüggesztett 1 (egy) év 6 (hat) hónap börtönbüntetésre enyhíti, és a közügyektől eltiltás mellékbüntetést mellőzi.

A bíróság XXX.r. vádlott által elkövetett bűncselekményt társtettesként folytatólagosan, üzletszerűen elkövetett jövedéki orgazdaság büntettének minősíti. (Btk.311/A.§ (1) (3) bekezdés b) pontja) Ezért őt 500.000 (ötszázezer) forint pénzmellékbüntetésre is ítéli.

I.r., V.r., VI.r. és VIII.r. vádlottak a bűncselekményt bűnszervezetben követték el.

Az ítéletábra III.r., X.r., XV.r., XVIII.r. XXIX.r. vádlottak vonatkozásában a bűncselekmény bűnszervezetben történő elkövetésére tett megállapítást mellőzi.

Az ítéletábra III.r., X.r. XV.r. XVIII.r., XXIX.r. vádlottak vonatkozásában a feltételes szabadságra bocsáthatóság kizárására utalást mellőzi.

A pénzmellékbüntetés meg nem fizetése esetére azt I.r. vádlott vonatkozásában naponta 5000 (ötezer) forintoként, összesen 200 (kettőszáz) nap fegyházfokozatban;

II.r. vádlott tekintetében naponta 1000 (egyezer) forintoként, összesen 200 (kettőszáz) nap börtönfokozatban,

IV.r. vádlott esetében naponta 5000 (ötezer) forintoként, összesen 100 (egyszáz) nap börtönfokozatban,

V.r. vádlott tekintetében naponta 6000 (hatezer) forintoként, összesen 500 (ötszáz) nap fegyházfokozatban,

VI.r. vádlott vonatkozásában naponta 10.000 (tízezer) forintoként, összesen 600 (hatszáz) nap fegyházfokozatban,

VIII.r. vádlott tekintetében naponta 12.500 (tizenkettőezer-ötszáz) forintonként, összesen 640 (hatszáz-negyven) nap fegyházfokozatban,

X.r. vádlott esetében naponta 2000 (kettőezer) forintonként, összesen 250 (kettőszázötven) nap börtönfokozatban,

XI.r. vádlott vonatkozásában naponta 1000 (egyezer) forintonként, összesen 200 (kettőszáz) nap börtön fokozatban,

XXX.r. vádlott vonatkozásában naponta 2000 (kettőezer) forintonként, összesen 250 (kettőszázötven) nap börtönfokozatban végrehajtandó szabadságvesztésre rendeli átváltoztatni.

A bíróság az RIV 56/2003. tételszám alatt lefoglalt 1 db forgalmi rendszámú tehergépkocsi (msz.) elkobzását mellőzi.

I.r., II.r., III.r., IV.r., V.r., VI.r., VIII.r. vádlottak vagyontárgyaira elrendelt zár alá vétel feloldását a pénzmellékbüntetés és a bűnügyi költség megfizetéséig visszatartja.

László XIII.r. vádlott bűnügyi költség megfizetésére kötelezését mellőzi, a személyére megállapított 130.000 Ft. Bűnügyi költség az állam terhén marad.

Egyebekben az első fokú ítéletet helybenhagyja azzal, hogy IV.r. vádlott lakcíme szám., Személyazonosító okmány száma helyesen; VII.r. vádlott alatti lakos, X.r. vádlott lakcíme helyesen sz.; XII.r. vádlott személyazonosító okmány száma helyesen; XI.r. vádlott helyesen: született, XX.r. vádlott személyazonosító okmány száma helyesen ; László XXIX.r. vádlott személyazonosító okmány száma helyesen ; XXX.r. vádlott személyazonosító okmány száma helyesen , valamint XXXII.r. vádlott személyazonosító okmány száma helyesen .

A másodfokú eljárásban felmerült 304.750 forint bűnügyi költségéből II.r.vádlott 27.500 Ft, III.r. vádlott 18.000 Ft, IV.r. vádlott 19.375 Ft,VII.r. vádlott 27.500 Ft, X.r. vádlott 19.375 Ft, XI.r. vádlott 37.500 Ft, XIV.r. vádlott 27.500 Ft, XVIII.r. vádlott 18.000 Ft, XX.r. vádlott 27.500 Ft,XXVII.r. vádlott 16.000 Ft, László XXIX.r. vádlott 27.500 Ft megfizetésére köteles, míg 39.000 Ft. bűnügyi költség az állam terhén marad.

Az ítélet ellen László XIII.r. vádlott, védője és az ügyész a XIII.r. vádlott vonatkozásában fellebbezéssel élhet. A fellebbezés ellen a jelenlévők nyomban, a távollévő jogosultak az ítélet kézbesítésétől számított 8 (nyolc) napon belül írásban jelenthetik be.

I n d o k o l á s:

Az ügyben a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Bíróság járt el a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Főügyészség B. 6146/2003/7-I., illetőleg a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Ügyészségi Nyomozó Hivatal Ny. 2078/2004. számú vádirata alapján.

A Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Bíróság I. r. vádlottat részben társtettesként, folytatólagosan, üzletszerűen elkövetett jövedéki orgazdaság bűntettében (Btk. 311/A. § (1)., (4) bekezdés b) pont) mondta ki bűnösnek és ezért főbüntetésül 3 év 8 hónap fegyházbüntetésre, mellékbüntetésül 4 év közügyektől eltiltásra ítélte.

II. r. vádlottat társtettesként elkövetett jövedéki orgazdaság bűntettében mondta ki bűnösnek (Btk. 311/A. § (1)., (2) bekezdés a) pont) és ezért a II. r. vádlottat főbüntetésül 2 év 8 hónap börtönbüntetésre, mellékbüntetésül 2 év közügyektől eltiltásra ítélte.

III. r. vádlottat bűnösnek mondta ki bűnsegédként, folytatólagosan, üzletszerűen elkövetett jövedéki orgazdaság bűntettében (Btk. 311/A. § (1)., (3) bekezdés b) pont) és ezért őt főbüntetésül 1 év börtönbüntetésre, mellékbüntetésül 1 év közügyektől eltiltásra ítélte.

IV. r. vádlottat bűnösnek mondta ki bűnsegédként, folytatólagosan elkövetett jövedéki orgazdaság bűntettében (Btk. 311/A. § (1)., (2) bekezdés a) pont), ezért őt 10 hónap börtönbüntetésre ítélte azzal, hogy a kiszabott szabadságvesztés végrehajtását 2 év próbaidőre felfüggeszteni rendelte.

V. r. vádlottat bűnösnek mondta ki részben társtettesként, üzletszerűen elkövetett jövedéki orgazdaság bűntettében (Btk. 311/A. § (1)., (3) bekezdés b) pont) és ezért őt 3 év fegyházbüntetésre, mellékbüntetésül 3 év közügyektől eltiltásra ítélte.

VI. r. vádlottat bűnösnek mondta ki részben társtettesként, folytatólagosan, üzletszerűen elkövetett jövedéki orgazdaság bűntettében (Btk. 311/A. § (1)., (3) bekezdés b) pont) és ezért őt főbüntetésül 4 év fegyházbüntetésre, mellékbüntetésül 4 év közügyektől eltiltásra ítélte.

VII. r. vádlottat bűnszervezetben részvétel bűntettében mondta ki bűnösnek (Btk. 263/C. § (1) bekezdés) és ezért őt 1 év börtönbüntetésre, mellékbüntetésül 1 év közügyektől eltiltásra ítélte.

VIII. r. vádlottat bűnösnek mondta ki üzletszerűen elkövetett jövedéki orgazdaság bűntettében (Btk. 311/A. § (1)., (3) bekezdés b) pont) és ezért őt főbüntetésül 3 év fegyházbüntetésre, mellékbüntetésül 3 év közügyektől eltiltásra ítélte.

X. r. vádlottat bűnösnek mondta ki bűnsegédként, folytatólagosan, üzletszerűen elkövetett jövedéki orgazdaság bűntettében (Btk. 311/A. § (1)., (3) bekezdés b) pont), ezért őt főbüntetésül 1 év börtönbüntetésre, mellékbüntetésül 1 év közügyektől eltiltásra ítélte.

XI. r. vádlottat bűnösnek mondta ki társtettesként elkövetett jövedéki orgazdaság bűntettében (Btk. 311/A. § (1)., (2) bekezdés a) pont), ezért őt 6 hónap börtönbüntetésre ítélte azzal, hogy a kiszabott szabadságvesztés büntetés végrehajtását 2 év próbaidőre felfüggeszteni rendelte.

XII. r. vádlottat bűnösnek mondta ki bűnsegédként elkövetett jövedéki orgazdaság bűntettében (Btk. 311/A. § (1)., (2) bekezdés a) pont) és ezért őt 10 hónap börtönbüntetésre ítélte azzal, hogy a kiszabott szabadságvesztés büntetés végrehajtását 2 év próbaidőre felfüggeszteni rendelte.

XII. r. vádlottat bűnösnek mondta ki bűnszervezetben részvétel büntetében (Btk. 263/C. § (1) bekezdés) és ezért őt 6 hónap börtönbüntetésre ítélte azzal, hogy a kiszabott szabadságvesztés büntetés végrehajtását 2 év próbaidőre felfüggeszteni rendelte.

XIV. r. vádlottat bűnösnek mondta ki társtettesként elkövetett jövedéki orgazdaság büntetében (Btk. 311/A. § (1)., (2) bekezdés a) pont) és ezért őt 7 hónap börtönbüntetésre, mellékbüntetésként 1 év közügyektől eltiltásra ítélte, illetőleg elrendelte a Hajdú-Bihar Megyei Bíróság Kb. II. 138/2002/17. számú ítéletével kiszabott 8 hónap börtönbüntetés utólagos végrehajtását. XV. r. vádlottat bűnösnek mondta ki társtettesként, folytatólagosan, üzletszerűen elkövetett jövedéki orgazdaság büntetében (Btk. 311/A. § (1)., (3) bekezdés b) pont) és ezért őt főbüntetésként 1 év börtönbüntetésre, mellékbüntetésül 1 év közügyektől eltiltásra ítélte.

XVIII. r. vádlottat bűnösnek mondta ki társtettesként, folytatólagosan, üzletszerűen elkövetett jövedéki orgazdaság büntetében (Btk. 311/A. § (1)., (3) bekezdés b) pont) és ezért őt főbüntetésül 1 év börtönbüntetésre, mellékbüntetésként 1 év közügyektől eltiltásra ítélte.

XX. r. vádlottat bűnösnek mondta ki bűnsegédként elkövetett jövedéki orgazdaság büntetében (Btk. 311/A. § (1)., (2) bekezdés a) pont), ezért őt 10 hónap börtönbüntetésre ítélte azzal, hogy a kiszabott szabadságvesztés büntetés végrehajtását 2 év próbaidőre felfüggeszteni rendlte.

XXI. r. vádlottat bűnösnek mondta ki bűnszervezetben részvétel büntetében (Btk. 263/C. § (1) bekezdés) és ezért őt 10 hónap börtönbüntetésre ítélte azzal, hogy a kiszabott börtönbüntetés végrehajtását 2 év próbaidőre felfüggeszteni rendelte.

XXVII. r. vádlottat bűnösnek mondta ki bűnsegédként elkövetett jövedéki orgazdaság büntetében (Btk. 311/A. § (1)., (2) bekezdés a) pont) és ezért őt 6 hónap börtönbüntetésre ítélte azzal, hogy kiszabott börtönbüntetés végrehajtását 2 év próbaidőre felfüggeszteni rendelte.

XXIX. r. vádlottat bűnösnek mondta ki társtettesként, folytatólagosan, üzletszerűen elkövetett jövedéki orgazdaság büntetében (Btk. 311/A. § (1)., (3) bekezdés a) pont) és ezért őt főbüntetésül 1 év 6 hónap börtönbüntetésre, mellékbüntetésként 2 év közügyektől eltiltásra ítélte.

XXX. r., XXXI. r., XXXII. r., és XXXIII. r. vádlottakat bűnösnek mondta ki társtettesként elkövetett jövedéki orgazdaság büntetében (Btk. 311/A. § (1)., (2) bekezdés a) pont) és ezért őket 8-8 hónap börtönbüntetésre ítélte azzal, hogy a kiszabott szabadságvesztés büntetés végrehajtását 2 év próbaidőre felfüggeszteni rendelte.

Megállapított az elsőfokú bíróság, hogy I. r., III. r., V. r., VI. r., VIII. r., X. r., XV. r., XVIII. r., Batthányi István XXIX. r. vádlott a bűncselekményt bűnszervezetben követte el, és ezen vádlottak feltételes szabadságra sem bocsáthatóak. Rendelkezett az elsőfokú bíróság a vádlottak által előzetes fogvatartásban töltött időnek a kiszabott szabadságvesztés büntetésekbe történő beszámításáról, továbbá az eljárás során zár alá vett vagyontárgyak feloldásáról, a lefoglalt vagyontárgyak elkobzásáról illetőleg a lefoglalás megszüntetéséről, valamint az ügyben felmerülő bűnügyi költség viseléséről.

A Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Bíróság 515. sorszámú ítélete ellen az ügyész fellebbezést jelentett be I. r. vádlott terhére részbeni megalapozatlanság, téves minősítés miatti súlyosítás végett, így II. r. vádlott terhére részbeni megalapozatlanság, téves minősítés

miatti súlyosítás, III. r. vádlott terhére részbeni megalapozatlanság, téves minősítés miatti súlyosítás, IV. r. vádlott terhére súlyosítás, V. r. vádlott terhére részbeni megalapozatlanság, téves minősítés miatti súlyosítás, VI. r. vádlott terhére részbeni megalapozatlanság, téves minősítés miatti súlyosítás, VII. r. vádlott terhére részbeni megalapozatlanság, téves minősítés súlyosítás, VIII. r. vádlott terhére részbeni megalapozatlanság, téves minősítés súlyosítás, IX. r. vádlott terhére a felmentés miatti bűnösség megállapítása végett, X. r. vádlott terhére részben megalapozatlanság, téves minősítés súlyosítás, XI. r. vádlott terhére részben megalapozatlanság, téves minősítés súlyosítás, XII. r. vádlott terhére részben megalapozatlanság, téves minősítés súlyosítás, XIII. r. vádlott terhére részben megalapozatlanság, téves minősítés súlyosítás, XIV. r. vádlott terhére részbeni megalapozatlanság miatt, XVI. r. vádlott terhére felmentés miatt bűnösség megállapítása végett, XVII. r. vádlott terhére felmentés miatt bűnösség megállapítása végett, XIX. r. vádlott terhére felmentés miatt bűnösség megállapítása végett, XX. r. vádlott terhére részbeni megalapozatlanság, téves minősítés súlyosítás, XXI. r. vádlott terhére részbeni megalapozatlanság, téves minősítés súlyosítás, XXII. r. vádlott terhére részbeni megalapozatlanság, téves minősítés, XXIII. r. vádlott terhére részbeni megalapozatlanság, téves minősítés miatt, XXIV. r. vádlott terhére részbeni megalapozatlanság, téves minősítés súlyosítás, XXVI. r. vádlott terhére felmentés miatt bűnösség megállapítása végett, XXVII. r. vádlott terhére részbeni megalapozatlanság, téves minősítés súlyosítás, XXX. r. vádlott, XXXI. r. vádlott, XXXII. r. vádlott, XXXIII. r. vádlottak terhére részbeni megalapozatlanság, téves minősítés és súlyosítás végett.

Az ítélet kihirdetését követően I. r. vádlott és védője a bünszervezetben való elkövetés téves megállapítása, 3 gépkocsi elkobzása miatt és a büntetés enyhítése érdekében, II. r. vádlott és védője elsődlegesen felmentésért, másodlagosan enyhítésért, III. r. vádlott és védője bünszervezet téves megállapítása miatt enyhítés érdekében, V. r. vádlott és védője anyagi jogi, eljárásjogi szabálysértések, megalapozatlanság miatt a vádlott felmentése érdekében jelentett be fellebbezést. VI. r. vádlott és védője bünszervezet téves megállapítása miatt felmentés érdekében, VII. r. vádlott és védője elsősorban felmentés, másodlagosan enyhítés, VIII. r. vádlott és védője bizonyítottság hiányában történő felmentés végett jelentett be fellebbezést. X. r. vádlott és védője a tényállás téves megállapítása, téves minősítés és enyhítés érdekében a büntetés végrehajtásának felfüggesztése iránt, XIII. r. vádlott és védője elsősorban felmentés, másodsorban enyhítés és előzetes mentesítés érdekében, XIX. r. vádlott és védője felmentés érdekében, XV. r. vádlott és védője felmentés és enyhítés érdekében, XVIII. r. vádlott és védője bünszervezet téves megállapítása és enyhítés érdekében, XX. r. vádlott és védője elsősorban felmentés, másodsorban enyhítés érdekében, XXI. r. vádlott és védője felmentés érdekében, XXIII. r. vádlott és védője indokolás nélkül, XXIV. r. vádlott és védője ugyancsak indokolás nélkül jelentett be fellebbezést. XXVII. r. vádlott és védője felmentés érdekében, XXIX. r. vádlott és védője felmentés érdekében, XXX. r. vádlott és védője anyagi jogi, eljárásjogi szabálysértések és megalapozatlanság miatt, XXXI. r. vádlott, XXXII. r. vádlott és védője, XXXIII. r. vádlott és védője felmentés érdekében jelentettek be fellebbezést.

A Debreceni Fellebbviteli Főügyészség az ügyészi fellebbezést IX. r., XVI. r., XVII. r., XIX. r., XX. r., XXII. r., XXIII. r., XXIV. r., XXVI. r., XXVII. r., XXXI. r., XXXII. r. és XXXIII. r.

vádlottakra nézve visszavonta. A vádlottak és a védők részéről bejelentett egyes fellebbezések visszavonására tekintettel, így a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Bíróság ítélete IX. r., XVI. r., XVII. r., XIX. r., XXVI. r., XXII. r., XXIII. r., XXIV. r., XXV. r. vádlottak vonatkozásában a másodfokú eljárásban megtartott nyilvános ülést megelőzően jogerőre emelkedett. Ugyancsak jogerőre emelkedett a XXVIII. r. vádlottal szembeni eljárást megszüntető végzés is.

A Debreceni Fellebbviteli Főügyészség Bf. 7/2006/27/I. számú átiratában rámutatott arra, hogy a megyei bíróság az eljárási szabályok betartásával folytatta le az eljárást, az ügy felderítésére irányuló kötelezettségének valamennyi tényállási pontot illetően eleget tett. Az ügy elbírálása szempontból releváns bizonyítékokat a lehetséges körben beszerezte. A bizonyítékok egyenként és összességében történő helyes mérlegelését követően a fellebbviteli főügyészség álláspontja szerint túlnyomórészt megalapozott tényállást rögzített. A tényállásnak az iratok alapján csupán kisebb kiegészítése indokolt. Kifejtette azt az álláspontját is, hogy a megyei bíróság az ítélet indokolási részében az indokolási kötelezettségének eleget tett. A fellebbviteli főügyészség által kifejtettek szerint a megyei bíróság a joghatósággal kapcsolatban helyesen fejtette ki álláspontját és helyes az ebből levont következtetése arra vonatkozóan, hogy a vádiratban megjelölt elkövetési érték nagyságához képest jóval alacsonyabb mennyiséget állapított meg a tényállásban. Helyes volt az eljárása az elsőfokú bíróságnak, amikor csak azokat a cselekményeket vonta be az ítélezés körébe, amelyekről bizonyított, hogy Magyarországra becsempésztett adózatlan jövedéki termékekről van szó. Az ezzel kapcsolatos indokolását is maradéktalanul elfogadta az elsőfokú bíróságnak. Ennek tudható be, hogy helytálló az IX. r., XVI. r., XVII. r., XIX. r. és XXVI. r. vádlottak felmentését eredményező ítéleti megállapítás, amely felmentő rendelkezések másodfokú eljárás lefolytatása nélkül első fokon jogerőre emelkedtek. A Debreceni Fellebbviteli Főügyészség bár osztotta a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Főügyészség fellebbezésében foglaltakat abban, hogy az ügyben beszerzett szakértő által készített szakvélemény irreálisan alacsony értékeket jelölt meg a vádban szereplő cigaretták kiskereskedelmi értékeként, de a kellően megindokolt bírói mérlegelést támadni nem kívánta.

A Debreceni Fellebbviteli Főügyészség ugyancsak nem tartotta kifogásolhatónak az ügyben a titkos információgyűjtés eredményének perbeli bizonyítékként történő felhasználását figyelemmel arra, hogy a bíróság teljesítette a titkosszolgálati eszközök alkalmazásának célhoz kötöttsége ellenőrzését. Az ezzel kapcsolatos indokolási kötelezettségének is eleget tett álláspontja szerint a megyei bíróság az csupán kisebb pontosításra szorul annyiban, hogy a bírósági eljárás ideje alatt az Alkotmánybíróság a 2/2007. (I.24.) AB határozatával a Be. 206. § (3) bekezdésének 2006. június 30. napjáig hatályban volt szövegét alkotmányellenesnek nyilvánította. A Büntetőeljárás törvény IX. fejezetének „bírói engedélyhez kötött titkos adatszerzés” nevet viselő 5. címében foglalt rendelkezéseket 2008. január 1. napi hatállyal a 2007. évi CLXXXIII. törvény módosította. A Be. 14. § rendelkezéséből következően a titkos információgyűjtés keretében a korábbi szabályok szerint beszerzett adatok a büntetőeljárásban csak akkor használhatóak fel bizonyítékként, ha a Be. módosított új rendelkezéseinek megfelelnek. A Be. 206/A. § (1) bekezdés a) és b) pontjai valamint a (7) bekezdésének rendelkezései az irányadóak. A bizonyítani kívánt

bűncselekmény a bírói engedélyben megjelölt, a titkos adatszerzés engedélyezésének a Be. 201. §-ában írt feltételeinek is megfelelő bűncselekmény. Amennyiben a bűncselekmény helyes minősítése az engedélyben nevesített bűncselekménytől eltér, ez esetben a Be. 206/A. § (2) bekezdésének a rendelkezése az irányadó (alanyi azonosság). Ezen szabályokból következően jelen ügyben az elsőfokú bíróság ítélete szerinti minősítés alapján nem lenne felhasználható a titkos információgyűjtés eredménye azokkal a vádlottakkal szemben, akiknek cselekményét a bíróság a Btk. 311/A. § (1) illetve (2) bekezdés a) pontja alapján minősítette, így II., IV., XXX., XXXI., XXXII. r. vádlottak esetében. Az új szabályozás szerint (Be. 206/A. § (6) bekezdés) a bíró illetőleg az igazságügyért felelős miniszter engedélyéhez kötött titkos információgyűjtés eredményének a büntetőeljárásban bizonyítás eszközként történő felhasználását az (1) és (5) bekezdésben meghatározott feltételek fennállása esetén a nyomozás elrendelését követően az ügyész indítványozhatja. Az indítványról a nyomozási bíró határoz. Az elkövetés idején hatályos büntetőeljárási törvény ilyen rendelkezést még nem tartalmazott, ezért e körben a Be. 605. § (2) bekezdésének előírását kell figyelembe venni, miszerint az e törvény hatálybalépésekor folyamatban lévő büntetőeljárásban az ezt megelőzően a korábbi jogszabály szerint végzett eljárási cselekmény akkor is érvényes, ha ezt a törvény másként szabályozza.

Indítványozta továbbá a fellebbviteli főügyészség II. r., III. r., IV., X. r., XXII. r. vádlottak esetében a minősítés megváltoztatását oly módon, hogy cselekményüket 1-1 rb. a Btk. 311/A. § (1) bekezdésébe ütköző, de (4) bekezdés b) pontja szerint minősülő üzletszerűen, különösen nagy értékű jövedéki termékekre folytatólagosan elkövetett jövedéki orrgazdaság büntetében állapítsa meg az ítéletábra, amelyet bűnsegédként követtek el figyelemmel arra, hogy az ő cselekményük az I. r. vádlott tevékenységéhez kapcsolódó bűnsegédi magatartás. Indítványozta továbbá III. r. vádlott esetében az ítéleti tényállás kiegészítését is.

Ugyancsak sérelmezte a minősítést VII. r., XIII. r. és XXI. r. vádlottaknál, akiknél a helyes minősítés bűnsegédként elkövetett jövedéki orrgazdaság büntette lenne a Btk. 311/A. § (1) bekezdés illetőleg (3) bekezdés b) pontja szerint figyelemmel arra, hogy a bűnszervezetben részvétel büntette csak akkor jöhetne szóba, ha olyan bűnszervezetről lenne szó, ahol a bűnelkövetői tevékenység csak előkészítő szakig jutott el.XIII. r. vádlott tekintetében a Be. 331. § (1) bekezdése alapján a helyes minősítés szerint indítványozta a felmentését bizonyítottság hiányában.

VIII. r. vádlottnál indítványozta bűnhalmazat megállapítását figyelemmel az elkövetésben a rövid időközök hiányára. XI. r. vádlott által elkövetett bűncselekmény minősítését 1 rb. Btk. 311/A. § (1) bekezdésébe ütköző, de a (3) bekezdés b) pontja szerint minősülő folytatólagosan üzletszerűen elkövetett jövedéki orrgazdaság büntetteként indítványozta megállapítani.XIV. r. vádlott esetében 1 rb. Btk. 311/A. § (1) bekezdésébe ütköző, de a (3) bekezdés b) pontja szerint minősülő folytatólagosan üzletszerűen elkövetett jövedéki orrgazdaság büntetteként indítványozta megállapítani. XXX. r. vádlottnál ugyancsak a rendszeres haszonszerzés végetti elkövetés miatt az üzletszerűség, mint minősítő körülmény megállapítható, továbbá a folytatólagos elkövetés is fennáll. Az ő cselekményét ezért 1 rb. a Btk. 311/A. § (1) bekezdésébe ütköző, de a (3) bekezdés b) pontja szerint

minősülő folytatólagosan, üzletszerűen elkövetett jövedéki orrgazdaság büntetteként indítványozta megállapítani, amelyet társtettesként követett el.

Helytállónak ítélte meg a fellebbviteli főügyészség a bűnszervezetben elkövetéssel kapcsolatos jogi álláspontját a megyei bíróságnak, azonban indítványozta II. r., IV. r., XXII. r., XXI. r. vádlottak tekintetében is a bűnszervezeti elkövetés megállapítását.

Mindezekre figyelemmel súlyosabb büntetés kiszabását indítványozta a fellebbviteli főügyészség I. r., V. r., VI. r., VIII. r. vádlottakkal szemben. II. r. vádlott tekintetében fegyházfokozat megállapítását, III. r. vádlott tekintetében hosszabb tartamú börtönbüntetés és közügyektől eltiltás mellékbüntetés kiszabását indítványozott. IV. r. vádlott tekintetében hosszabb tartamú börtönbüntetés kiszabását indítványozta a szabadságvesztés próbaidőre történő felfüggesztésére vonatkozó rendelkezés mellőzése mellett és vele szemben közügyektől eltiltás mellékbüntetés alkalmazását. X. r. vádlottal szemben a kiszabott börtönbüntetés és közügyektől eltiltás mellékbüntetés hosszabb tartamban történő megállapítását indítványozta. XI. r. vádlottal szemben a börtönbüntetés hosszabb tartamban történő megállapítását indítványozta. XXII. r. vádlottal szemben a szabadságvesztés büntetés próbaidőre történő felfüggesztésére vonatkozó rendelkezés mellőzése mellett közügyektől eltiltás mellékbüntetés alkalmazását indítványozta. XIV. r. vádlottal szemben a börtönbüntetés hosszabb tartamban történő megállapítását, XXI. r. vádlottal szemben a szabadságvesztés büntetés próbaidőre történő felfüggesztésére vonatkozó rendelkezés mellőzése mellett a börtönbüntetés hosszabb tartamban történő megállapítását és közügyektől eltiltás alkalmazását indítványozta. XXX. r. vádlottal szemben a börtönbüntetés hosszabb tartamban történő megállapítását, szabadságvesztés próbaidőre történő felfüggesztésére vonatkozó rendelkezés mellőzését és közügyektől eltiltás mellékbüntetés alkalmazását indítványozta. Indítványozta, hogy állapítsa meg az ítéletábra, hogy II. r., IV. r., XII. r. és XXIV. r. vádlottak a Btk. 47. § (4) bekezdés d) pontja értelmében feltételes szabadságra nem bocsáthatóak.

Indítványozta továbbá I. r., II. r., IV. r., V. r., VI. r., VIII. r., X. r., XI. r., XIV. r., XXI. r., XXIX. r. és XXX. r. vádlottakkal szemben pénzmellékbüntetés kiszabását is.

A másodfokú eljárásban megtartott nyilvános ülésen az átiratában foglaltakat az ügyész fenntartotta. A védelmi fellebbezésekre reagálva hangsúlyozta, hogy az elsőfokú bíróság ítélete „kicsit sommásan”, de minden bizonyítékot értékel, indokolása tartalmazza a következtetéseit is, ami a tényállás megállapításához a minimális mértékben elégséges.

Tévesnek ítélte meg az abszolút eljárási szabálysértésekre történő hivatkozásokat, így a Be 21. § (3) bekezdésében foglalt kizárási ok sem valósult meg jelen büntetőügyben.

Az I. r. vádlott védőjének fellebbezésével, és indítványával egyetértett az forgalmi rendszámú eldobzásának mellőzése körében.

I. r. vádlott és védője írásban is indokolt fellebbezésében a másodfokú eljárásban az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást hangsúlyozottan nem vitatta, azonban vitatta a bűnszervezetben történő elkövetést illetően a 3 tehérgépkocsi eldobzásának a jogszerűségét is. Összességében indítványozta a kiszabott szabadságvesztés büntetés enyhítését. A bűnszervezetben történő elkövetés törvényi feltételinek elemzése körében

arra a megállapításra jutott, hogy a bűnszervezetnek a törvényi fogalmában rögzített együttes elemei nem valósultak meg. Vitatta, hogy a cselekménysorozat szervezeten került volna végrehajtására. Nincsen hosszabb időre szervezettség csak hétköznapi értelemben, ami azonban a bűnszervezet megállapításához nem elegendő. A németországi raktár is mindössze két esetben szolgált a bűncselekményből származó cigaretta tárolására, így az sem igazolja a szervezettséget. Nem lehet továbbá tervszerűen, pontosan kimunkált személyekre kiosztott munkamegosztásra következtetni. Nem lehet összehangolt működésre sem következtetni a tényállásból, ugyanis erre vonatkozóan semmilyen ténymegállapítást az ítélet nem tartalmaz. Az ítéletben a bűnszervezetbe bevont személyek köre teljesen laza, ismerősi, haveri, baráti, rokoni viszonyban állt egymással. Esetlegesen bizonyos személyek közösen is végeztek áruterjesztést, de ezek éppen olyan termékek voltak, amelyek döntő többsége nem Magyarországon került megszerzésre és bizonyíték hiányában ki is lett rekesztve az ítéleti tényállásból. Nem lehet tetten érni azt a szervezettséget és összehangoltságot, ami a maffia jellegű elkövetés jellemzője lenne.

A bűnszervezet mint minősítő körülmény megállapításához megkövetelhető, hogy a kapcsolatrendszerre vonatkozó tényeket az ítéleti tényállás pontosan rögzítse. Ezzel szemben a tényállásban nincsen adat arra, hogy ki kivel, milyen kapcsolatban állt, közöttük mikor milyen együttműködési megállapodás jött létre, milyen munkamegosztásban működtek.

Ugyancsak kizárja a bűnszervezet megállapíthatóságát az, hogy csupán egyetlen szabadságvesztéssel büntetendő bűncselekményben állapította meg a bíróság I.rendű vádlott bűnösségét. Ez a bűnszervezet megállapításához nem elég, amit az is jelez, hogy eleve helytelenül idézte a bíróság a Btk. 137. § 8. pontjában írt törvényi fogalmát a bűnszervezetnek, ugyanis az többes számot használ. Semmi olyan adat nincs arra vonatkozóan, hogy az adózás alól elvont cigaretta terjesztésén azaz a folytatólagos egységbe foglalt cselekményen túl további más bűncselekményt is szándékozott volna a vádlott elkövetni.

A fellebbezés indokolása hangsúlyozza a vádlott beismerő vallomását, és azt, hogy az I. r. vádlott a bűnösségét az utolsó szó jogán mindazokban a cselekményekben elismerte, amiben a megyei bíróság a bűnösségét később megállapította. Az I. r. vádlott a vádbeli cselekményt büntetlenként követte el. Jelentős időt töltött előzetes letartóztatásban, időközben több mint 6 év eltelt, és az előzetes letartóztatáson túl lakhelyelhagyási tilalom hatálya alatt is állt másfél éven keresztül, ami ugyancsak a büntetés enyhítését indokolja.

Az, a forgalmi rendszámú és a forgalmi rendszámú tehergépkocsik elkobzását is jogszabálysértőnek tartja a fellebbezés, ugyanis az forgalmi rendszámú gépkocsi egyetlen illegális cigaretta mennyiség kiszállításával kapcsolatban sem merült fel, ilyen ítéleti tényállás nincs. Az forgalmi rendszámú tehergépkocsival pedig 2001. évtől I.rendű vádlott nem folytatott külföldi szállítmányozást, az a tanyák közötti tejszállításhoz lett kölcsönadva. Ez a gépkocsi működésképtelen állapotban javításra várva állt a II. r. vádlott udvarán a lefoglalásig. I. r. vádlott ezen járművel sem folytatott adóztatlan cigarettaszállítást, ilyen tartalmú tényállítást az ítélet nem tartalmaz. Az forgalmi rendszámú típusú tehergépkocsit pedig 2003. május 29. napján használták illegális cigarettatermék szállítására, de az ítélet 46. oldal 4-5. bekezdéseiben rögzített tényállásban ez nem lett nevesítve. Ennél a gépkocsiban a raktár belső burkolatának cseréje nem átalakítási célzattal történt és azzal csak eseti jellegű illegális szállítást végeztek. A belső burkolatcseréje sem ütközik

jogszabályba, közbiztonságot nem veszélyezteti, ezért is hiányzik a Btk. 77. § (1) bekezdés a) és b) pontjában írt törvényi feltétel.

A II. r. vádlott védőjének fellebbezése elsősorban a felmentésre, másodlagosan enyhítésre irányult. Hangsúlyozta, hogy a bűnszervezetben elkövetés II. r. vádlott vonatkozásában nem állapítható meg. Az a tény, hogy gyakran járt Ukrajnába nem elég bizonyíték arra, hogy cigarettacsempészséssel foglalkozott volna. Az irányadó hanganyag, amelyet titkos információgyűjtés keretében gyűjtött a nyomozó hatóság, az nem törvényes módon lett beszerezve, ezért annak mellőzését kérte, aminek csak az lehet a következménye, hogy a bűnössége a II. r. vádlottnak nem igazolható. Esetleges bűnösség megállapítása esetére indítványozta, hogy olyan büntetést alkalmazzon az ítélőtábla, amellyel az eddig előzetes letartóztatásban töltött idő kitöltöttnek tekinthető.

III. r. vádlott és védője sem vitatta a megállapított tényállást a másodfokú eljárásban megtartott nyilvános ülésen. A védő azt hangsúlyozta, hogy a III. r. vádlott csupán egy alkalmi munkavállaló alkalmazott volt, aki a munkáért szállást, ellátást, munkabért kapott, melyhez kapcsolódó feladata gépkocsijavítás, pakolás, telephelyen különböző rekeszek kialakítása volt és kizárólag telephelyhez köthető a tevékenysége. A fellebbviteli főügyészség átiratában foglalt 10-es és 22-es tényállási pont kiegészítésére irányuló indítványt elfogadhatatlannak tartotta tekintve, hogy az többlet tényállást tartalmaz a vádirathoz képest. Nem tartotta elfogadhatónak az ügyész érvelését a tekintetben, hogy a III. r. vádlott cselekménye, mint bűnsegéd az I. r. vádlott tettesi minősítéséhez igazodik figyelemmel arra, hogy a III. r. vádlott több személlyel volt kapcsolatban, így eleve el kellene döntenie azt, hogy mely tettes cselekményéhez köthető az ő tevékenysége. A bűnsegéd tudatán túli tettesi cselekvés és tudattartam nem róható a terhére és ennek megfelelően üzletszerűség is csak akkor állapítható meg a bűnsegédnél, ha haszonszerzési célzat nála minden kétséget kizáróan bizonyítható lenne. Nem tartotta következetesnek a bíróság ítéletét a tekintetben, hogy hol húzódik a bűnszervezet határa, ugyanis III. r. vádlott pakolási tevékenységet végzett, ami nem több, mint a VII.r. vádlott tolmácsolása, akinél nem állapította meg a bűnszervezetben történő elkövetést a bíróság. Mindezek alapján a kiszabott büntetés enyhítését indítványozta oly módon, hogy az előzetes letartóztatásban töltött időnél hosszabb tartamú szabadságvesztés büntetés kiszabására ne kerüljön sor.

IV. r. vádlott és védője elsődlegesen az ítélet helybenhagyására tett indítványt, másodlagosan az elsőfokú bíróság határozatának hatályon kívül helyezésére. Hangsúlyozta, hogy a vádirat nem tartalmazott olyan tényállítást, amelynek alapján megállapítható lenne a IV. r. vádlott bűnszervezetben történő bűnelkövetése, nem is volt jelen az elsőfokú bíróságnak az olyan tárgyalásain, amikor a bűnszervezettel kapcsolatosan vett fel bizonyítást. Ez hangsúlyozottan az eljáró bíróság intézkedése és iránymutatása szerint történt így. Helyesnek tartja az ügyési indítvány hiányában a bűnszervezet meg nem állapítását az elsőfokú bíróság részéről, hiszen a bűnsegédnek is ki kellene, hogy terjedjen a tudattartalma a bűnszervezettel kapcsolatos tényállási elemekre. Az elsőfokú bíróság által kellően feltárt bűnösségi körülmények mellett többlet elemként jelölte meg az elsőfokú ítélet meghozatala óta eltelt jelentősebb időt, így elsődlegesen az ítélet helybenhagyására tett indítványt a IV. r. vádlott vonatkozásában.

V. r. vádlott és védője elsődlegesen a vádlott felmentését, másodlagosan az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését kérte. A joghatóság kérdésében kifejtette azt az álláspontját, hogy helyesen döntött az elsőfokú bíróság, amikor úgy látta, hogy kizárólag a Magyarországon elkövetett cselekmények esetében jöhet szóba egyáltalán a bűncselekmény elkövetése, azonban a nyomozás idejét is már le lehetett volna rövidíteni, ha ebben következetesebb a hatóságok döntése. A perbeszédben is kifogásolta azt, hogy az iratismertetést követően Interpol és más jogsegélyi anyagokra várt az eljárás, miközben a vádlottak egy része előzetes letartóztatásban várta a történéseket. A titkos információgyűjtés nem lett a nyomozás elrendelését követően titkos adatszerzéssé átalakítva, így az nem használható fel bizonyítékként jelen ügyben.

A bizonyítékok értékelésével kapcsolatban arra mutatott rá, hogy törvénytelenül lettek beszerezve és felhasználva titkos információgyűjtésből származó anyagok. A nemzetbiztonsági törvény szerinti felhasználhatóság jelen esetben nem állapítható meg. Nem állnak fenn azok a feltételek, amelyeket a jogszabályok a titkos információgyűjtés felhasználhatóságára előírnak. Egy 30 millió forintos orgazdaság, (ami végeredményben meg lett állapítva az V. r. vádlott terhére) semmiképpen nem zavarja meg a Magyar Köztársaság gazdasági biztonságát, ami a nemzetbiztonságról szóló törvény szerinti 5/D. § szerinti felhasználhatósághoz szükséges. Eleve nem is a Nemzetbiztonsági Hivatal feladata a szervezett bűnözés elleni harc. Az állam gazdasági biztonsága nem volt veszélyben. Hivatkozott továbbá arra, hogy a V.rendű vádlottnál megállapított két cselekményt gyakorlatilag semmi nem bizonyítja. A bizonyítékértékelés és indokolás ellentmondásos, abból kétséget kizáróan a bűnösségre következtetni semmilyen logikával nem lehet. A bűnszervezet kapcsán hangsúlyozta, hogy az ítéleti tényállás szerint sem vett részt az V. r. vádlott a bűnszervezet működésében, ennek ellenére ilyen minősítést alkalmazott a bíróság. Vitatta továbbá az üzletszerűség megállapítását is, amit a megállapított két cselekményből nem lehetett volna megállapítani. Abszolút eljárási hibaként hivatkozott arra, hogy a perbíró korábban nyomozási bíróként el járt, ami a törvény kogens rendelkezése szerint nem megengedett.

VI. r. vádlott és védője elsődlegesen az ítélet hatályon kívül helyezését indítványozta. Abszolút hatályon kívül helyezési okként megjelölte azt, hogy az I. fokon eljáró bíróság tanácsának elnöke a nyomozás során nyomozási bíróként járt el I.rendű , II.rendű vádlott és V.rendű vádlott terheltek mellett vádlott előzetes letartóztatásának meghosszabbításakor. Másodlagosan a VI. r. vádlott felmentését indítványozta. A felmentést az ítélet megalapozatlanságára hivatkozva indítványozta a VI. r. vádlott védője, aminek elsődleges oka az, hogy az ügy felderítésében a Nemzetbiztonsági Szolgálatok is eljártak, azonban ez nem jelenthette volna azt, hogy nyomozóhatósági jogkört is gyakorolnak. A konkrét ügyben a szolgálatok tevékenysége legfeljebb a nyomozás elrendeléséig tarthatott volna. A titkos információgyűjtés eseténként 90 napig engedélyezhető, illetőleg egy alkalommal 90 nappal meghosszabbítható. Jelen ügyben nem követhető nyomon a törvényi garancia. A jövedéki orgazdaság eleve nem olyan bűncselekmény, amire alkalmazható lett volna Nemzetbiztonságról szóló törvény 5. § d) pontja, mert a Magyar Köztársaság gazdasági, pénzügyi biztonságát veszélyeztető leplezett törekvés nem állapítható meg. A fellebbezésben kifejtett álláspont szerint az ügyben a védekezéshez való jogot sérti az, hogy a védelem, és a terheltek nem ellenőrizhették a

titkos információgyűjtés jogszerűségét. Figyelemmel arra, hogy a titkos információgyűjtés jelen ügyben nem használható fel, nincsen olyan minden kétséget kizáró bizonyíték, amely igazolná, hogy VI. r. vádlott elkövette a terhére rótt bűncselekményt, ezért a bizonyítottság hiányában történő felmentése indokolt.

VII. r. vádlott védője elsődlegesen felmentés, másodlagosan a büntetés enyhítése érdekében jelentett be fellebbezést. A védő perbeszédében hangsúlyozta, hogy a bűnszervezetben részvétel az ügyben nem állapítható meg, erre ítéleti tényállás sincs megállapítva. Iratellenesnek tartja azt az ítéleti tényállást, mely szerint 100 angol fontot kapott havonta, és ebből az üzletszerűség a VII. r. vádlott vonatkozásában egyértelműen megállapítható lenne. Egyetértett az ítélet azon rendelkezésével, mely szerint joghatóság hiányában egyetlenegy esetben sem állapítható meg a jövedéki orrgazdaság büntette VII. r. vádlottal kapcsolatosan. Ennek hiányában az üzletszerűség is kiesik, mint minősítő körülmény. Konkrét bűncselekmény hiányában egyedül a felmentő rendelkezés felelt volna meg a bíróság által megállapított ítéleti tényállásnak. Vitatta, hogy VII. rendű vádlott tevékenysége a VI. r. vádlott cselekvőségéhez kapcsolódó bűnsegédi magatartás lenne. Egybevetve a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Bíróság ítéletének VI. rendű vádlott neve elkövetéseire az ítélet 109-113. oldalán írtakat, a vádirati tényállás 21-22. oldalán VII. rendű vádlott vonatkozásában meghatározott elkövetési magatartásokkal, megállapítható, hogy azok egyetlenegy esetben sem mutatnak egyezést. Mindezekből következően VII. rendű vádlott bűnsegédi közreműködésére sem lehet következtetést levonni, mert tettesi alapcselekmény hiányában kizárólag az ő felmentésének lenne helye. Osztotta a védő a fellebbviteli főügyészség átiratában foglaltakat annyiban, hogy a Btk. 263/C § (1) bekezdésébe ütköző bűnszervezetben részvétel büntette mint sui generis tényállás befejezett vagy kísérleti szakaszba jutott bűncselekmények esetében nem alkalmazható. Egyetértett továbbá a joghatóság hiányára az I. fokú bíróság és a fellebbviteli főügyészség részéről tett megállapításokkal.

Másodlagosan hangsúlyozta, hogy az elsőfokú bíróság bűnösség megállapítása folytán is rendkívül méltánytalan, jogellenes, és az ítélet belső aránytalanságát is okozó büntetést alkalmazott vádlottal szemben. Figyelmén kívül hagyta azt, hogy ő a cselekmény elkövetésekor fiatal felnőtt volt, büntetlen előéletű és a cselekmény elkövetése óta is törvénytisztelő életmódot folytat. Mindezekből következően nála, mint másoddiplomás közgazdász végzettségű, közalkalmazotti kinevezéssel állást betöltő fiatal felnőtténél enyhítő szakasz alkalmazásával is jogszerűen alkalmazható lenne olyan joghátrány, amely szabadság elvonással nem jár. Kérte továbbá az ítéletábrát, hogy vádlott előzetes mentesítésben részesítse a büntetett előlethez fűződő hátrányok alól, hiszen ennek hiányában a munkahelyét elveszítené.

VIII. r. vádlott és védője elsődlegesen indítványozta az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését megalapozatlanság, illetőleg abszolút hatályon kívül helyezési ok fennállása miatt, másodlagosan a VIII. r. vádlott felmentését indítványozta, harmadlagosan tárgyalás kitűzését és tárgyalás tartását a másodfokú eljárásban, amelyre tanút indítványozta megidézni és nyilatkoztatni hangszerű bevonásával az elhangzott telefonbeszélgetésekre.

A VIII. r. vádlott és védője írásbeli beadványában a joghatóság kérdésében osztotta az ítéletben és a fellebbezési főügyészi átiratban foglalt álláspontot, így indítványozta annak elfogadását. Ugyancsak indítványozta a dohánytermékek árának az ítélet által rögzített árak elfogadását. A titkos információgyűjtés eredményének felhasználhatóságával kapcsolatban a védelem nem osztotta az elsőfokú bíróság álláspontját, és indítványozta a bizonyítékok sorából kirekeszteni a titkos információszerzés keretében rögzített telefonbeszélgetéseket. Ennek oka részben az, hogy a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. tv. 69. § (3) bekezdésében, valamint a Nemzetbiztonsági Szolgálatokról szóló 1995. évi CXXV. tv. 5/D. pontjában írt feltételek jelen esetben nem felelnek meg az alkotmányossági és a büntetőeljárás törvényi feltételeknek. Emellett az Alkotmánybíróság a 2/2007.(01.24.) AB határozatában megállapította a rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. tv. 69. § (3) bekezdésében, továbbá a Be. 2006. június 30. napjáig hatályban volt 206. § (3) bekezdésében, a 201. § (1) bekezdés b)-f) pontjaiban írt rendelkezéseinek alkotmányellenességét és azokat 2007. december 31. napjával megsemmisítette. A vádlottak cselekménye nem felel meg a nemzetbiztonsági törvény 5. § d) pontjában írt feltételeknek, illetőleg nyomozás elrendelését követően nem is lehetett volna az információgyűjtést végezni. Az ügyész ennek megfelelően nem csatolta a nyomozási iratokhoz a titkos adatszerzés engedélyezése iránti indítványt, a bíróság határozatát, a titkos adatszerzés végrehajtásáról készített jelentést, ami kogens feltétele lenne azok felhasználhatóságának. A nyomozás elrendelését követően a korábban elrendelt titkos információgyűjtést csak a Be. alapján titkos adatszerzésként lehetne figyelembe venni. A büntetőeljárás szabályokkal ellentétes módon szerzett okiratok, illetőleg tárgyi bizonyítási eszközök a büntetőeljárás során nem használhatóak fel bizonyítékként. Nem valósult meg továbbá a szerzett adatok célhoz kötöttsége sem. Összességében tehát a titkos információgyűjtés keretében gyűjtött lehallgatási anyag a Be. szabályaival ellentétesen, tiltott módon, és résztvevők eljárási jogainak lényeges korlátozásával lett beszerezve, ami a Be. 78. § (4) bekezdése alapján nem értékelhető bizonyítékként.

Az ügyben igénybevett bűnügyi jogsegélyek eredményének felhasználása tekintetében sem osztotta a védelem az elsőfokú bíróság álláspontját. A nemzetközi bűnügyi jogsegélyről szóló 1996. évi XXXVIII. törvény szerint ugyanis a jogsegély iránti megkeresés akkor teljesíthető vagy terjeszthető elő, ha a cselekmény mind a magyar jog, mind a külföldi állam joga szerint büntetendő. Ez a feltétel jelen ügyben nem valósult meg figyelemmel a joghatóság kérdésében kifejtett bírói és ügyészi álláspontra is.

Abszolút hatályon kívül helyezési okot abban látott, hogy a tanács elnöke a Be. 131. § (1) bekezdése szerint eljáró bíró volt a nyomozás során, akire a nyomozási bíróra irányadó szabályok vonatkoztak. A tanács elnöke ezért a jelen büntetőügy perbírója nem lehetett volna a Be. 21. § (3) bekezdése alapján, ami a Be. 373. § (1) bekezdés II/b pontja szerinti abszolút hatályon kívül helyezési ok.

Mindemellett a VIII. r. vádlott védőjének álláspontja szerint az elsőfokú bíróság az indokolási kötelezettségének oly mértékben nem tett eleget, hogy emiatt az ítélet felülbírálatra alkalmatlan, ami a Be. 373. § (1) bekezdés III/a pontja szerinti hatályon kívül helyezési ok.

Arra az esetre, ha a bíróság úgy foglalna állást, hogy a titkos információgyűjtés illetőleg a bűnügyi jogsegély eredménye bizonyítékként az ügyben felhasználható lenne, akkor is megállapítható, hogy megalapozatlan az elsőfokú bíróság ítélete, hiszen semmi bizonyíték nincs arra, hogy VIII. r. vádlott a szállítással érintett cégekben, gazdasági társaságokban bármilyen érdekeltséggel vagy háttérirányítással rendelkezne. Ezt részben cégiratok cáfolják, részben a meghallgatott tanú, illetőleg ilyen következtetést az ügy hanganyagából, azaz a titkos információgyűjtés eredményéből sem lehet levonni. tanú vallomása alapján még az sem zárható ki, hogy valaki Ausztriában utólag pakolta fel a tudta nélkül a cigarettát. Az ügyben meghallgatott további tanúk pedig VIII. r. vádlottat nem is ismerik. Megalapozatlanságot látott fennállni a VIII. r. vádlott védője abban is, hogy a tanúval kapcsolatos hanganyagot nem tárta a bíróság tanú elé, aki így nem tudott arra nyilatkozni, hogy azon az ő hangja van-e rögzítve és ő beszélget-e a VIII. r. vádlottal. A VIII. r. vádlott eleve vitatta, hogy bármely hangszalagon ő beszélne, azonban ennek megcáfolására sem lett bizonyítás felvéve. A bíróságnak ezért a VIII. r. vádlott védőjének további indítványa szerint a Be. 351. § (2) bekezdése alapján fennálló megalapozatlanság megállapítása mellett szükséges eltérő tényállást megállapítani, és a VIII. r. vádlottat felmenteni a terhére rótt bűncselekmény vádja alól, vagy a ki nem küszöbölhető megalapozatlanság is hatályon kívül helyezést kell hogy eredményezzen.

Ennek hiányában bizonyítás felvételére is sor kerülhetne tanú meghallgatása révén. Éppen ezért indítványozta tanúkénti megidézését és meghallgatását arra a hangfelvételre, ahol állítólag ő beszél. A VIII. rendű vádlott által vitatott hangfelvételeknél pedig hangszakértő kirendelését kérte a hangegyezőség megállapítása végett, mert csak így lehet állást foglalni abban, hogy valóban a VIII. r. vádlott beszél a Titkos Információgyűjtés révén beszerzett felvételeken.

A bűnszervezetet sem látta megállapíthatónak, hiszen a törvényi fogalom elemeinek együttesen kellene teljesülni, de ez még a megállapított tényállásból sem következik, és arra bizonyíték sincs jelen ügyben. Nem lehet a vádlottak összehangolt, együttműködő magatartását megállapítani, de hiányzik az a feltétel is, hogy több mint öt évi szabadságvesztéssel büntetendő bűncselekmények elkövetése legyen a célja a szervezetnek.

X. r. vádlott és védője a másodfokú eljárásban részben a többi védővel egyezően jelölte meg az eljárási aggályait, továbbá téves tényállás megállapítása miatt indítványozta elsődlegesen a vádlott felmentését, másodlagosan a büntetés enyhítését, egyben hangsúlyozta, hogy nem osztja a súlyosabb minősítésre és büntetés kiszabásra irányuló ügyészi indítványt. A X. r. vádlott védője is úgy vélte, hogy nyomozási bíróként járt el a későbbi tárgyaló bíró, ezért nem járhatott volna el jelen ügyben. Vádtól eltérő minősítést nem állapított meg a bíróság, ezért súlyosabb bűnszervezetben elkövetés sem jöhet szóba, hiszen a súlyosabb vádra bizonyítás sem volt felvéve. A X. r. vádlott ugyanis nem volt jelen a súlyosabb minősítést érintő bizonyításkor. A túl súlyos büntetés orvoslásaként a büntetés végrehajtásának felfüggesztését is indítványozta.

XI. r. vádlott védője előadta, hogy a védenca olyan beteg, hogy betegsége miatt nem tud megjelenni a bíróságon, ezzel kapcsolatosan orvosi okiratokat is csatolt. Vitatta az ügyész álláspontját az üzletszerűség megállapíthatóságával kapcsolatban, ezért abban az esetben,

ha a másodfokon eljáró bíróság nem lát esélyt a XI. r. vádlott felmentésére, a büntetés helybenhagyását indítványozta azt kiemelve, hogy betegségei, egészségének súlyos megromlása miatt még gépjármű vezetésére is alkalmatlan, ami a súlyosabb büntetést is kizárja.

XII. r. vádlott és védője a másodfokú eljárásban írásban is indokolt beadványában elsődlegesen a XII. r. vádlott felmentését indítványozta.

A XII. r. vádlott nyomozási vallomása nem használható fel, mert bűnszövetségben elkövetett bűncselekménnyel volt gyanúsítva, és nem csak nem volt jelen a védője, de ki sem volt rendelve számára védő. A BH 2007/12/402 számú döntés értelmében ez olyan jogsértés, hogy a felvett vallomást nem lehet értékelni bizonyítékként.

A bíróság által megállapított egy cselekmény senki által nem vitatottan külföldön valósult meg. Az ügyben beszerzett bizonyítékok azonban nem támasztják alá azt, hogy XII. r. vádlott tisztában lett volna azzal, hogy itt olyan magyar adó és zárjegy nélküli cigaretta pakolása történt, ami Magyarországon vagy magyar vámterületen bármikor is megfordult volna. A védelem álláspontja szerint ugyanis tudatában meg sem fordult az, hogy Magyarországról érkezett adózatlan cigaretta pakolásában vesz részt. Arra az esetre, ha a bíróság megállapíthatónak találná a XII. r. vádlott bűnösségét, szabadság elvonással nem járó jogkövetkezmény alkalmazását, a büntetés enyhítését kérte. Ez azzal indokolható, hogy egy távoli mellékszereplője az ügynek, akinél a cselekmény elkövetése óta igen jelentős időmúlás történt, értékelhető a ténybeli beismerése és büntetlen előélete is. Harmadsorban pedig a bűnügyi költség csökkentésére tett indítványt.

XIII. r. vádlott védője csatlakozott a fellebbviteli főügyészség indítványához és ugyancsak kérte a felmentését az ellene emelt vádak alól.

XIV. r. vádlott és védőjének fellebbezése felmentésre irányult, és nem értett egyet az ügyész súlyosításra irányuló fellebbezésével sem. Álláspontja szerint az un. befektetői magatartással fogalmilag kizárt a jövedéki orgazdaság elkövetése. Rámutatott arra, hogy az ítélet 60. oldal utolsó bekezdésében megállapított tényállásrész csak tévedésből került az ítélet tényállásába, mert a 2003 május 3-ai cselekményt az ítélet a következő oldalon megismétli. Ennek hiányában az üzletszerűség sem állapítható meg, ezért elsődlegesen felmentést, másodlagosan esetleges bűnösség megállapítása esetére pénzbüntetés kiszabását indítványozta.

XV. r. vádlott és védője felmentést indítványozott a másodfokú eljárásban megtartott nyilvános ülésen. A bűnszervezet megállapíthatóságát azzal vitatta, hogy a XV. r. vádlott nem is volt jelen olyan esetekben, amikor a bűnszervezettel kapcsolatosan bizonyítást vett fel a bíróság. A bizonyíték értékelés kapcsán is rámutatott arra, hogy nincs semmilyen nyoma annak, hogy a feltételezett bűnszervezeti tagokkal kapcsolatban lett volna A bizonyítás feladata lett volna az, hogy legalább a bűnszervezet lehetséges tagjaival szembesítik. Alkalmatlannak találta a beszerzett bizonyítási anyagot a másodfokú felülvizsgálatra, ezért hatályon kívül helyezést is indítványozott. Abban az esetben, amennyiben mégis vizsgálnia kellene a bíróságnak a bűnösség körét, hangsúlyozta a jelentős időmúlást illetően azt, hogy összesen két rész-cselekményben volt érintett a XV. r. vádlott.

XVIII. r. vádlott védője elsődlegesen felmentés, másodlagosan enyhítés érdekében jelentett be fellebbezést. A védő álláspontja szerint a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján bűnössége nem állapítható meg. Még abban az esetben is, ha bűnösségre lehetne következtetni a kiszabott büntetés aránytalanul súlyos, ezért annak enyhítése lehet csak törvényes.

XX. r. vádlott és védője felmentésért jelentett be fellebbezést, amit a másodfokú eljárásban is fenntartott. A védő álláspontja szerint a rendelkezésre álló német jogsegély és lehallgatási anyagból nem lehet következtetni a XX. r. vádlott bűnösségére. A XX. r. vádlott a nyomozás során valóban elmondta, hogy egyszer megkérték, hogy valamit pakoljon, de fogalma sem volt, hogy mit. Éppen ezért nem is érthető, hogy milyen bizonyítékok alapján állapította meg az elsőfokú bíróság a XX. r. vádlott bűnösségét.

XXI. r. vádlott és védője elsődlegesen bűncselekmény, illetve bizonyítottság hiányában történő felmentést indítványozott. Nem értettek egyet azon főügyészégi állásponttal, mely szerint bűnsegédként elkövette volna a jövedéki orrgazdaság büntettét, ráadásul bűnszervezet tagjaként. Ennek az az oka, hogy összesen egy alkalom bizonyított, amikor 2003. júliusában egy németországi kiutazás kapcsán a detmoldi raktárban járt. Egy németországi kiutazás önmagában még nem tényállásszerű magatartás, nem is tesz róla említést az elsőfokú bíróság a XXI. r. vádlottnál. Mindezek alapján nincs olyan konkrét elkövetési időpont, helyszín, alkalom, ahol egyértelmű büntetőjogi felelősséget lehetne megállapítani bűnsegédi alakzatban vádlottnál, de legkevesbé sem bűnszervezet tagjaként. Emellett az elsőfokú bíróság tények helyett feltételezésre alapította a tényállást, amikor azt rögzítette, hogy tudomással bírt volna arról, hogy VI.rendű vádlott és társai huzamosabb ideje folytatnak engedély nélküli kereskedelmet illegális jövedéki termékekkel. Erre a tényre sem VI.r., sem XVIII.rendű vádlott vallomása, se más bizonyíték nem áll rendelkezésre, de a német jogsegély anyagban sem található erre utalás.

A bűnszervezet tagjaként való elkövetés is teljesen érthetetlen lennevonatkozásában, hiszen ez a vádirat preambulumban sem volt megjelenítve, de semmilyen tényadat sem támasztja alá. Pusztán az a tény, hogy VI.r. rokoni, családi kötelékben áll, a bűnszervezethez kapcsolódás igazolására nem elegendő. Arra az esetre, ha az ítélőtábla olyan következtetésre jutna, hogy büntetőjogi felelősség megállapítható XXI. r. vádlottnál, az elsőfokú ítélet helybenhagyását indítványozta. E körben hangsúlyozta, hogy a XXI. r. vádlott büntetlen előéletű, nem volt, nincs is ellene folyamatban más büntetőeljárás, a jelentős időmúlás pedig egyáltalán nem róható fel számára. Két orvosi igazolással is alátámasztottan tartósan beteg gyermek tartásáról gondoskodik, akik mellett a felesége nem tud munkát vállalni, mert GYES-en van a kisebbik gyermekkel. Ezen körülmények rögzítése is indokolt az ítélet személyi része körében. Kérte továbbá a 300 000 forintos összegű bűnügyi költség alóli mentesítését figyelemmel arra, hogy költségmentességet kapott az eljárásban. Ez a költség pedig a kirendelt védői díjat takarja. A felfüggesztett szabadságvesztés büntetés helybenhagyása mellett is indokolt az előzetes mentesítés alkalmazása a XXI. r. vádlott személyi körülményeire figyelemmel.

XXVII. r. vádlott és védője felmentés érdekében jelentettek be fellebbezést, melyet a másodfokú eljárásban fenntartottak. A fellebbezés tartalmazza, hogy nincs az ítéletben

adat arra, hogy tagadásával szemben miért jutott arra a következtetésre az első fokon eljáró bíróság, hogy tudott volna arról, hogy az általa vezetett gépkocsi rakománya között elrejtve illegális cigaretta lett volna. Arra sincs hitelt érdemlő adat, hogy városban a XXVII. r. vádlott segítségével csomagolták, vagy pakolták volna az illegálisan megszerzett cigarettát. Hivatkozik továbbá a fellebbezés arra is, hogy a terhére megállapíthatónak tartott cselekmény alapjául szolgáló bizonyíték a 2003. november havában beszerzett telefonlehallgatás, amelyről maga az elsőfokú ítélet állapítja meg a 84. oldalon, hogy az ekkor már nem használható fel sem az I. r., sem a VI. r. vádlottal szemben.

XXIX. r. vádlott és védője felmentés érdekében jelentett be fellebbezést, amelyet a másodfokú eljárásban fenntartottak. Hivatkozott arra, hogy a meghallgatott tanúk egyetlen alkalommal sem nevesítették, és I. r. vádlott sem jelölte meg egyetlen alkalommal sem a bűncselekményekkel összefüggésben. Hangsúlyozta, hogy kész volt vallomást tenni a XXIX. r. vádlott az eljárás során, azonban a vádat nem értette, nem értette a megjelölt darabszámokat, és időpontokat sem. Nem követte el a terhére rótt cselekményeket, így bővebben az ügyben vallomást tenni nem tudott.

Összesen három soros vádirat volt a XXIX. r. vádlottal szemben megfogalmazva, ami ellen nem lehetett védekezni. Egyszerűen nem volt törvényes a vád. A telefonlehallgatásoknál XXIX. r. vádlott nem volt célszemély, ezért rá nézve a titkos információgyűjtés eredménye fel sem használható.

Másodlagosan hivatkozott arra, hogy felesége vádlott kisgyermeket vár, így a kisgyermek tartásáról is gondoskodnia kell a jövőben. A XXIII. rendű vádlott által vezetett Kft-ben több személy is alkalmazásban áll, ezért a vádlott családján túl további személyek is nehéz helyzetbe kerülnének abban az esetben, ha az elsőfokú bíróság nem enyhíti a XXIX. r. vádlottal szemben a kiszabott büntetést. A másodfokú eljárásban megtartott nyilvános ülésen arra is hivatkozott, hogy az ügyész a XXIX. r. vádlottal szemben a legutolsó tárgyaláson módosította a vádat, holott addig bűnszervezettel kapcsolatban meg sem volt vádolva. Minden addigi tárgyalási nap úgy telt el, hogy a XXIX. r. vádlott nem volt jelen, amikor a bűnszervezettel kapcsolatos bizonyítást vette fel a bíróság, de ő ezen alkalmakra idézést sem kapott. A tanács elnöke megjelölte, hogy kinek kell ott lenni, nekik nem kellett. Az enyhítés indokai között hivatkozott még arra, hogy havi 70-80 ezer forintos tartozást fizet. A családja ebből a szempontból is tönkremenne, hogyha végrehajtandó szabadságvesztésre ítélné a bíróság vádlottat. Felesége jelenleg a második gyermekükkel várandós kismama.

XXX. r. vádlott és védője felmentés érdekében jelentett be fellebbezést illetőleg anyagi jogi és eljárásjogi szabálysértések, valamint megalapozatlanság miatt. A másodfokú eljárásban megtartott nyilvános ülésen a vádlott védője kifogásolta, hogy nem indokolta meg az elsőfokú bíróság, hogy a XXX. r. vádlott cselekményével érintett raktárhoz mi köze is volt, hiszen a kisteherautóról lefoglalt cigarettán túl arra nincs bizonyíték.

2003. augusztus 12. napján rendelték el a titkos információgyűjtést. Másnap nyílt nyomozás kezdődött, hiszen őrizetbe vették a vádlottat, így a titkos információgyűjtés anyaga nem felhasználható. A titkos adatszerzés nem lett elrendelve és a cselekmény minősítése miatt már a titkos információgyűjtés elrendelése sem volt jogoszerű.

XXXI. r., XXXII. r., XXXIII. r. vádlott és védőjük felmentés érdekében jelentettek be fellebbezést. A fellebbezésben hangsúlyozta a védelem, hogy jelen ügyben a titkos információgyűjtés eredménye nem használható fel, de felhasználásuk esetén sem jelentenek olyan bizonyítékot, amely a vádlottak büntetőjogi felelősségét megalapozná.

A titkos információgyűjtés keretében végzett lehallgatások azért is törvénytelenül zajlottak, mert a 2/2007 (I.24) AB határozat hatályon kívül helyezte a rendőrségi törvény számos passzusát, de megmaradt a Be. 201.§ (1) bekezdése a) pontja, miszerint az öt évnél súlyosabb büntetési tétellel vagy annál súlyosabb büntetéssel fenyegetett bűncselekmények vonatkozásában lehet lehallgatást eszközölni. Ez azt jelenti, hogy terhelt és társai esetében csak ekkor lett volna helye a lehallgatásoknak.

A nyomozás elrendelését követően a titkos információgyűjtés nem alakult át titkos adatszerzéssé, így a titkos információgyűjtés anyaga nem használható fel. A titkos információgyűjtés eredményének felhasználása hiányában még kevésbé cáfolható és egybehangzó vallomása, mely szerint a vád tárgyává tett esetben Budapesten üzleti célból gépkocsi vásárlás miatt jelentek meg, s ez ügyben akartak V. r. vádlottal találkozni. Hibás logikai következtetésnek tartja az elsőfokú ítéletnek azt a megállapítását, mely szerint valótlan XXV.r.vallomása abban, hogy nem ismeri V.rendű , hiszen a telefonjában V.rendű vádlott neve telefonszáma is fellelhető volt. Ebből még nem lehet azt a következtetést levonni, hogy csakis illegális cigarettakereskedelem miatt ismeri őt. Abból sem következik a bűncselekmény elkövetése, hogy a vádlottak nem a saját nevükre vásárolták telefonjaikat és megjegyzi, hogy ezt még a jogszabály sem tiltja. Ugyancsak nem lehet a terhükre következtetést levonni abból, hogy ők munkanélküliek, így nem lehetett 4,2 millió forintjuk gépkocsi vásárlásra, és abból sem, hogy autóstoppal mentek városba a gépkocsi vásárláshoz. Nem tartja elfogadhatónak azt az érvelést sem, hogy miért kellett városba menni autót vásárolni, amikor debreceni lakosok és ugyancsak nem róható vádlott terhére, hogy két gépjárműve van, mert ez nem bizonyíték arra, hogy bármilyen bűncselekményt ő elkövetett volna. Arra ugyanis semmilyen adat, tény nem merült fel az eljárás során, hogy szándékosan azért adta a forgalmi rendszámú gépkocsiját kölcsön, hogy azzal cigarettát csempésszenek. A kölcsönszerződés adataiban talált 7 db elírás sem bizonyítja a bűncselekmény elkövetését. A bizonyítékok értékelésében mutatkozó ellentmondások a védelem álláspontja szerint megalapozatlansághoz vezetnek, ezért az elsőfokú határozat hatályon kívül helyezését indítványozta, majd másodlagosan a XXXI., XXXII., XXXIII. r. vádlottak felmentését.

Az ítéltábla a Be. 361.§ (1) bekezdésében írt nyilvános ülésen eljárva a Be. 348.§ (1) bekezdése alapján teljes terjedelmében felülbírálta az elsőfokú bíróság ítéletét és az azt megelőző eljárását a jogorvoslattel érintett I.r, II.r, III.r, IV.r., V.r., VI.r., VII.r.,VIII.r., X.r., XI.r., XII.r., XIII.r., XIV.r.,XV.r., XVIII.r., XX.r., XXI.r., XXVII.r., XXIX.r., XXX.r., XXXI.r., XXXII.r., és XXXIII.r. vádlottak tekintetében.

I. Az eljárási szabályok alkalmazása

Az ítéltábla a Be 349. § (1) bekezdése alapján az elsőfokú ítéletnek csak a fellebbezéssel érintett vádlottakra vonatkozó részét bírálta felül. Az ítéltábla ennek során nem észlelt a védelmi fellebbezésekben, perbeszédekben hivatkozott olyan abszolút, vagy kirívóan súlyos relatív eljárási szabálysértést, mely az első fokú ítélet hatályon kívül helyezését és az

elsőfokú bíróság új eljárásra utasítását eredményezte volna. A védők abszolút eljárási szabálysértéssel kapcsolatos álláspontjával összefüggésben a következőkben felsoroltakra szükséges rámutatni.

1.

A megyei bíróság egyesbírája nem nyomozási bíró, így a büntetőeljárás nyomozási szakaszában történt eljárása sem eredményezi a büntetőügy érdemi elbírálásból történő kizárását a Be. 21.§ (3) bekezdés a) pontjára hivatkozással, de más kizárási ok sem valósul meg. Ennek okán a Be. 373.§ (1) bekezdés II/b) pontra történő védelmi hivatkozás sem helytálló.

A büntetőeljárás rendszerében a Be. 12.§ (4) bekezdése alapján a vádirat benyújtása előtt a bíróság feladatait - ha e törvény eltérően nem rendelkezik - a nyomozási bíró látja el. A Be. 207.§ (1) bekezdés alapján a vádirat benyújtása előtt a bíróság feladatait első fokon a megyei bíróság elnöke által kijelölt bíró (nyomozási bíró) látja el. A Be. 208.§ (2) bekezdésének első mondata szerint a megyei bíróság elnöke a megyei bíróság területén több helyi bíróságon is kijelölhet nyomozási bírót, és ebben az esetben a nyomozási bírók illetékességét a megyei bíróság elnöke állapítja meg.

Szükséges utalni arra, hogy a Be. 207.§ (1) bekezdés és 208.§ (2) bekezdés idézett rendelkezéseinek együttes és helyes értelmezése alapján nyomozási bírók kizárólag helyi bíróságokon, a megyei bíróság elnökének ez irányú kijelölését követően működhetnek.

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága egy döntésében már rámutatott arra, hogy a Be. 12.§ (4) bekezdésében foglalt rendelkezés alól több kivétel van. Egyik ilyen kivétel, hogy a nyomozási bíró döntése elleni fellebbezést a megyei bíróság másodfokú tanácsa (Be.131.§ (3) bek., 215.§ (3) bek.) bírálja el. Következésképpen a nyomozási bíró határozatával szembeni fellebbezés elbírálását a törvény kiveszi a nyomozási bíró hatásköréből. Ehhez képest a megyei bíróság másodfokú tanácsának tagjai - értelemszerűen - nem nyomozási bírói feladatot látnak el, nem nyomozási bíróként döntenek, illetve járnak el. [Legfelsőbb Bíróság Bfv.III.601/2009/2. számú, 2009. július 13. napján kelt végzése]

Egy másik kivétel a vádemelés előtti szakaszban az a megoldás, hogy az előzetes letartóztatás (és ideiglenes kényszergyógykezelés, háziőrizet) egy éven túli meghosszabbítását garanciális okból magasabb szintű bírói fórum, a megyei bíróság egyes bírája feladatává teszi. A megyei bíróság egyes bírája azonban nem nyomozási bíró.

A törvény valóban tartalmazza azt a kitételt, hogy a megyei bíróság egyesbírája „a nyomozási bíró eljárására vonatkozó szabályok szerint jár” el. Ez a kitétel helyes értelmezéssel a 4/2007. BK vélemény alapján azt jelenti, hogy a megyei bíróság egyesbírája is ugyanúgy ülést tart például az előzetes letartóztatásnak az elrendeléstől számított hat hónapot meghaladó meghosszabbításáról, „miként a nyomozási bíró is”. A 4/2007. BK vélemény megfogalmazásából is tehát egyértelműen az következik, hogy a megyei bíróság egyesbírája nem nyomozási bíró, csak hasonló eljárási szabályok alkalmazásával jár el, „miként a nyomozási bíró”.

Szükséges utalni arra is, hogy a megyei bíróság egyesbírájának feladatköre mindenképpen szűkebb, mint a nyomozási bíróé, hiszen abba kizárólag a vádemelést megelőzően elrendelt előzetes letartóztatás és házi őrizet egy évet meghaladó meghosszabbításával, illetőleg az ideiglenes kényszergyógykezelés egy évet meghaladó felülvizsgálatával kapcsolatos döntések meghozatala tartozik, azonban azon túl jogköre nincs. Így a megyei bíró még az egy évet meghaladó tartamú hivatkozott kényszerintézkedések megszüntetésével kapcsolatos védői indítványok elbírálására sem jogosult a Be. 207.§ (2) bekezdés a) pontjában írtak szerint.

A kényszerintézkedés megszüntetésére irányuló védelmi indítványnak nem a megyei bíróság ülésén történő előterjesztése a nyomozási bíró eljárását teszi szükségessé, ellenkező esetben a Be. 207.§ (2) bekezdés a) pontjában, Be. 12.§ (4) bekezdésben és 207.§ (1) bekezdésben, valamint 208.§ (2) bekezdésben írt kógens szabályok megsértése miatt a Be. 373.§ (1) bekezdés II/c) és II/a) pont szerinti feltétlen hatályon kívüli helyezési okok valósulnak meg, hiszen a törvényes bíró az, akire a döntést a jogszabály telepíti. Ez alól csak a törvényben írt kizárási okok (Be. 21.§) esetében lehet eltérni.

A megyei bíróság egyesbírája tehát azzal, hogy a nyomozási bíróra irányadó szabályokat alkalmazza még nyomozási bíróvá nem válik, hiszen magasabb szintű bírói fórumként hozza meg garanciális okból egyrészt szűkebb körben, másrészt nyomozási bírói státusz nélkül a kényszerintézkedéssel kapcsolatos döntését. Eljárása mindezekre figyelemmel nem lehet azonos a nyomozási bíró eljárásával sem.

A nyomozási bírónak a későbbi büntetőeljárásból történő kizárását illetően megjegyzi a bíróság, hogy annak oka döntően nem a kényszerintézkedésekkel kapcsolatos tevékenysége, hanem inkább a bizonyítással összefüggő feladatok ellátása.

2.

A másodfokú eljárás során is vizsgálta a bíróság azt, hogy az ügyben benyújtott vádiratok az ún. törvényes vád kritériumát kimerítették-e figyelemmel arra is, hogy a fellebbezések során ezt több védő is vitatta. Hangsúlyozza az ítéletábla, hogy nem elfogadható az elsőfokú bíróság 75. oldal utolsó bekezdésben írt azon megállapítása, mely szerint a Be. 2. § (1) bekezdésének hatályos szövege 2006. július 1. napján lépett hatályba, és erre tekintettel a törvényes vád hiányára csak a hatálybalépést követően benyújtott vádiratok esetében lehet hivatkozni. Az kétségtelen, hogy az 1998. évi XIX. tv. 2. §-át 2006. július 1. napját követően a törvényes váddal összefüggésben pontosította a jogalkotó, s így alakult ki annak hatályos szövege, azonban a törvényes vád fogalmát és kritériumait már ezt megelőzően ismerte és alkalmazta is a bírói gyakorlat. Megjegyzendő, hogy már az 1973. évi I. tv. a büntetőeljárásról a 9. § (2) bekezdésében is a „törvényes vád” fogalmat használta. 2006. július 1. napját követően a bírói gyakorlat és a tudomány által kialakított szempontok alapján a Be. 2. §-ában mintegy összegyűjtötték azokat a szabályokat, amelyek a vád törvényességével kapcsolatosak.

Ez azonban nem jelenti azt, hogy 2006. július 1. előtt nem volt elvárás az ügyészi váddal szemben, hogy az törvényes legyen.

Megállapítható, hogy jelen ügyben pontosan meghatározott személyek, pontosan körülírt, büntető törvénykönyvbe ütköző cselekménye miatt kezdeményezett a Borsod-Abaúj-

Zemplén Megyei Főügyészség eljárást. Nem kifogásolható, hogy a nagyszámú részcselekményeket táblázatba foglalta úgy, hogy azt megelőzően az elkövetési magatartást és más tényállási elemeket külön részletezett. Nem kifogásolható, hogy a történeti tényállás nem a törvényi tényállás jogi szóhasználatával írta le az eseményeket.

A törvényes vádhoz kapcsolódóan hangsúlyozza az ítélet tábla azt is, hogy a vádelv sérelmét sem jelenti, ha a vádban szereplő összegek a bírósági bizonyítás eredményeként módosulnak vagy a bizonyítás eredményéhez képest az ítéleti tényállás több vonatkozásban, így az elkövetés helye, ideje, módja, eszköze, motívuma, eredménye stb. tekintetében eltér a vádirati tényállástól. A bíróságnak a bizonyítás során ugyanis a tényállás hiánytalan, valóságnak megfelelő tisztázására kell törekednie. Jelen ügyben a vád keretei megállapíthatóak, azon belül lehetőség volt a tényállásban olyan pontosításokat tenni, amely a vádhoz kötöttséget sem sérti. (BH 2006.42, BH 2005.242.)

3.

Az elsőfokú bíróság néhány esetben a Be. 281.§ (2) bekezdésében írt intézkedés megtétele nélkül a távollétüket ki nem mentett, szabályszerűen megidézett terheltek esetében, őket érintő bizonyítást is lefolytatott. A Be. 373.§ (1) bekezdés II/d. pont szerint hatályon kívül helyezési ok azonban nem valósult meg.

A Be. 374. § (3) bekezdése értelmében felmentő ítélet, vagy felmentő rendelkezés esetén nem kell hatályon kívül helyezni az ítéletet, ha azt vádlott vagy védő távollétében hozták meg.

A büntetőeljárás rendszerében az úgynevezett „a terheltek nyújtott kedvezmény” (favor defensionis) elvének érvényesülése.

Az ügy elbírálása az elsőfokú bíróság részére rendkívül munkaterhet jelentett. (73 tárgyalási nap) Az abszolút eljárási szabálysértés megvalósítása ellen szól egyrészt, hogy a vádlottak távollétében lefolytatott bizonyítást a bíróság visszatérően megismételte a vádlottak jelenlétében. Ilyen esetben nyilván a megismételt eljárási cselekményt kell érvényesnek tekinteni. (BH 2008/6/139.)

Felmentő rendelkezést ugyan a bíróság csak szűk körben hozott, de a felmentéssel azonos értékű döntést széles körben alkalmazott. A vádlottakat ugyanis több milliárdos elkövetési értékre megvalósított folytatólagosan elkövetett jövedéki gazdaság büntetvével vádolták. Ehhez képest a bíróság „mindössze” néhány tízmillió forint érték tekintetében állapította meg a bűncselekményt. Felmentő rendelkezést ugyan csak szűk körben hozott, de a folytatólagosság törvényi egységéből a vád tárgyává tett cselekmények jelentős részét kirekesztette. Ez a megoldás pedig jogkövetkezményeit tekintve a felmentéssel azonosnak tekinthető. Erre figyelemmel a Be. 373. §. II. d) pontjában írt abszolút eljárási szabálysértés e körben nem valósulhat meg.

Helyesen döntött úgy az első fokon eljáró megyei bíróság, hogy nagyszámú tanú esetében engedélyezte a tárgyaláson történő kihallgatással párhuzamosan az írásbeli vallomástételt is, így lehetősége nyílt a bíróságnak arra, hogy az adott tárgyaláson meg nem jelent távollévő vádlottak jelenlétében a bizonyítást, az írásbeli tanúvallomás ismertetésével megismételje. Az írásbeli tanúvallomások alapvetően a bírósági ügyiratok VII. számú

kötetében vannak rögzítve, s ez időben a 2007. szeptemberét követő tárgyalásokon lettek ismertetve. (2007. november 9-i tárgyalás)

A Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Főügyészség B.6146/2003/67-I. számú vádiratában a 8. és a 44. oldalon konkrétan is megjelölve I. r., II. r.V. r., VI. r., VIII. r., XII. r., XX. r. és XXI. r. vádlottakat vádolta a Btk. 137. § 8. pontjában írt bűnszervezet tagjaként elkövetett bűncselekménnyel. Az ügyészi perbeszéd erre nézve ugyanezt tartalmazta.

A büntetőper irataiból kitűnik, hogy a bizonyítás felvétele során ezen vádlottakra nézve részben külön folyt a bizonyítás, ugyanis a bűnszervezetben történő elkövetéssel meg nem vádolt vádlottakra nézve az elsőfokú bíróság helyesen, de a mindvégig jelenlévő ügyész egyetértésével is részben külön választva folytatta le a bizonyítást. Akikre nézve ugyanis a bűnszervezetben való elkövetést nem tartalmazta a vád, nyilvánvalóan nem kellett jelen lenniük az ezzel kapcsolatos bizonyítás felvételénél. A bűnszervezettel meg nem vádolt személyek nem is védekeztek az igen hosszúra nyúlt büntetőeljárás során a bűnszervezetben való elkövetés vádjá ellen, jóllehet pedig ez a védelem számára egy nagyon fontos körülmény, hiszen igen jelentős súlyú büntetőjogi hátrányok fűződnek a bűnszervezetben való elkövetéshez, annak megállapíthatósága esetén.

Az elsőfokú bíróság ennek ellenére az ügyészi vádtól eltérően bűnszervezet tagjakénti elkövetési módot állapított meg III.r., X.r., XV.r., XVIII.r. és XXIX.r. vádlottak esetében, akik azonban nem voltak jelen a vádirat szerint bűnszervezetben történő elkövetésben részes terheltekre felvett bizonyítás során. Az ítéletábra álláspontja szerint megkérdőjelezhető a döntés elfogadhatósága, hisz a szituáció teljes mértékben azonos azzal, mintha a bíróság a vádlott bűnösségét anélkül állapította volna meg a vádhoz képest súlyosabban minősülő vagy az eltérő jogi minősítést illetően végzést hirdetett volna.

A bűnszervezeti elkövetési móddal vádolt terheltek jelenlétében tehát kizárólag az őket érintő bizonyítás került felvételre főleg olyan módon, hogy esetükben engedélyezett lehallgatási anyag került lejátszásra, őket érintő okiratok tartalmát tették a bizonyítás anyagává és, az őket érintő tényállással kapcsolatos személyi bizonyítás került felvételre.

Ebben a körben, döntően a védelem által is hivatkozott az alább felsorolt esetekben történtek kifogásolható, de utóbb orvosolt eljárási szabályszegések a fellebbezéssel érintett vádlottak tekintetében.

XXVII.r. vádlott esetében 2007. október 9., 11-12. tárgyalási határnapokon a vádlott távollétében folytatott bizonyítást az elsőfokú bíróság, azonban azt 2007. november hó 6. napján megismételte.

XVIII.r. és XXIX.r. vádlottak esetében 2007. november 6. napján megtartott tárgyaláson a távollétükben lefolytatott bizonyítást 2007. november 8. napján megismételte.

A 2006. november 7. napján megtartott nyilvános tárgyaláson V. r. vádlott nem fogadta el a részére kirendelt védőt. V. r. vádlott és védője a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Bíróság

B.1725/2005/188. számú védőt kirendelő végzését meg is fellebbezte, azonban ezen végzés ellen bejelentett fellebbezést a Debreceni Ítéltábla Bkf.I.136/2007/4. számú végzésével elutasította. Rámutatott azonban az ítéltábla arra, hogy a megyei bíróság akkor jár el helyesen, ha saját hatáskörben védő meghatalmazására tekintettel megállapítja, hogy ügyvéd kirendelése V. r. vádlott vonatkozásában hatályát veszti. Az ítéltábla megfontolandónak tartotta azt, hogy a megyei bíróság határozatának hozatalát követően V. r. vádlott esetében a meghatalmazott védője távollétében felvett bizonyítást ismételje meg azért, hogy ne merüljön fel a védelemhez való jog sérülése, aminek az elsőfokú bíróság ezt követően eleget tett.

A szabályszerű idézés ellenére 2007. november 8., 9. napján meg nem jelent VIII.r. vádlott azonnali elővezetése iránt a bíróság nem intézkedett, igaz ennek a törvényi rendelkezésnek a gyakorlati kivitelezésére általában nincs esély. A vádlott védője a 2007. november 13. napján megtartott határnapon táppénzes állományba vétellel kapcsolatos orvosi igazolást csatolt. Megjegyzi az ítéltábla, hogy ezen, haladéktalan kimentésnek semmiképpen nem tekinthető igazolás alapján az elsőfokú bíróság nem tekinthetett volna el VIII.r. vádlott jelenlététől, elővezetése iránt kellett volna intézkednie.

VII.r. vádlott, illetőleg VIII.r. vádlott kimentett távollétében, a VII.r. és VIII.r. vádlottakat is érintő bizonyítást folytat le a megyei bíróság a 2007. november 7., 9. és 13., illetve 16. napján megtartott tárgyaláson [/313. számú jegyzőkönyv] (VI.r. vádlottal szemben alkalmazott lehallgatás anyag lejátszása). Ezen bizonyítást a bíróság azonban megismételte a terhelték jelenlétében 2007. november 27. napján, majd 2008. március 25. és 27. napján.

2008. március 28. napján megtartott tárgyaláson is ismertet egyes, korábban a tárgyaláson jelen nem lévő vádlottak távollétében felvett bizonyítást.

XI.r. vádlott jelenlétét sem a 2008. április 17-i, sem a 18-i tárgyalási napról készült jegyzőkönyv nem rögzíti, a vádlottat érintő bizonyítás felvételére azonban nem került sor.

XXX.r. vádlott és védője a 2008. április 22-i határnapon nem jelent meg. Esetükben szintén nem volt jogkövetkezmény, de bírói intézkedés sem.

A 2008. április 15. napján megtartott tárgyaláson nem volt jelen XIII.r., XV.r. és XXIX. vádlott, valamint a XXIX.r. vádlott védője. Ennek ellenére a megyei bíróság a Be. 281.§ (2) bekezdésben írt intézkedés megtétele nélkül, illetőleg a védő tekintetében rendbírság és új védő kirendelése nélkül a tárgyalást megtartotta és bizonyítás felvételét meg is kezdte. Az eljárási szabályszegése tényét maga az elsőfokú bíróság is felismerte XIII.r. vádlott esetében és félbeszakította a német hatóságok által bűnügyi jogsegély keretében megküldött iratanyagok eljárás anyagává tételét, majd a vádlottakat elbocsátotta a tárgyalóteremből. A következő, 2008. április hó 17. napjára kitűzött tárgyalási határnapra a bíróság XIII.r. vádlottat elővezetéssel idézte, azonban a rendőrség nem vezette elő a terheltet, a megyei bíróság mégis folytatta a vádlottat érintő bizonyítás felvételét a német jogsegélyanyag ismertetésével és videofelvétel levetítésével, mely eljárásával már a Be. 281.§ (6) bekezdésében írt eljárási szabályt is megsértette. A Be. 281.§ (6) bekezdés ugyanis perttechnikai megfontolásból kategorikusan csak arra ad lehetőséget, hogy

személyi bizonyítást folytasson le a bíróság, melyet követően a vádlottal szemben elfogatóparancsot kell kibocsátania. Ennek ellenére elfogatóparancs kibocsátására sem került sor. A 2008. április 18. napján megtartott tárgyaláson a megyei bíróság csak részben ismertette XIII.r. vádlottal a távollétében folytatott bizonyítás anyagát (videóanyag levetítésével). A bíróság ezen pervitelével vitathatatlanul eljárási szabálysértést valósított meg, ám a XIII. r. vádlott felmentésére figyelemmel ennek eljárásjogi következményei nem lehettek.

2008. április 24. napján XIII.r. vádlott nem jelent meg. Az őt érintő bizonyítás mégis folyt, majd a vádlott megérkezését követően a bíróság ismertette a távollétében folytatott bizonyítást.

Ugyancsak a jelzett probléma merült fel a 2008. április 25-i határnapon a szabályszerű idézés ellenére meg nem jelenő XXXI.r. XXXII.r., XXXIII.r. vádlottak és védőjük esetében.

Látszólag relatív eljárási szabálysértést jelentő gyakorlatot folytatott az elsőfokú bíróság akkor is, mikor a Be. 287.§ (3) bekezdése szerint iratismertetéssel megismétlésre kerülő tárgyalást a vádlott távollétében tartotta meg, azonban megállapítható, hogy utóbb a terhelt jelenlétében minden esetben ismertette a távollétében folytatott bizonyítás anyagát.

A 2008. március 27. napján megtartott tárgyalási határnapon az elsőfokú bíróság XX.r. vádlottat a terhelt rosszulléte miatt hazabocsátotta, azonban ezt követően is folytatta az ülnökváltozás folytán iratismertetéssel megismétlésre kerülő tárgyalást. A megyei bíróság 2008. március 28-i napon XIII.r. vádlott távollétében folytatta ugyancsak iratismertetéssel a tárgyalás megismétlését.

A bíróság 2008. március 28. napján tartott tárgyaláson ismét ismertette XX.r. vádlottal és a késve érkező XIII.r. vádlottal a távollétükben történeteket, így eljárása nem kifogásolható.

4.

Több védő indítványában hivatkozott arra, hogy a bíróság az indokolási kötelezettségének sem tett eleget, ami a Be. 373. § (1) bekezdés III. a) pontja szerinti abszolút eljárási szabálysértés. A Debreceni Ítéltábla megállapította, hogy a hivatkozott eljárási jogsértés, ami a határozat hatályon kívül helyezését célozta nem valósult meg. A Be. 373. § (1) bekezdés III. a) pontjában megjelölt eljárási szabálysértés ugyanis akkor állapítható meg, ha a bíróság a büntetőjogi főkérdésekben (bűnösség, jogi minősítés, büntetés kiszabás) olyan mértékben mulasztja el indokolási kötelezettségét, hogy emiatt az ítélet felülbírálatra alkalmatlan. (Legfelsőbb Bíróság Bfv.II.603/2008/10.) Az első fokon eljáró bíróság, bár igen szűkszavúan, azonban a büntetőjogi főkérdések tekintetében indokolási kötelezettségét teljesítette.

Az egyes vádlottaknál a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Főügyészség B.6146/2003/67-I. vádiratában az egyes tényállási pontokhoz kapcsolódó táblázatokba foglalt részcselekményeknél megállapítható, hogy az I. r. vádlottnál összesen 61 részcselekmény lett vád tárgyává téve, amelyből 22 esetben nem került sor a bűnösség megállapítására, a

II. r. vádlottnál 12 részcselekményből 11 esetében került mellőzésre a bűnösség megállapítása, a III. r. vádlottnál 13 részcselekményből 6 esetben hozott felmentő rendelkezéssel egyenértékű rendelkezést, az V. r. vádlottnál 16 részcselekményből 15 esetben nem állapította meg a vádlott bűnösségét, a VI. r. vádlottnál 56 esetből 49 esetben nem állapította meg VI. r. vádlott bűnösségét, hiszen a 2003. június 4. és 2003. június 6-ai időpontban sem lett a bűnössége megállapítva. VII. r. vádlottnak a tevékenysége is leszűkült a VI. r. vádlott tevékenységéhez kapcsolódó bűnsegédi magatartásra. VIII. r. vádlottnak 16 esetből összesen 2 alkalommal történő cigarettaszállításnál lett konkrétan megállapítva a bűnössége. A X. r. vádlottnál 8 esetből 7 alkalommal lett a bűnössége megállapítva, XIV. r. vádlottnál 10 esetből 3 alkalommal lett a bűnössége megállapítva, XII. r. vádlottnál 6-ból 1 esetben lett a bűnössége megállapítva, XIII. r. vádlottnál a terhére rótt egyetlen alkalommal sem lett a bűnössége megállapítva, XIV. r. vádlottnál 9 esetből összesen 2 alkalommal lett a bűnössége megállapítva.

XV. r. vádlottnál a terhére rótt 12 részcselekményből összesen 4 esetben lett a felelőssége megállapítva.

XVIII. r. vádlottnál 6-ból 2 esetben nem állapította meg a bűnösséget, XX. r. vádlottnál a terhére rótt 5 alkalomból 4 alkalomban nem állapította meg a bűnösségét az első fokon eljáró bíróság. XXI. r. vádlottnál sem lehetett konkrétan megállapítani a terhére rótt 6 esetet, az ő cselekvősége VI. r. vádlott magatartásához kapcsolódik.

Ebből a kimutatásból kitűnik, hogy a tényállásnak egy jelentős részében az első fokon eljáró bíróság a vádlottak felelősségét nem állapította meg. E körben azonban a bizonyítékokat megfelelően értékelte és számba vette, ezzel kapcsolatos jogi álláspontját is helytállóan kifejtette az ítéletének 165. oldalától kezdődően a 222. oldallal bezárólag. Ehelyütt vitathatatlanul számot adott arról a megyei bíróság, hogy mely esetekben miért nem találta bizonyíthatónak a vádlottak vád szerinti cselekvőségét.

Ezzel szemben kétségtelenül szűkebb körben, de - a fellebbezéssel érintett - terheltek felelősségét alátámasztó bizonyítékok körében is számot adott a bűnösség megállapításául szolgáló bizonyítékokról és azok értékelésével, illetőleg mérlegelésével kapcsolatos tevékenységéről. Ekként az elsőfokú bíróság titkos információgyűjtés anyagának felhasználhatóságával, bizonyítékként történő értékelhetőségével kapcsolatban - legalábbis részben helyesen - állást foglalt (ítélet 76-85. oldal). Mint ahogy az sem hagy semmi kétséget, hogy ítélet - a bizonyítékok felsorolásán és értékelésén túl - e körben is tartalmaz bírói mérlegelést kifejtő részeket. Így példálózó felsorolásban az alábbiakat említi meg az ítélet táblájának védekezésének elvetését a körben, hogy nem ő beszél bizonyos hangfelvételeken, valamint az ezzel kapcsolatban a hangtechnikai szakértő kirendelésének szükségességével kapcsolatos első fokú bírói álláspontot (ítélet 85. oldal) úgy rögzítve, hogy VIII. r. vádlott neve, címe többször, több helyen érthetően elhangzik a beszélgetésben. Példaként említendő az is, hogy a lehallgatási anyagban jellemző becenevek használatával, bűnözői körre jellemző fogalomalkotással, óvatos fogalmazásokkal megvalósuló beszélgetések rejtjeles jellegét (virágnyelv) értékelve az egyes elkövetőket takaró becenevek tisztázásra kerültek, de egyértelműen állást foglalt a bíróság több esetben a „” kifejezések adott szöveggörnyezetben azok cigarettát takaró kifejezésként történő használatával kapcsolatban is. Az sem kétséges, hogy a titkos

információgyűjtéssel érintett terheltek esetében a virágnyelv használatának konspiratív jelleget tulajdonított és mindet az érintett vádlottak terhére értékelte.

Az első fokú bíróság ítéletének indokolásában a vádlottak bűnösségét megalapozó, de büntetőjogi felelősség alóli menetsülésüket is alátámasztó bizonyítékok értékelésére és mérlegelésére vonatkozó tevékenységével kapcsolatos okfejtés összességében elegendő volt a logika szabályainak betartásának fellebbvitel során történő ellenőrzéséhez, így az indokolás kisebb hiányosságai hatályon kívül helyezést nem eredményezhettek. A bírói gyakorlat ugyanis következetes és töretlen abban, hogy ha az elsőfokú bíróság bizonyítékértékelési, mérlegelési tevékenységéről szűkszavúan ugyan, de a felülbírálat során ellenőrizhető módon számot adott, akkor az indokolási kötelezettségét teljesítette. [BH.2009.139.]

A jogi indokolási kötelezettség feltétlen hatályon kívül helyezéshez vezető megsértéséről pedig abban az esetben lehet szó, ha a hiányos indokolásból még jogi következtetés útján sem állapítható meg, hogy milyen jogszabályhelyen alapul a büntetőjogi főkérdésben hozott döntés, vagy az indokolás teljes egészében ellentétben áll a rendelkező résszel. Az adott ügyben viszont ez sem volt megállapítható.

XII. r. vádlott védője helytállóan hivatkozott a BH 2007. 402 számú döntésre annak kapcsán, hogy gyanúsított kihallgatásakor meg nem került sor védő kirendelésére. Az elsőfokú bíróság ezzel kapcsolatos indokolása azonban helytálló. A vádlott gyanúsítottként úgy nyilatkozott, hogy védőt kíván meghatalmazni, így nyilvánvalóan ez volt az oka a kirendelés elmaradásának. Szükséges rámutatni arra, hogy a vádlottat a gyanúsított kihallgatását megelőzően két esetben tanúként is kihallgatta a nyomozóhatóság (2003. december 23. napján, és 2004. március 29. napján, nyomozási iratok IV/1929-1938, és IV/1946-1949) Ezen alkalmakkor készült jegyzőkönyvekből a Be. 85.§ (3) bekezdésében rögzített figyelmeztetés, és az arra adott válasz kitűnik, így a Be. 291.§ (2) bekezdése alapján a tanúként tett vallomás felhasználásának nem volt akadálya figyelemmel arra is, hogy később azt gyanúsítottként is fenntartotta.

XII. r. vádlott a bírósági eljárásban élt a hallgatás jogával, azonban a védője útján 2007. november 22. napján a bíróságra eljuttatott beadványában a korábbi általa is beismert egy cselekményre hivatkozik (bírósági iratok VII. kötet 438. oldal). A védő útján eljuttatott beadvány kapcsán a védő hiányára nyilvánvalóan értelmetlen lenne hivatkozni, így ezen beadványból is az derül ki, hogy a korábbi beismerését a tényállásban is megállapított cselekmény kapcsán fenntartotta.

5.

A titkos információgyűjtéssel kapcsolatos problémakör

A védelem szinte teljes körűen támadta a titkos információgyűjtés törvényességét amiatt is, hogy az ügyben a Nemzetbiztonsági Hivatal az nbtv. 5.§. d) pontja alapján rendelt el titkos információgyűjtést. A hivatkozás alapja az volt, hogy a titkos információgyűjtésre nem bűnüldözési célból, bűnüldözési érdekből került sor. A nemzetbiztonsági érdek mellett ugyanis ez a törvényhely mindössze két köztörvényi bűncselekményt, a kábítószerrel kapcsolatos cselekményeket és a fegyverkereskedelmet nevesíti, de a cigarettacsempészést nem.

Ezzel szemben, e körben osztva egyébként az elsőfokú bíróság és a fellebbviteli főügyészség álláspontját utalni kell arra, hogy ugyanez a törvényhely rendelkezik arról is, hogyha a Magyar Köztársaság gazdasági, pénzügyi biztonsága van veszélyeztetve abban az esetben is lehetőség van titkos információgyűjtésre. A jogi szabályozás tehát a Magyar Köztársaság gazdasági és pénzügyi biztonságának veszélyeztetésére irányuló leplezett törekvések esetében is tulajdonképpen bűnüldözési célból nyújt lehetőséget titkos információgyűjtésre.

Ezért egyrészt a Btk. XVII. fejezetében foglalt a gazdasági bűncselekmények sorába tartozó és leplezett formában elkövetett kiemelkedő tárgyi súlyú bűncselekmények indokoltta tehetik a Nemzetbiztonsági Hivatal ilyen irányú fellépését.

Másrészt jelen esetben a nyomozást egy több mint egy milliárd forint értékű jövedéki orgazdaság tekintetében folytatták le. Ennek során már kezdettől fogva magyarországi, angliai és németországi telefonbeszélgetések ezrei kerültek lehallgatásra. Az ügy tárgyi súlya tehát indokolhatja a Nemzetbiztonsági Hivatal eljárását.

A bíróság álláspontja tehát az, hogy a Nemzetbiztonsági Hivatal ebben az ügyben nem a nemzetbiztonságot közvetlenül sértő állam ellenes bűncselekmény tekintetében folytatott eljárást, hanem alapvetően köztörvényi bűncselekmények elkövetése miatt járt el.

Mindennek elvi jelentősége is van, mert nemzetbiztonsági érdekből történő titkos információgyűjtés felhasználási körét a törvény szűkebb körben teszi lehetővé.

Mindezek előrebocsátása mellett meg kell állapítani azt is, hogy az elsőfokú bíróság két jelentős szabályt nem vett figyelembe a titkos információgyűjtés anyagának felhasználása során.

Az egyik az, hogy a nyomozás elrendelését követően a titkos információgyűjtést titkos adatszerzéssé kell átalakítani és a titkos adatszerzésre előírt alaki kötöttségeket is alkalmazni kell abban az esetben, ha annak eredményét az ügyész a büntetőeljárásban bizonyítékként kívánja felhasználni. A 940/B/2003. számú Alkotmánybírósági határozat is ezt az értelmezést támasztja alá hiszen úgy fogalmaz, hogy „amennyiben azonos ügyben korábban titkos információgyűjtés folyt, a nyomozás elrendelése után azt titkos adatszerzéssé kell átalakítani (Be. 200. § (4) bekezdés). A Be. 200.§ (4) bekezdése szerint a titkos adatszerzést engedélyező nyomozási bíró a titkos információgyűjtés titkos adatszerzéssé alakításáról határoz."

Nem fogadható el tehát az elsőfokú bíróság ítéletének 76. oldalától kezdődően kifejtett azon érvelés, hogy a nyomozás elrendelését megelőzően elrendelt titkos információgyűjtés a nyomozás elrendelése után is felhasználható abban az esetben, ha az engedélyben megjelölt időtartam még nem járt le. A büntetőeljárásról szóló törvény elkövetéskor is, elbíráláskor is hatályos rendelkezése szerint ugyanis a titkos információgyűjtésnek a titkos adatszerzéssé való átalakítása nem csak az új indítványra, hanem a folyamatban lévő eljárásokra is vonatkozik.

Mindezek elvi háttereként a 9/1992.(I.30.) AB határozat is hangsúlyozta, hogy az anyagi igazságosság érvényesülésének jogállami követelménye csak a jogbiztonságot szolgáló, elsősorban eljárási garanciák és jogintézmények keretein belül maradva valósulhat meg. További határozatok pedig részletesen kimondották azt is, hogy a jogállam értékrendjének meghatározó pillére a jogállami garanciák tényleges érvényre jutása a jogintézmények

működése során. A jogállami garanciák mellőzésére ezért sem célszerűségi, sem igazságossági szempontok nem adnak alapot.

Ennek megfelelően az egyes vádlottaknál a nyomozás elrendelését követően végzett titkos információgyűjtés eredményét, jelen ügyben bizonyítékként nem lehetett felhasználni.

A bírói engedélyhez kötött titkosszolgálati módszerrel szerzett bizonyítékok felhasználhatósága körében tehát a nyomozás elrendelése időpontjának döntő jelentősége van. A bűnüldözési célból végzett titkos információgyűjtésre vonatkozó bírói engedély a nyomozás elrendelése pillanatában, mintegy hatályát veszti. Ezen időponttól fogva titkosszolgálati módszerek alkalmazása jogszerűen csak, mint titkos adatszerzés folytatható, azaz nyomozási bíró döntésének beszerzése a nyomozás elrendelése pillanatában szükséges.

Az ügy megítélését nem könnyítette meg, hogy egy időben párhuzamosan több nyomozás folyt, és a terheltek az egyes nyomozásokban éppen a felderítő jelleg miatt fokozatosan kerültek a nyomozóhatóság látókörébe. Ezen nyomozások eredményeként több vádemelésre is sor került, melynek végeredménye az ügyek bírósági egyesítése és azok egységes elbírálása volt.

A titkos információgyűjtéssel érintett vádlottak közül a Vám-és Pénzügyőrség Észak-Magyarországi Regionális Nyomozó Hivatal BAZ Megyei Kirendeltsége a nyomozást jövedéki gazdaság büntette miatt Bü.107/2003. számon I.r., II.r., IV.r., VI.r., VII.r., valamint VIII.r. terheltek vonatkozásában 2003. szeptember 4. napján rendelte el; míg Bü.3094/2005. számon XXX.r., XXXI.r., XXXII.r. és XXXIII.r. terheltekre nézve 2003. augusztus 13. napján. mindkét nyomozásban gyanúsítottként szerepelt.

Abban helyesen foglalt állást a megyei bíróság, hogy a V.r. vádlottal szemben - az utóbb bírósági által egyesítésre került ügyekben - az ugyanúgy minősülő bűncselekmény miatt eltérő időpontokban elrendelt nyomozások közül a korábbi elrendelésének dátumát - 2008. augusztus 13. - tüntette fel ítéletének indokolásában [elsőfokú ítélet 78. oldal].

A nyomozás elrendelése időpontjainak a megyei bíróság azonban nem tulajdonított jelentőséget.

Így a megyei bíróság által a nyomozás elrendelését követően beszerzett titkos információgyűjtés anyaga helytelenül került értékelésre bizonyítékként, mivel a titkos információgyűjtést kötelezően titkos adatszerzésnek kellett volna felváltania.

- I.r. vádlott esetében a Fővárosi Bíróság Nb.XI.0012/2003/2. számú határozata alapján végzett tigy. anyaga 2009. szeptember 4. napjától kezdődően nem használható fel. Az engedély alapján 2003. július 13. napjától 2003. szeptember 4. napjáig beszerzett tigy. anyaga felhasználható.

- II.r. vádlott tekintetében a Pesti Központi Kerületi Bíróság. számon engedélyezett lehallgatás anyaga 2003. szeptember 4. napjától nem használható fel. II.r. vádlott esetében 2003. augusztus 22. napjától 2003. szeptember 4. napjáig használható fel ezen lehallgatási anyag.

- V.r. vádlott tekintetében a Székesfehérvári Városi Bíróság számú engedélyező határozata alapján beszerzett lehallgatási anyag 2003. augusztus 13. napjától nem használható fel, csak az augusztus 12. napi anyag.
- Egyáltalán nem használható fel V.r. vádlott esetében a, majd határozatokkal engedélyezett anyaga.
- VI.r. vádlott esetében kirekesztendő a bizonyítékok köréből a Fővárosi Bíróság számú határozatával engedélyezett anyaga.
- VII.r. vádlott tekintetében a Fővárosi Bíróság. számú határozatával engedélyezett tigy. anyaga.
- VIII.r. vádlott esetében a Fővárosi Bíróság, és számú határozataival engedélyezett tigy. anyagát teljes egészében ki kell rekeszteni. A Fővárosi Bíróság . anyaga a VIII.r. terhelttel szembeni nyomozás elrendeléséig (2003. szeptember 4.) felhasználható, azonban az ezt követő időponttól anyaga nem használható fel.
- XXX.r. vádlott tekintetében a Székesfehérvári Városi Bíróság számú engedélyező határozata alapján beszerzett nem használható fel. Esetében csak az augusztus 12. napi anyag használható fel.
- XXXI.r. vádlott esetében a Székesfehérvári Városi Bíróság engedélyező határozata alapján beszerzett nem használható fel. Esetében 2003. július 29. napjától 2003. augusztus 12. napjáig beszerzett anyag használható fel.
- XXXII.r. vádlott esetében a Székesfehérvári Városi Bíróság engedélyező határozata alapján beszerzett rekesztendő ki a bizonyítékok köréből. Esetében 2003. június 27. napjától 2003. augusztus 12. napjáig beszerzett anyag használható fel.

A titkos információgyűjtés és titkos adatszerzés szabályai megegyeznek abban, hogy legfeljebb kilencven napra engedélyezhetőek, mely egy esetben legfeljebb kilencven nappal hosszabbítható meg. [Rtv. 71.§ (3) bekezdés, Nbtv. 58.§ (4) bekezdés; illetőleg Be. 203.§ (4) bekezdés]

Az elsőfokú bíróság másik téves jogértelmezése a titkos információgyűjtés időtartamára vonatkozik, amellyel kapcsolatban a Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága a 74/2009 BK Véleményében mutatott rá arra, hogy a titkos információgyűjtés illetőleg - a büntetőeljárás nyomozási szakaszában - a titkos adatszerzés a külön törvényekben, illetőleg a Büntetőeljárás törvényben megkívánt külső (bírói vagy igazságügyért felelős miniszteri) engedély alapján és az abban meghatározott szoros időbeli korlátok között végezhető. A Bkv. Vélemény egyértelműen rögzíti, hogy a meghatározott kereteken túl végzett információgyűjtés adatai a Be. 78.§ (4) bekezdése szerint „más titkolt módon” megszerzettnek tekinthető, és így bizonyítékként nem értékelhetőek. Ez azt jelenti, hogy az írásbeli megkeresés alapján csak az engedély megadásával kezdheti meg a Nemzetbiztonsági Szakszolgálat a megkeresés végrehajtását, a végrehajtáshoz szükséges eszközök telepítését. A külső engedély megadása előtt titkos információgyűjtő tevékenység csak kivételesen, sürgősségi elrendelés [1994. évi XXXIV. törvény 71. §], illetőleg kivételes

engedélyezés [1995. évi CXXV. törvény 59. § (1)-(3) bekezdés], titkos adatszerzés pedig ennek a halaszthatatlan elrendelése [1998. évi XIX. törvény 203. § (6) bekezdés] esetében történhet.

A szigorú szabályozásból azonban nem csupán az következik, hogy az engedély megadása előtt ilyen tevékenység végzése nem megengedett, hanem az is, hogy az engedélyben megjelölt időpontra túl sem végezhető, az kizárólag az engedélyben megjelölt időbeli keretek között végezhető. Az engedélyben megjelölt időbeli keretet praktikus megfontolásból kibővíteni nem lehet. Az időbeli korlátokon kívül titkosszolgálati eszközökkel szerzett információ, adat, mint más tiltott módon szerzett bizonyíték, szükségképpen kirekesztendő a bizonyítékok sorából [Be. 78.§ (4) bekezdés].

Ez a megállapítás igaz arra az esetre is, amikor jogszabályellenesen maga az engedély tartalmaz 2x90 napnál hosszabb időtartamot.

Az előzőekben írtakon túl szükséges utalni arra is, hogy a bíróság adhat 90 napnál kevesebb határidőre vonatkozó engedélyt is, másrészt az időbeli keret tekintetében az első ízben kelt bírói engedélyt kell alapul venni, mely időintervallum meghosszabbítása körében a bírói engedélyt követő első végzésben írt dátum az irányadó. Az előzőekben írtak szerint kijelölt időintervallumon túl engedélyezni, meghosszabbítani már sem titkos információgyűjtést, sem titkos adatszerzést nem lehet ugyanazon nyomozással érintett ugyanazon személyre tekintettel a második engedélyben szereplő határidő lejártá után. Tekintettel azonban arra, hogy a titkosszolgálati módszerek alkalmazása adott ügyszámhoz, és adott személyhez tapad, annak nincs akadálya, hogy az időintervallumot kijelölő bírói engedélyekben foglalt módszerektől eltérő, addig nem alkalmazott módszerek is engedélyezésre kerüljenek. Ez esetben a kétszer 90 napos kereten belül lehetőség van az újabb engedély alapján beszerzett titkos információgyűjtés eredményének felhasználására, hiszen a nyomozási eljárás jellege olyan, hogy a felderítés eredményeképp bővül az elkövetői, elkövetési kör, fokozatosan kerülnek a nyomozóhatóság látókörébe a terheltek és társaik. Így a határidő meghosszabbításáról rendelkező 2. engedélyben feltüntetett időpontot megelőzően kiadott további engedélyek alapján beszerzett információk is felhasználhatóak bizonyítékként a büntetőeljárásban. Ilyen eset történt jelen ügyben I.r. és VIII.r. vádlottak kapcsán, ahol az időintervallumot meghatározó bírói engedélyekben szereplőtől eltérő technikai eszközök, illetőleg más módszerek alkalmazása vált szükségessé, melynek eredményeként szerzett bizonyítékok a büntetőeljárásban felhasználhatóak voltak.

A 180 napos időtartam, illetőleg az engedélyező és annak meghosszabbításáról rendelkező bírói végzésekben írt időkeretek sérelme miatt voltak kirekesztendőek a bizonyítás köréből a Be. 78.§ (4) bekezdés alapján a következő bizonyítékok:

- VI.r. vádlott esetében kirekesztendő a bizonyítékok köréből anyaga.
- VII.r. vádlott esetében a Fővárosi Bíróság zámú . anyaga.

Megjegyzést érdemel azonban e körben az, hogy I.r. vádlottal szemben a Pesti Központi Kerületi Bíróság számon engedélyezett lehallgatás anyaga a nyomozás elrendeléséig (2003.

szeptember 4. napjáig) felhasználható, mert ugyanazon bűncselekmény nyomozásával összefüggésben került beszerzésre.

E szempont alapján tehát az elsőfokú bíróság ítéletének 82-83. oldalán kifejtett álláspontjától eltérően a titkos információgyűjtés eredménye a következők szerint kerülhetett felhasználásra:

I.r. vádlott esetében a nyomozás 2003. szeptember 4. napján anyag,

II.r. vádlott esetében a nyomozás 2003. szeptember 4. napján anyag,

V.r. vádlott esetében a 2003. augusztus 12. napján a Pesti Központi Kerületi Bíróság engedélye figyelemmel,

I.r. vádlott esetében a nyomozás 2003. szeptember 4. napján történt elrendeléséig eredménye,

VII.r. vádlott tekintetében a nyomozás 2003. szeptember 4. napján történt elrendeléséig eredménye,

VIII.r. vádlott kapcsán a nyomozás 2003. szeptember 4. napján történt elrendeléséig eredménye,

XXX.r. vádlottra nézve a 2003. augusztus 12. napján végzett figyelemmel,

XXXI.r. vádlott esetében a nyomozás eredménye,

mígXXXII.r. vádlott kapcsán a nyomozás használható fel.

A bizonyíték kirekesztések azonban nem szűkítették le a megállapított bűnösségi kört a rendelkezésre álló egyéb bizonyítékok miatt. Megállapítható az is, hogy a kirekesztéssel érintett bizonyítékok túlnyomó része a vád tárgyává tett cselekményeknek azt a részét érinti, amelyekben a bíróság bűnösséget nem állapított meg.

A titkos információgyűjtéssel kapcsolatban szükséges megjegyezni még az alábbiakat. A Strasbourg-i bíróság is számos ügyben bírál felül olyan kérelmeket, amelyek a titkos információgyűjtés problémáját érintik. A bíróság elvárásait többek között a Valenzuela Contseres v. Spanyolország elleni ügyben úgy foglalta össze, hogy „az ilyen jellegű kérdések szabályozásának rigorózan precíznek kell lennie, hogy ne biztosítható a döntéshozóknak túlzottan széles diszkrecionális jogkör".

A fentiekből kitűnik, hogy a magyar jogi szabályozás és bírói gyakorlat nem eredménytelenül igyekszik megfelelni az elvárásoknak. Az ítélőtábla ezeket az elveket jelen ügyben maradéktalanul érvényesítette.

Bár arról is említést kell tenni, hogy a Legfelsőbb Bíróság döntése alapján relatív eljárási szabálysértésnek tekintendő a következetes ítélkezési gyakorlat szerint, hogy az elsőfokú bíróság olyan titkos információgyűjtésből származó anyagot is értékelt bizonyítékként,

melyet a Be. 78. § (4) bekezdés szerint ki kellett volna rekesztenie a bizonyítékok köréből. Jóllehet ebben az esetben a bíróság indokolási kötelezettségét részben törvényben kizárt bizonyíték érzékelésével teljesítette. (Legfelsőbb Bíróság Bfv.I. 636/2007/5. számú végzés)

6.

Az ítéletábra nem fogadta el azon védői érvelést, mely szerint jelen ügyben az eljárási jogsegély keretében beszerzett bizonyítékok nem használhatóak fel figyelemmel arra, hogy a nemzetközi bűnügyi jogsegélyről szóló 1996. évi XXXVI. tv. 5. § (1) bekezdése a) pontja szerint a jogsegély iránti megkeresés csak akkor teljesíthető vagy terjeszthető elő, ha a cselekmény mind a magyar jog, mind a külföldi állam joga szerint büntetendő. Semmilyen adat nem merült fel az eljárás során arra, hogy az Európai Unió vámhatárain kívülről Ukrajnából származó adózatlan cigarettának az unió területére történő behozatala illetőleg Magyarországon és részben más államokon keresztül a Nyugat-európai országokba továbbítása illegális csatornákon csupán a magyar jog szerint lenne bűncselekmény. Sőt, éppen ellenkezőleg a vádlottak cselekményei miatt mind a német, mind az angol hatóságok eljárást kezdeményeztek. A nemzetközi bűnügyi jogsegélyről szóló törvény sem fogalmaz meg olyan feltételt, hogy a jogsegéllyel érintett cselekménynek azonos bűncselekményi elnevezése, büntetési tétele kell, hogy legyen a különböző érintett országokban. A jogsegély teljesítésének és előterjesztésének illetőleg a jogsegély keretében beszerzett bizonyítékok felhasználásának nem akadályozza az, hogy egy-egy gazdasági bűncselekménynél a büntetőjogi tényállást kitöltő keretjogszabály egy konkrét hazai magyarországi igazgatási jogszabályt sért.

A jogsegély során megkeresett országok igazságügyi hatóságai egyetlen esetben sem jelezték azt, hogy az adott cselekmény az ő jogalkotásuk szerint ne lenne bűncselekmény. Ez az értelmezés nem mond ellent annak, amit a bíróság a joghatósággal kapcsolatban kifejtett. A jövedéki adóról és jövedéki termékek forgalmazásának különös szabályairól szóló, a vád tárgyává tett cselekmények idején hatályban volt 1997. évi CIII. tv. továbbá az ugyanerre vonatkozó és jelenleg is hatályos 2003. évi CXXVII. tv. rendelkezéseit csak a Magyar Köztársaság területén kell alkalmazni, amibe bele tartozik a vámszabad és tranzit terület is. Ebből következően a jövedéki törvény szűkebben értelmezi a területi hatályát, mint a büntető törvénykönyv. A jövedékről szóló törvények a magyar érdekeket védik, a területi hatályt a Magyar Köztársaság területére korlátozzák, s a jövedéki törvény alapján a jövedéki termék belföldi előállítás és belföldre történő behozatala jövedéki adóköteles. Ettől függetlenül azonban a jövedéki termékek utáni adó meg nem fizetése a jogsegéllyel érintett megkeresett országokban is bűncselekmény, s a jogsegély során beszerzett bizonyítási eszközökből származó bizonyíték is felhasználható. Ez támasztja alá például a 2002. évi LIV. tv. amely a bűnüldöző szervek nemzetközi együttműködéséről szól, és a 29. § (1) bekezdés b) pontjához kapcsolódóan konkrétan nevesíti is a jövedéki gazdaságot (Btk. 311/A. § (2)-(4) bekezdés) a határon átnyúló megfigyelés kapcsán. A határellenőrzés fokozatos megszüntetéséről 1985. június 14. napján kelt Schengeni megállapodás végrehajtásáról szóló egyezmény, azaz a Schengeni Végrehajtási Egyezmény 40. cikke, valamint az Európai Unió 1997. december 18-án elfogadott egyezménye a vámszervek

közötti kölcsönös segítségnyújtásról és együttműködésről, azaz a Nápolyi II. Egyezmény erre is lehetőséget biztosít.

Ugyancsak megemlíthető a Magyar Köztársaságnak az Európai Unióhoz történő csatlakozásáról szóló nemzetközi szerződést kihirdető törvény hatálybalépésétől hatályos 2003. évi CXXX. tv. az Európai Unió tagállamaival folytatott bűnügyi együttműködésről, amely a bűnügyi együttműködés során az együttműködést a bűnszervezetben elkövetett bűncselekmények (137. § (8) pont) esetében minden további feltétel nélkül lehetővé teszi, ami nyilvánvalóan azt is jelenti, hogy az így beszerzett bizonyítási eszközökből származó bizonyíték az eljárás során felhasználható.

7.

Az ügyek ideiglenes elkülönítésére, visszaegyesítésére semmilyen okból, így a tárgyalás előrehaladásának biztosítása érdekében sem kerülhet sor, ilyen pervitel relatív eljárási szabálysértést valósít meg.

Az elsőfokú bíróság már az első tárgyalási határnapján, 2006. május 30. napján relatív eljárási szabálysértést követett el, amikor a szabályszerű idézés ellenére meg nem jelent XXII.r. vádlott és védője távollétére figyelemmel XXII.r. vádlott tekintetében elkülönítette az eljárást /125-II. számú végzésében. A /III. számú végzésében a XXII.r. vádlott és védőjének pár perccel későbbi megérkezésére figyelemmel a XXII.r. vádlott tekintetében elkülönített ügyet visszaegyesítette. [5.B.1725/2005/125. szám].

Ugyancsak eljárási szabálysértés valósult meg a perbeszéd megkezdését is magában foglaló 2008. október 28-i határnapon, mikor XXXII.r. vádlott távolléte ellenére egyrészt őt érintő bizonyítást is felvett a bíróság - igazságügyi árszakértő meghallgatása -, másrészt a terhelt tekintetében az eljárást elkülönítette 5.B.1725/2005/492-XIV. számú végzésével, majd azt a XXXII.r. vádlott időközbeni megérkezésére figyelemmel ugyanezen a határnapon 5.B.1725/2005/492-XVII. számú végzésével visszaegyesítette. A vádlott távollétében felvett bizonyítás azonban később a jelenlétében ismertetésre került.

Az ítéletábra rámutat arra, hogy az ügyek ideiglenes elkülönítésének és visszaegyesítésének nincs helye a tárgyalás előrehaladásának biztosítása érdekében. Első körben a bíróságnak a vádlott távolmaradásának okát kell tisztáznia, majd abban kell állást foglalnia, hogy kimentettnek tekinti-e a távolmaradást. De semmiképpen nem lehet tárgyalást megtartani a Be. 281.§ (2) bekezdésben írt intézkedés megtétele nélkül a távolmaradt terheltre nézve az ügy ideiglenes elkülönítése mellett. Ahhoz, hogy az így felvett bizonyítás eredménye felhasználható legyen, azt a későbbiekben meg kell ismételni [BH.2006.313]. Az ügyek elkülönítése a terhelt nagy száma miatt, vagy „egyéb okból” csak abban az esetben megengedett, ha az eljárás folytatása rendkívül elnehezülne [Be. 72.§ (3) bekezdés]. Ilyen eset lehet az, ha egy terhelt külföldön előzetes letartóztatásban van és az ideiglenes kiadatását a külföldi hatóságok megtagadják, vagy csak egyszerően a távollétében folyik az eljárás. Jelen esetben az eljárás folytatását nehezítő körülmény nem állt fenn, így a vádlottak cselekvőségének szoros ténybeli összefüggései miatt az ügyek elkülönítésére egyáltalán nem kerülhetett volna sor az eltérő ítéleti tényállás veszélyére figyelemmel. Megjegyzi az ítéletábra azt is, hogy az ideiglenes elkülönítés intézményét a

hatályos eljárásjogi szabályozás nem ismeri. E körben szükséges szintén utalni a Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bíróságának BK 75 számon közzétett véleményének utolsó bekezdésére is.

II. A tényállás megalapozottsága és a bizonyíték értékelése.

1, Az értékelhető relatív eljárási szabálysértések nem befolyásolták sem önmagukban, sem összességükben az ügy érdemi felülbírálatát. Az elsőfokú bíróság a szükséges körben lefolytatta a bizonyítást és a bizonyítékok nagyrészt helyes értékelésével, mérlegelésével döntően megalapozott ítéleti tényállást állapított meg, mely részben megalapozatlan volt a Be. 351.§ (2) bekezdés b) pontja miatti hiányosság, c) pontban írt iratellenesség és d) pont szerinti logikai hiba miatt. A tényállás azonban a nyilvános ülés kereti között a Be. 352.§ (1) bekezdés alapján kiegészíthető és korrigálható volt az iratok tartalma és ténybeli következtetés útján. Az ítélet tábla az alábbiak szerint kiegészített és helyesbített tényállást fogadta el a felülbírálat alapjául.

A Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Főügyészség a fellebbezésében még kifogásolta és sérelmezte azon részcselekményekben a vádlottak felelősségének meg nem állapítását, amelyekben az első fokon eljáró bíróság részben a joghatóság hiányára, részben bizonyítottság hiányára hivatkozással bűnösséget nem állapított meg. A Debreceni Fellebbviteli Főügyészség - a Debreceni Ítélet tábla által ebben a körben helyesnek tartott - átiratában ezt az ügyészi fellebbezést már módosítással tartotta fenn, s lényegében az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást megalapozottnak jelölte meg. A Debreceni Ítélet tábla a Debreceni Fellebbviteli Főügyészség álláspontját ebben alapvetően elfogadta, és nem látott lehetőséget a mérlegeléssel megállapított tényállásnak a vádlottak terhére történő módosítására. Nem állapított meg így a Debreceni Ítélet tábla olyan részcselekményeket a vádlottak terhére, amelyekkel kapcsolatban az első fokon eljáró bíróság az ítéletében a 164. oldalától kezdődően a 222. oldalig részletesen kifejtette és megindokolta, hogy miért nem látja a vádlottak felelősségének a megállapíthatóságát.

A Debreceni Fellebbviteli Főügyészség módosított fellebbezésére figyelemmel az ítélet tábla már nem vizsgálta, hogy a dohánytermékeknek mi a reális elkövetéskori értéke, hiszen az elsőfokú bíróságnak az ezzel kapcsolatos mérlegelése elfogadható.

Egyetértett a Debreceni Ítélet tábla a Debreceni Fellebbviteli Főügyészség álláspontjával abban, hogy az elsőfokú bíróság által mérlegeléssel megállapított cigaretta, mint jövedéki termék árát a másodfokú eljárásban felülmérlegelni nem lehet, bár megjegyzendő, hogy e körben az elsőfokú bíróság maximálisan a vádlottak javára értékelte a lehetséges bizonyítékokat és a vádlottak számára igen kedvezően állapította meg a jövedéki adózás alól elvont cigaretta árát. Szükséges azt is megjegyezni, hogy igazságügyi szakértő hangsúlyozta, hogy ő csak azokat a jövedéki termékeket „árazta be”, amelyek a Magyar Köztársaság területén megjelentek, ugyanis abban az esetben, ha a termék a Magyar Köztársaság területére nem lépett be, annak az árát az ő módszerével nem lehet megállapítani. Ha a valaki a Magyar Köztársaság területén jövedéki termékkel rendelkezett, abban az esetben őrá a jövedéki törvény vonatkozik. Ha nem rendelkezett valaki ilyen termékkel Magyarországon, akkor ő, mint szakértő, aki a jövedéki törvény alapján

dolgozhat, nem is tud vele foglalkozni, így ezekre az esetekre lényegében a szakértői véleményében foglalt árat sem tudta fenntartani.

2, Az ítéleti tényállás személyi részét a következők szerint szükséges kiegészíteni:

XI. r. vádlott betegségei miatt rendszeres orvosi felülvizsgálatra szorul, neurológiai betegsége miatt már gépjárművezetésre is alkalmatlan.

Az ítélet tábla XI. r. vádlott neurológiai jellegű betegségeit a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kórház Neurológiai és Pszichiátriai Intézetének járó beteg vizsgálati összefoglalója, valamint az Országos Rehabilitációs és Szociális Szakértői Intézet elsőfokú bizottságának szakvéleménye valamint az Országos Rehabilitációs és Szakértői Intézet gépjárművezető alkalmassági véleménye alapján állapította meg.

XXI. r. vádlottra nézve az ítélet tényállásának személyi részét szükséges kiegészíteni azzal, hogy 2 kiskorú gyermek tartásáról gondoskodik, egyik gyermek tartósan beteg, aki mellett a felesége munkát nem tud vállalni, így ő gyeseen van a kisebbik gyermekkel.

XXI. r. vádlott vonatkozásában a védő által becsatolt iratok alapján pontosította az ítélet személyi részét

XXIX. r. vádlott felesége jelenleg a második közös gyermekükkel várandós. A vádlott által vezetett Kft-ben 1 fő állandó alkalmazásában áll, további 4 fő pedig alkalmi munkavállaló.

XXIX. r. vádlottnál a személyi részt a védő által becsatolt orvosi okiratok, Kórház Nőgyógyászati Osztály ultrahanglelete valamint a Kft. által kiállított igazolás és főkönyvi kivonatok alapján rögzítette.

Az első fokú ítélet 41-42. oldalán az alábbiakkal helyesbítendő:

A 41. oldal 3. bekezdés kiegészítendő azzal, hogy VIII.r. vádlotton kívül valamennyi vádlott ismeretségi és rokonsági, illetve hozzátartozói viszonyban volt I.r., illetve V.r., vagy VI.r. vádlottakkal.

Mellőzni szükséges a 41. oldal utolsó előtti bekezdését. Ez ugyanis a vádirati elkövetésen és elkövetőkön kívül eső, az ügy megítélése szempontjából részben irreleváns, részben kellő bizonyossággal nem tisztázható tényadatokat tartalmaz.

A 41. oldal utolsó bekezdése akként helyesbítendő, hogy VI.r. vádlott angol nyelven folyó tolmácsolásra kérte meg rokonát, VII.r. vádlottat.

Mellőzni kell szintén a 42. oldal első bekezdését logikai hibája miatt teljes egészében, ehelyett a tényállás kiegészítendő azzal, hogy a bűnözői csoportban irányítói tevékenységet VIII.r. vádlott fejtett ki, aki a szervezet kiépülésének időszakában teljes egészében biztosította a működés anyagi hátterét is. I.r., V.r., VI.r. vádlottak a szervezetben akként

vettek részt, hogy fuvarokat szervezve juttatták el a célállomásra, így az adózatlan cigarettát a Magyar Köztársaság területén keresztül hol együttműködve, hol külön-külön akként, hogy I.r. és VI.r. vádlottak ismeretségi körébe tartozó személyek közreműködését vették igénybe, ezen személyek konkrét működését irányítva. Az így igénybe vett közreműködő személyzet tagjai közül egyesek sofőrként, mások legális, vagy fantom cégek vezetőiként, üzemeltetőiként, alkalmazottaiként kerültek kapcsolatba a szervezettel. Ekként I.r. vádlott és VI.r. vádlott a bűnszervezet működéséhez szükséges személyi háttérrel biztosították, míg V.r. vádlott szervező, koordináló munkájával segítette az illegális szállítmányozást, részben pénzváltást intézve, részben német nyelvtudását használva országai hlyiségeket felkutatva, illetve tolmácsolást végezve.

Ezt meghaladóan I.r., V.r., VI.r. vádlottak a részvételükkel működő szervezet előnyeit kihasználva VIII.r. vádlott anyagi támogatása nélkül is egy idő után, 2003. első negyedétől kezdődően saját anyagi forrásból, saját illegális cigaretta szállítmányokat is bonyolítottak kisebb, majd fokozódóan bővülő tételekben.

Az I.r., V.r., és VI.r. vádlottak a lebukással történő anyagi veszteség lehetőségét azzal csökkentették, hogy a magyar határon több fuvarral vitték át a később továbbszállításra kerülő adózatlan cigarettamennyiséget.

A szervezett működéséhez tartozott, hogy a tagjai a telefonos kommunikációnak olyan sajátos módját alakították ki és gyakorolták, ami a közöttük lévő nagyfokú összhangra utalt. Az információátadás során így igyekeztek elfedni közlendőiket, hogy a nem beavatottak azt ne értsék.

A 42. oldal harmadik bekezdés akként helyesbítendő, hogy II.r. vádlott a raktárban személyes jelenlétével a raktár folyamatos működését biztosította, a pakolási tevékenységet irányította.

A 42. oldal ötödik bekezdés kiegészítésre szorul annyiban, hogy a felületes kapcsolatot VIII.r. vádlott a többi vádlottal az eljárás során ismeretlenül maradt személyeken keresztül tartotta. Egyik ilyen ügyintéző embere volt a büntetőeljárásban terheltként nem szereplő Zoltánként is emlegetett „” becenévre hallgató személy.

I.r. vádlottat érintő 1. tényállási pont, az első fokú ítélet 45. oldalának második bekezdésének helyesbítése a következők szerint szükséges.

Az I.r. vádlott helyesen 2003. május 3. napján fejtett ki forgalomba hozatallal kapcsolatos tevékenységet 512 karton ismeretlen márkájú Magyarországról származó adózatlan cigaretta tekintetében.

Az elsőfokú ítélet 46. oldalának 4., 5. bekezdésében a forgalmi rendszámú tehergépkocsijába történt az áru pakolása, amely 2003. május 29. napján hagyta el Magyarországot.

V.r. vádlottat érintő 5. számú tényállás - az első fokú ítélet 52. oldalán - akként helyesbítendő, hogy V.r. vádlott I.r. és VI.r. vádlottal közösen előlegezte meg a cigaretta szerzési árát az ott írt esetben.

VI.r. vádlottal kapcsolatos 6. tényállási pont, az első fokú ítélet 54. oldalán helyesbítendő a következőkkel.

A VI.r. vádlottnak XVIII.r. vádlott 2003. május 11. napján helyesen 950 karton ismeretlen márkájú adózatlan cigarettát szállított.

Nyilvánvaló elírás miatt vált szükségessé a helyesbítés. Az elsőfokú bíróság ugyanis erre vonatkozó indokolásában (ítélet 110. oldal) 950 karton adózatlan cigaretta szállítását találta kétséget kizáróan bizonyítottnak. Az elírást támasztja alá az is, hogy az ismeretlen márkájú cigaretta összértékéből visszszámolva 950 karton, kartononként számolva 2680 forintban került meghatározásra, mely árat az elsőfokú bíróság következetesen alkalmazott az ismeretlen márkák esetében.

Az ítélettel szemben támasztott világosság és egyértelműség követelményének kellő érvényesülése érdekében az első fokú ítélet indokolását is - a 197. oldalon - szükséges kiegészíteni azzal az utalással, hogy a 2003. június 4-6. napja közötti időtartamban $8094 + 6240 + 1479 + 7784$ Superkings és más ismeretlen márkájú adózatlan cigaretták megszerzésének vádja alóli tulajdonképpeni felmentés indoka az ítélet 173. oldalán már kifejtésre került.

VIII.r. vádlottat érintő 8. tényállási pont az első fokú ítélet 56. oldalán az alábbiakkal helyesbítendő a 3., illetve utolsó (5.) bekezdésében

VIII.r. terhelt helyesen 2002. november 28. napján szállította ki a ténylegesen 10.000 karton ($10.000 \text{ karton} \times 10 \text{ doboz} \times 20 \text{ szál} = 2.000.000 \text{ darab}$) összesen 21.600.000 forint értékű Benson&Hedges márkájú cigarettát .

VIII.r. vádlott így összesen 35.000.000 forint értékű, magyar adójegyet nem tartalmazó cigaretta forgalomba hozatalában vett részt.

A bíróság a 14. tényállási pontból XIV. r. vádlott vonatkozásában az elsőfokú ítélet 60. oldal utolsó bekezdését mellőzi, így azt a szövegrészt, hogy „2003. április 24-én 512 karton, ismeretlen márkájú, 1.372.160 forint értékű, magyar adójegyet nem tartalmazó cigaretta gépkocsiban történő elrejtésében és forgalomba hozatalában vett részt”.

A tényállás kiegészítésének és pontosításainak illetve elfogadásának az indokai a következők.

XIV.r. vádlottal szemben az ügyészség nem emelt vádat 2003. április 24. napon megvalósított cselekvőség miatt. Ezzel kapcsolatban a elsőfokú bíróság mégis rögzített tényállást, mégpedig 512 karton ismeretlen márkájú adózatlan cigaretta csempészetét

rögzítve annak ellenére, hogy e mennyiséget a vádlott esetében a tényleges cselekvőségét is 2003. május 3. napi elkövetés körében is megállapította ítéletének 61. oldalán. Az összes elkövetési értéket jelentő 2.137.160 forint azonban nyilvánvalóan csak két mennyiséget - a 2003. május 3. és 2003. július 31. napi elkövetés - foglal magában. Mindezekre figyelemmel az elsőfokú bíróság által e körben nyilvánvaló elírás miatt rögzített tényállási részt mellőzni kellett.

A másodfokú bíróság által a helyes, iratokkal is egyező tényállás helyesbítésének körében a következők rögzítése is szükséges.

A tényállás kiegészítésekkel, helyesbítésekkel kapcsolatban meg kell jegyezni, hogy az elsőfokú bíróság az iratokkal több ízben ellentétesen tett ténymegállapításai mellett esetenként tényből újabb tényre tévesen is következtetett. Ezért az ítéletábra nem csupán az iratellenes megállapításokat, de a logikai következtetések hibáját is korrigálta és annak alapján is pontosította, kiegészítette az első fokon részben megalapozatlanul megállapított ítéleti tényállást. E körben döntő jelentőséget az ítéletábra I.r. vádlottnak a védőjén keresztül többször - így a fellebbezésében és a másodfokú nyilvános ülésen - előadott azon ténybeli beismerésként értékelt kijelentésének tulajdonított, hogy az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást nem vitatja. Ezen ténybeli beismerést minden kétséget eloszlatóan alátámasztott és megerősített a felhasználható lehallgatási anyag tartalma és a külföldi hatóságok által nemzetközi bűnügyi jogsegély keretében megküldött iratanyag tartalma, mely bizonyítékokra alapítottan minden kétséget kizáró bizonyossággal pontosításra kerülhetett az első fokon megállapított ítéleti tényállás.

3. A Debreceni Ítéletábra I. r. vádlott által tett beismerő vallomást aggálytalanként elfogadta, hiszen azt az ügy rendelkezésre álló bizonyítékai is nagyban alátámasztják. Így meg kell említeni a Vámhivatal által 2003. szeptember 4-én végzett jövedéki ellenőrzést a szám alatt található ingatlanban, amely a nemzetközi fuvarozást végző „Bt. illetve a Bt. telephelye. A telephelyen parkoló forgalmi rendszámú tehergépkocsi utasteréből valamint a telephely elkülönített, zárt raktárhelyiségéből 60600 doboz ukrán zárjeggyel ellátott adózás alól elvont PRILUKI SUPERKING típusú cigaretta illetve ukrán származású gázolaj került elő. A telephely szomszédságában a tulajdonát képező és által használt ingatlan mellékhelyiségéből további 9626 doboz különféle márkájú adózás alól elvont cigaretta került lefoglalásra. Lefoglalásra kerültek továbbá olyan kézi szárazszármok, szegecsek, amelyek alapján már akkor feltételezhető volt, hogy az említett cégek telephelyén parkoló és nemzetközi fuvarozást végző egyes tehergépkocsik kialakított rejtékhelyeiben illegálisan cigarettát kívántak külföldre szállítani.

Ugyancsak megemlíthető az elsőfokú bíróság által is hivatkozott 2003. november 24. napján megtartott házkutatás vádlott szám alatti ingatlanán, ahol Bt. tulajdonát képező forgalmi rendszámú tehergépkocsi oldalfalából került elő 6 doboz HB típusú adózás alól elvont cigaretta.

Ugyancsak megemlíthető a 2003. május 28-i részcelemekény, ahol a forgalmi rendszámú tehergépkocsiból került elő lefoglalás során 341 doboz Superkings típusú adózás alól elvont cigaretta, amely tehergépkocsi a Bt. tulajdonában áll, de I. r. vádlott használta.

Az első fokú bíróság a bizonyítékok értékelése során helyesen jelölte meg a különböző hatóságok által lefoglalt cigaretta mennyiségeket, így külön is megemlítendő a Vám- és Pénzügyőrség Központi Bűnüldözési Parancsnoksága által 2003. augusztus 13-án a szám alatt található raktártelep területén tartott ellenőrzés alkalmával a XXIV.rendű vádlott nevetal szemben végzett ellenőrzés, melynek során gépjárműről lepakolt 4998 karton Superkings, valamint a raktár átvizsgálása során előtalált szintén magyar adójegy nélküli 9758 karton Superkings és 3422 karton Sovereing cigaretta került lefoglalásra a történeti tényállásban megjelölt értékben. A 30, 31, 32, 33. tényálláshoz kapcsolódóan szükséges rámutatni arra, hogy az először tanúként kihallgatott V.r. vádlott azt mondta el, hogy ot üzleti kapcsolatai révén ismeri, azonban kapcsolatuk megromlott, mert egy pénzügyi tartozását nem teljesítette felé, s elmondta azt is, hogy 2003. augusztus 13-án a benzinkúton, ahol átvette a cigarettás tehergépkocsit, találkozott tal abban bízva, hogya tartozását fogja megadni neki. Ezzel szemben vádlott vallomása szerint ő nem is ismeri t, így nem is találkozhattak a benzinkúton, ő nem is tartozik neki. E nyilvánvaló ellentétből egyértelmű következtetést lehetett levonni XXIV.rendű vádlottszava hihetlenségére.

A Németországban folyamatban volt jogsegéllyel kapcsolatos eljárás nyomozási iratai, megfigyelésről készített videokazetták, telefonbeszélgetések beszerzése és bizonyítékként történő felhasználása érdekében bűnügyi eljárási jogsegély volt folyamatban. Bűnügyi jogsegély kérelem került megküldésre Belgiumba, Nagy-Britániába, Franciaországba és Ausztriába is. Ennek során megállapítható volt, hogy a cselekményt egységében vizsgálva a hosszabb ideje működő csoport több Európai országra kiterjedően használt illegális cigaretta raktárakat, majd tárolást, átrakodást, csomagolást követően Angliába szállították a cigarettát, ahol az kiépített összekötőkön keresztül illegálisan forgalomba került. Több országban is történtek lefoglalások a csoport rendelkezése alatt álló cigaretták vonatkozásában így Ausztriában, Németországban, Belgiumban, Franciaországban és Angliában. A jelen ügyben azonban a vádlottak bűnössége csak azon ügyekben volt megállapítható, amelyekben a külföldi hatóság a vádlottakkal szemben nem járt el illetőleg, amely tételeknél bizonyítható volt a jövedéki termék magyarországi eredete illetve megjelenése.

I.rendű vádlott beismerő vallomását az elsőfokú bíróság által értékelt és megjelölt bizonyítékok kétséget kizáróan alátámasztják. Megemlíthető például tanú hernádnémeti lakos, aki vallomásában elmondta, hogy I.r.felkérésére több esetben vett részt a -i raktárban cigaretta berakodásában, átrakodásában. Ő vele szemben a Államügyészség adócsalás miatt vádat is emelt, jogerős büntetés kiszabására is sor került, mely szabadságvesztés büntetését Németországban letöltötte. Az egyik társa volt, aki ugyancsak I.r. felkérése alapján működött közre illegális cigaretta rakodásában. XXII.rendű vádlott ongai lakos gépkocsivezető két esetben vitt adózatlan cigarettát ból ba. a tanúvallomásában mondta el, hogy I.rendű vádlott még a szállítmányok lebonyolítása előtt felkereste őt azzal, hogy ból kellene cigarettát vinni ba. Függetlenül attól, hogy ezen cselekmény miatt végül az I. r. vádlott büntetőjogi felelőssége megállapítva nem lett a

joghatóság hiányára hivatkozással, azonban az I. r. vádlott beismerő vallomását teljes mértékben alátámasztja, megerősíti a többi cselekménnyel kapcsolatosan.

Az I. r. vádlott cselekményét érintően az ítélet 43. oldal utolsó bekezdésében rögzített 2002. július 6-ai eset során a lakos által vezetett jármű kettős oldalfalából került elő 5000 karton Superkings típusú cigaretta a sértetlen vámmal lezárt raktérből, ami ugyancsak megerősíti az I. r. vádlott beismerő vallomását. A 2003. május 28-i eset során is előkerült Bt. használatában lévő forgalmi rendszámú tehergépkocsi rejtékhelyéből 341 karton Superkings cigaretta, amelyet I. rendű vádlott neve pakoltatott a járműbe. A 341 karton Superkings cigaretta gépjárműbe pakoltatásáról I. r. vádlott tudomással bírt, amit igazol a lefoglalás időpontja előtti beszélgetés (nbh. 2003. május 23. 19.23 óra), ami ugyancsak alátámasztja az ő beismerő vallomását. A 2003. április 24. napján kiszállított 512 karton cigarettát (elsőfokú ítélet 45. oldal) lakos vitte az forgalmi rendszámú tehergépkocsival ba, amelynek euróban vette át az ellenértékét, s amelyet I.r. adott át. Az esettel kapcsolatos rögzített beszélgetés (nbh. 2003. május 3-i 10.49 perces beszélgetés) ugyancsak a beismerő vallomást támasztja alá.

I. r. vádlottnak az eljárás végén tett teljes körű beismerő vallomását támasztja alá a nyomozás során gyanúsítottként tett részbeni beismerő vallomása is, melynek során a házkutatás során lefoglalt cigaretták vonatkozásában ismerte el azok megszerzését.

Szükséges megemlíteni a Fővárosi Bíróság 3.Bk.10.069/2006/8. számú végzését, amely elítélttel szemben a Járásbíróság 4.Ls.6.Js.200/03-72/05. számú ítéletének érvényét fogadja el 2 rb. jelentős értékű vámárura elkövetett csempészet büntetésében, (melyből egy eset kísérlet) és az emiatt kiszabott 1 év 10 hónap 3 év próbaidőre felfüggesztett börtönbüntetést is elismeri. A Járásbíróság ítéletéből megállapíthatóan a Magyarországon élő I. r. vádlott körül szerveződött csoport 2001. november 15-től 2003. október 15-ig bérelt egy raktárt --ban, hogy itt vám által nem kezelt, nem adózott Magyarországról illetve egyéb országokból származó cigarettát --ba történő továbbszállításig tároljon. A tényállás szerint a I.r.köré szerveződött csoport egységes volt és céljukat képezte, hogy nagy mennyiségben cigarettát csempésszenek, illetőleg átvegyenek, hogy egy közös elhatározás alapján egy időn át életvitelüket finanszírozzák és rendszeres bevételre tegyenek szert azáltal, hogy Magyarországról illetve egyéb országokból nem elvámolt és nem adózott cigarettát az Európai Unióba behozzanak és nyereséges eladás céljából --ba juttassák. Megállapította a Fővárosi Bíróság, hogy a cselekmény mind a magyar jog, mind a német jog szerint bűncselekménynek minősül. A cselekmény a német Btk. 370. §-a alapján üzletszerűen és bűnszövetkezetben elkövetett adócsalás büntette.

4, A bűnszervezeti elkövetési módot teljességgel alátámasztja az a büntetőeljárás sikerét megghiúsítani igyekvő törekvés, hogy a nemzetbiztonsági lehallgatás tényével is döntően 2003. év elejétől (január) kezdődően, azonban csak egyes telefonszámokat érintően tisztában lévő személyek - így I.r., V.r., VI.r., és VIII.r. vádlottak, valamint ennek okán a velük kapcsolatot tartók az érintett telefonszámokon - kódolva beszéltek, egy-egy szereplőnek - így szintén I.r., V.r., VI.r., VIII.r. vádlottnak - több álnevet is adva, fő és mellékszereplőként fiktív személyeket is szerepeltetve félrevezető tartalmú beszélgetéseket folytattak. A vádlottak egy része a telefonbeszélgetések alkalmával tudott a lehallgatás tényéről.

VI.r. vádlottal és VII.r. vádlottal szemben a Fővárosi Bíróság által Nb.XI.0015/2002/3. és /5., valamint /7. számú engedélyben megjelölt telefonszámokkal kapcsolatban figyelhető meg e tudomás. Konkrétan I.r. és között zajlott beszélgetésből derül ez ki, mikor VII.r. vádlott-as telefonszámáról kezdeményezett telefonbeszélgetésben azt mondja, hogy „de ebbe a telefonba nem lehet, a másikon meg nem hívhatlak” ezért személyesen kell találkozniuk és akkor elmondja. [I.r.vel szemben a Fővárosi Bíróság Nb.XI.0012/2003. számon engedélyezett tigy. alapján 2003.06.14. napi telefonbeszélgetés, nyomozási irat 4907.oldal]

Fentiek okán az eljárás sikerének megghiúsítására törekvő, a szervezet felépítését leplező magatartás az is, hogy a "--" beceneven emlegetett személy angol megrendelőnek adja ki magát egy feltehetően magyar származású, az eljárásban terheltként nem szereplő személy, kinek személyazonossága kellően bizonyításra nem kerülhetett.

E körben kiemelést érdemel, hogy a „--” becenevű személy a -es telefonszámáról VII.r. vádlottal értekezik minden alkalommal angolul, de volt eset mikor magyarul szólalt meg - elszólás miatt - a beszélgetés folyamán. Ezen beszélgetések konkrétumokról nem szóltak, ugyanakkor több becenevet és személyt is említve igyekeztek a beceneveket takaró személyek kilétének megállapíthatóságát megakadályozni. [vádlottal szemben a Fővárosi Bíróság által Nb.XI.0015/2002/5. és /7. számon engedélyezett tigy.; nyomozási irat XIII. kötet 6623. oldal]

Ugyanakkor 2003. január-februárját megelőzően a ---es telefonszámról több magyar személy is hívta VI.r. vádlottat és magyarul folytatnak beszélgetést. Egyszer egy -- utónevű személy hívta -- telefonjáról VI-t és magyarul értekeztek arról, hogy egy angolost kell keresni. Más alkalommal - 2003. február16. napján - egy --tőnevű személlyel folytat magyarul beszélgetést. [Fővárosi Bíróság NB.XI.0015/2002/3. számú engedély alapján VI. tekintetében alkalmazott tigy.; nyomozási irat XII. kötet 5637.oldal; 5796-5797. oldal] Az elterelést igazolja az is, hogy a --cenevű személynek magát kiadó - akár magyar származású - szereplő magyar cég telefonszámáról is hívást kezdeményez olyan időpontban, amikor a lehallgatott beszélgetések tartalma alapján nem is tartózkodna az országban. [Nyomozási irat XIII. kötet 6626.oldal]

Megjegyzést érdemel az is, hogy azután az időpontok után kerül képbe, bukkan fel a beszélgetésekben e magát „-”-nak kiadó személy, mint megrendelő, mikortól (2003. január) a lehallgatott terheltek már tisztában vannak a titkos információgyűjtés tényével. Másrészt teljesen irreális az, hogy egy magyarul beszélő személy angolul értekezzen állandó jelleggel valakivel, olyan telefonról, amit az eljárásban szereplő vádlottak és hozzájuk fűződő személyek használnak.

Életszerűtlen ugyanis az, hogy a lehallgatott telefonbeszélgetések kapcsán is óvatosan eljáró „megrendelő” a beszállítói telefonját használja, ráadásul olyan időponttól kezdődően mikor a VI.r. és VII.r. vádlottak lehallgatásának tényével a bűnszervezet tagjai tisztában vannak. Ezért ezen személy szerepének fiktív jellegére is lehet következtetni, az angolul folytatott beszélgetéseknek akár elterelő jelleget is lehet tulajdonítani. Az eljárásban terheltként nem szerepelt személyre azonban, büntetőjogi felelősséget eredményező ténymegállapítást nyilván nem lehet tenni. Ekként az őt érintő tényállásrész mellőzésre került, tekintettel arra, hogy a bizonyítás anyaga alapján így csak az tisztázott, hogy angliai

szállítmányokról volt szó. --ecenevű ember személyazonossága az ítéltábla által az iratok alapján azonosításra így nem is kerülhetett.

Többször elhangzik a lehallgatott telefonbeszélgetésekben az is a jelzett időponttól kezdődően, hogy nyilvános vonalon konkrétumokról nem beszélhetnek, kódolva kell beszélniük, velük szemben „titkos szar van”, másik telefonon kell értekezni. [vádlottal Fővárosi Bíróság által Nb.XI.0015/2002/5. számon engedélyezett tigy. 2003. március 10. felvétel; Fővárosi bíróság NB.XI.0015/2002/3. számú engedély alapján VI.rendű vádlott tekintetében alkalmazott tigy. 2003.01.27. felvétel I.rendű és VI.rendű vádlott között]

Arra is van adat. hogy, amikor valamilyen terhelő dologról lenne szó, mely az egyes cselekmények, illetve személyek konkrét beazonosíthatóságát tenné lehetővé, akkor más telefonszámon, vagy személyesen kell, illetve lehet azt megbeszélni [szemben a Fővárosi Bíróság által Nb.XI.0015/2002/5. számon engedélyezett tigy. 2003. március 27. és 2003. április 8-i felvétel nyomozási irat XIII.kötet 6605.oldal és 6611.oldal; Fővárosi Bíróság NB.XI.0015/2002/3. számú engedély alapján VI.rendű vádlott neve tekintetében alkalmazott tigy. 2003.01.16. felvétel].

A Fővárosi Bíróság által VI. és VII.r. vádlottakra engedélyezett lehallgatási anyag a jelzett időpontot megelőzően minden fenntartás nélkül felhasználható, és sokszor tartalmaz értékes információkat a nem kellően egyeztetett leplezési taktika miatti elszólások okán. Az érintett személyek által kifejtett magatartások egy része és a bűnszervezetben elfoglalt helyük megállapítható volt a beszélgetések tartalma alapján.

Az elkövetők által így szolgáltatott adatok kellő kiindulási alapot jelentettek a bírói mérlegeléshez és ezáltal a megalapozott tényállás megállapításához. Egyes esetekben azonban a bizonyítékok közvetett jellege nem volt elegendő arra, hogy az ítéltábla megalapozottan megállapításokat tegyen a felülbírálattal érintett vádlottakra nézve, más esetekben nem terhelti minőségben, de egyébként a büntetőeljáráásban szereplő személyek váltak beazonosíthatóvá a „”, „”, „” becenevek, „”, utónevek alapján. E körben az ítéltábla megállapításokat tehát nem tehetett.

Megjegyzendő ugyanakkor az is, hogy I.r. vádlott telefonszámára és VIII.r. vádlott telefonszámára engedélyezett tigy. tényével a terheltek nem voltak tisztában, azonban ilyen esetekben is óvatosan jártak el, konkrétumokat ritkán említettek, beceneveket ekkor is használtak.

A német jogsegély anyag is tartalmazza azt, hogy külföldön magyar vodafone telefonkártyákat használtak, mert az elkövetők úgy gondolták, hogy a magyar szolgáltató a külföldi hatóságoknak az azzal kapcsolatos információkat nem adhatja ki, így elkerülhetik a lebukást. [ellen adóügyi és jövedéki bűncselekmények miatt E:10003/03-400. számon indult ügy, 2004. január 14. kihallgatása 13.o.; 2004. február 3-i kihallgatása 17. oldal (53.o.)]

Előzőekben kifejtettekre is figyelemmel a bűnszervezeti elkövetési mód I.r., V.r., VI.r. és VIII.r. vádlottak esetében volt kétséget kizáró bizonyossággal megállapítható a bizonyítási anyag alapján, tekintettel arra is, hogy szervező, támogató tevékenységet ők fejtettek ki, a szervezetet ők építették fel, így ők mindenképpen tisztában voltak annak céljával, működésével. A szervezet működéséhez kapcsolódó egyéb terheltek tudattartamára ilyen - jogi - következtetés kellő bizonyosságot jelentő bizonyítékok híján azonban nem volt vonható. Esetükben csak részcselekmények tekintetében került megállapításra a felelősségük döntően bűnsegédi elkövetésben többnyire a jövedéki orgazdaság 3 évi szabadságvesztéssel fenyegetett alakzata miatt.

A bűnszervezeti elkövetési módot a csempészet kivitelezésének szervezettsége - így a szállítmányok kísérése, raktár üzemeltetése, feladatok megosztása - és a szervezet felépítésének jellege mellett teljességgel alátámasztja az is I.r., V.r., VI.r. és VIII.r. vádlottak esetében, hogy a tevékenységüknek legális jelleget kölcsönözve - [Törvényes szállítmányok között elrejtve, cégek törvényes tevékenységének álcázva] - igyekeztek a szervezet tényét, felépítését, és annak jellegét is leplezni.

A személyi háttér biztosításával kapcsolatos szervező tevékenység I.r., VI.r. vádlottak esetében meg sem kérdőjeleződhet, hiszen nevezettekkel az eljárásban szereplő vádlottak többsége rokonsági, ismertségi viszonyban áll és állt, ahogy azt az elsőfokú bíróság is helyesen rögzítette.

5, Ami V.r. vádlottal kapcsolatos megállapításokat illeti, szükséges utalni arra, hogy a másokkal szemben engedélyezett telefonlehallgatási anyag tartalmazott döntően terhelő bizonyítékokat rá nézve.

I.rendű vádlott felhívja V.r. vádlottat és kéri, hogy a sofőrökkel beszéljen, a sofőrök telefonszámát megadva. [Nyomozási irat 4887. oldal; Fővárosi Bíróság Nb.XI. 0012/2003. számon engedélyezett tigy. 2003.06.04. nap]

szemben a Fővárosi Bíróság Nb.XI.0012/2003. számon engedélyezett tigy. alapján 2003.06.06. napján V.rendű vádlott folytatott beszélgetésben I.r. vádlott közli V.r. vádlottal, hogy „be kéne menni ahol két német sofőrrel kéne beszélnie, fordítani kéne, közben el is számolnának”. [nyomozási irat 4896.oldal]

szemben a Fővárosi Bíróság Nb.XI.0012/2003. számon engedélyezett tigy. alapján 2003.04.26. és 28. napján rel folytatott beszélgetésben V.r. vádlott raktárakkal kapcsolatos tevékenysége került alátámasztásra.

szemben a Fővárosi Bíróság Nb.XI.0012/2003. számon engedélyezett tigy. alapján 2003.06.15. napján I.r. vádlott II.r. vádlottal folytatott beszélgetéséből kiderül, hogy I.r. vádlott V.r. vádlottal akar beszélni, hogy vigyen ki . [nyomozási irat 4908. oldal]

Másrészről V.r. vádlott saját bevallása szerint is többször váltott valutát, melyből a legnagyobb tétel a OTP fiókban történt 12 millió forint összegben. [BRFK. Gazdaságvédelmi Alosztály előtt 136-IV-1379/2003.bü. számon üzletszerűen elkövetett pénzmosás bűntett és más bűncselekmények miatt ellen indult nyomozás során tanúként 2004. 04. 15. napján tett vallomás, [VP BAZ Megyei Hivatal 107/2003.bü. nyomozási irat VII. kötet 3594. oldal]

V. r. vádlottal kapcsolatosan az nbh által végzett telefonlehallgatások egyértelműen alátámasztják meghatározó szerepét a német raktár vonatkozásában, pl. neki volt rendelkezési joga abban, hogy egy-egy ba irányuló szállítmányból I.r. részt vállalhat (nbh. 2003. június 5. 11.27 perc), illetve a kapott haszonból kit, mennyi illet meg (nbh. 2003. május 7.). A német jelentés 78. számú eseményét szükséges megemlíteni, amely szerint a di raktárba szállított egyes mennyiségek ellenértékét fizeti ki on, en (nbh. 2003. július 4. 09.01. perces beszélgetés). Az nbh által 2003. május 28., 2003. augusztus 29-én rögzített beszélgetésekből egyértelműen megállapítható a V.r.részvétel a bűnszervezetben, így az, hogy a bűnszervezet többi tagjaival folyamatosan kereste azon elrejtési módokat, amelyek az ellenőrzések, röntgen kontrok során csökkenthetik a lebukás veszélyét például ólomlappal kibélelt tehergépkocsi tervezése V.rendű vádlott neve által, amelyet VIII.rendű vádlott nevesal beszélt meg.

Az I.r., V.r., és VI.r. vádlottak társakként, együttműködve, de külön-külön is, azonban ilyenkor is egymást segítve biztosították az illegális cigaretaszállítmányok külföldre juttatását. Együttműködésüket jól példázzák azok, a következőkben felsorolt lehallgatott telefonbeszélgetések, amikor a cigaretaszállításokkal kapcsolatos közös keresményükről beszélnek, társviszonyról számolnak be, a cigaretta határátkelőn történő sikeres közös átcsempészésének lehetőségét tárgyalják ki.

I.r. vádlott és II.r. vádlott beszélgetése () el közösen így tudnak egy kis pénzt csinálni". [Német jogsegély anyag 3. kötet 31. oldal]

Fővárosi Bíróság NB.XI.0015/2002/5. számú engedély alapján VI.rendű vádlott neve tekintetében alkalmazott tigy. 2003.02.18. felvétel I.rendű vádlott és VI.rendű vádlott között: „hazajön a pénz, oszt akkor leveszed belőle rögtön”.

Fővárosi Bíróság NB.XI.0015/2002/3. számú engedély alapján VI.rendű vádlott tekintetében alkalmazott tigy. 2002.11.07. napi V.rendű vádlott és VI.rendű vádlott közötti telefonbeszélgetés: a sofőr rossz határátkelőre ment, megbeszélük, hogy „ott nem tudjuk, csak ban” átvinni a határon. [nyomozási irat XII. kötet 5569. oldal]

Fővárosi Bíróság NB.XI.0015/2002/3. számú engedély alapján VI.rendű vádlott tekintetében alkalmazott tigy. 2002.11.25. napján rögzített beszélgetés melyben VI.rendű vádlott kijelenti, hogy V.rendű vádlott társa. [nyomozási irat XII. kötet 5660. oldal]

Fővárosi Bíróság NB.XI.0015/2002/5. számú engedély alapján VI.rendű vádlott tekintetében alkalmazott tigy. 2003. február 12. lehallgatás anyaga I.rendű vádlott és VI.rendű vádlott között, közös szállítmányukat - 220 karton - V.rendű vádlott intézi. [nyomozási irat 5784. oldal]

val szemben a Fővárosi Bíróság Nb.XI.0012/2003. számon engedélyezett tigy. alapján 2003.04.22. napján folytatott beszélgetés I.r. és II.r. vádlott között, ahol elhangzik, hogy V.rendű vádlott éjszaka vitte a csempészethez szükséges is. [nyomozási irat 10. kötet 4833. oldal]

szemben a Fővárosi Bíróság Nb.XI.0012/2003. számon engedélyezett tigy. alapján 2003.04.22. napján V.rendű vádlott rel folytatott beszélgetése is alátámasztja az együttműködést. V.r. vádlott mondja I.r. vádlottnak - aki éppen VI.r. vádlottal beszélt a másik telefonján -, hogy a másik telefonon hívja fel, mert meg van a darabszám. [nyomozási irat X. kötet 4834. oldal]

szemben a Fővárosi Bíróság Nb.XI.0012/2003. számon engedélyezett tigy. alapján 2003.04.26. és 28. napján folytatott beszélgetésben V.r. vádlott közli I. r. vádlottal, hogy másnap indulnak és eltérő útirány felé mennek, mert úgy megspórolnak 800 km-t, valamint a következő beszélgetés tartalma alapján V.r. vádlott közli, hogy talált két nagyon jót (), a többi túl nagy, illetve nem esnek útba. [nyomozási irat X. kötet 4835-4836. oldal]

szemben a Fővárosi Bíróság Nb.XI.0012/2003. számon engedélyezett tigy. alapján 2003.04.23. napján (testvérével) folytatott beszélgetése szerint is I.rendű I.r. és V.r. vádlott egymás között elszámolnak. [nyomozási irat X. kötet 4840. oldal]

szemben a Fővárosi Bíróság Nb.XI.0012/2003. számon engedélyezett tigy. alapján 2003.04.23. napján I.r. vádlottnak t megjelölt személlyel folytatott beszélgetése ahol I.r. vádlott elmondja, hogy és VI.rend.nal - korábban más személyekkel is - társak, VI.rendű vádlott most pihen egy kicsit, mert az adóhatósággal meggyűlt a baja. Egyébként mindenben felesbe vannak V.el. [nyomozási irat X. kötet 4843-4844. oldal]

szemben a Fővárosi Bíróság Nb.XI.0012/2003. számon engedélyezett tigy. alapján 2003.05.19. napján I.r. vádlottnak IV.r. vádlottal folytatott beszélgetése szerint az árut, a cigit vivő srácok várjanak, majd Áron (VI.r. vádlott) viszi nekik (pénzt). [nyomozási irat X. kötet 4863. oldal]

Azt a ténymegállapítást, hogy I.r., V.r., és VI.r. vádlottak magánfuvarokat is bonyolítottak, melyek kapcsán ők előlegezték meg az anyagiakat, szintén a telefonlehallgatási anyag támasztja alá döntően.

szemben a Fővárosi Bíróság Nb.XI.0012/2003. számon engedélyezett tigy. alapján 2003.05.07. napján I.r. vádlottnak V.rendű vádlóterel folytatott beszélgetése szerint 1/3-ad a), 1/3-ad a , 1/3-ad meg hármuké. [nyomozási irat X. kötet 4850. oldal]

szemben a Fővárosi Bíróság Nb.XI.0012/2003. számon engedélyezett tigy. alapján 2003.05.14. napján I.r. vádlottnak V.rendűrel folytatott beszélgetése szerint V.r. vádlott beszélt (VIII.r. vádlott), akinek nem kell a raktár, azt mondta neki ha ki tudják adni, adják ki, melyet V.r. vádlott szerint azért mondott, mert nincsen áruja, de „mi dolgozunk tovább, ilyen kis tételekben”. [nyomozási irat X. kötet 4860. oldal]

szemben a Fővárosi Bíróság Nb.XI.0012/2003. számon engedélyezett tigy. alapján 2003.05.31. napján I.r. vádlottnak ismeretlennel folytatott beszélgetésének tartalma alapján „kivesznek egy másik nem az, hanem veszi ki és valami megy bele”. [nyomozási irat 4881. oldal]

szemben a Fővárosi Bíróság Nb.XI.0012/2003. számon engedélyezett tigy. alapján 2003.06.08.. napján I.r. vádlottnak V.re.el folytatott beszélgetése szerint a másik fuvarba ők semmit nem fognak fizetni a veszteségből, hiszen a sofőrök szúrták el. A beszélgetés azzal zárult, hogy V.r. másnap visz I.r. vádlottnak pénzt. [nyomozási irat 4898. oldal]

szemben a Fővárosi Bíróság Nb.XI.0012/2003. számon engedélyezett tigy. alapján 2003.06.10. napján I.r. vádlottnak Istvánként megjelölt személlyel folytatott beszélgetésében I.r. vádlott elmondása szerint (VI.r.) egyeztetnie kell az árról. [nyomozási irat 4899. oldal]

szemben a Fővárosi Bíróság Nb.XI.0012/2003. számon engedélyezett tigy. alapján 2003.06.12. napján I.r. vádlottnak XII.rendű vádlott rel folytatott beszélgetésében I.r.

szerint, ha az „ nem veszi ki a raktárt akkor Ő (I.r.) V.rendű vádlott veszi ki. [nyomozási irat X. kötet 4902.oldal]

Az előzőekben írtak ellenére nem minden esetben volt megállapítható a közös elkövetés I.r., V.r., és VI.r. vádlott esetében, mert konkrét cselekvőségük egyes esetekben minden kétséget kizáróan nem volt bizonyítható.

6, VIII.r. vádlott esetében kétségtelenül kevesebb bizonyíték állt rendelkezésre figyelemmel arra, hogy a háttérből irányított, azonban esetében is minden kétséget nélkülözően megállapítható volt a bűnszervezeti elkövetési mód.

VIII.r. vádlott döntési, irányítási jogosultságát, kétséget kizáróan bizonyított kötődését a bűnszervezethez a őrség által bűnügyi jogsegély keretében megküldött Anr.10012/számú telefonlehallgatási anyag [3.kötet], valamint E-szám:10003/. számon ellen adóügyi és jövedéki bűncselekmények miatt indult ügyben terhelti vallomása, illetőleg a magyar - felhasználható - telefonlehallgatási anyag és a lefoglalási jegyzőkönyvek támasztják alá. Személyének beazonosíthatóságát e körben az általa haszn telefonszám is lehetővé teszi.

E következtetést a külföldi hatóságok is levonták akként, hogy az „" becenevű személy háttérember, aki nem más, mint VIII.rendű vádlott neve, ő az, aki a ban lévő raktár ügyében döntött. E következtetésüket Feljegyzés az ügyirathoz elnevezésű dokumentumban rögzítették is.

A Vámőrség Anr.10012/ számú telefonlehallgatási anyagának tartalma azonban egyértelmű az „" irányítási szerepében. A lehallgatási anyag 4. oldalán rögzített beszélgetése szerint „akárhányszor jön az sem tudja, mi van. Őt hiába hívná fel, hiszen ő sem tud semmit, hát akkor minek hívja fel". A 21. oldalon az csomagolási utasításait mondja el . A 42-44. oldalon rögzített, között folyt beszélgetés a baleset miatti ellenőrzés kapcsán szintén az " utasításadási jogát mutatja. [bűnügyi jogsegély anyag telefonlehallgatás 3. kötet 44.oldal közti beszélgetés]. Az „" becenev emlegetése közben, ahelyett használva, illetőleg felváltva elhangzik a is [bűnügyi jogsegély anyag telefonlehallgatás 3. kötet: 19. oldal közti beszélgetés; 23. oldal közti beszélgetés; 32-33. oldal , majd egy német ismeretlen és közti beszélgetés].

Az „" beceneven emlegetett VIII.r. terhelt által használt telefonszámon felhívta megjelölt személyt [jogsegély anyag 3. kötet 45. oldal]. A utónév többször elhangzik a lehallgatások alkalmával. Az sem kétséges, hogy az egyébként büntetőeljárásban terheltként nem szereplő utónéven megjelölt, „" beceneven is emlegetett személlyel VIII.r. terhelt tart telefonos kapcsolatot és ügyeket is intéztet el vele. [A Fővárosi Bíróság által Nb.XI.0013/2003., /1. és /2. számon engedélyezett lehallgatási anyag] A külföldi lehallgatási anyag többségé utónevű személy közvetíti az utasításait.

E következtetést csak erősíti azon vallomása, hogy magyar - többnyire mobilszámokat, kártyákat és telefont kapott, melyekkel kapcsolatban a továbbiakban nem nyilatkozott. Ezt meghaladóan 1-1 karton cigaretta mintaként lett átadva neki minden alkalommal - közte Super Kings márkájú is -, melyet a célállomáson (kellett átadnia a rakománnyal együtt.

[ellen adóügyi és jövedéki bűncselekmények miatt E:10003/03-400. számon indult ügy kapcsán nemzetközi bűnügyi jogsegély keretében megkapott anyag 3. kötet 2004.01.14. napi kihallgatás (10.o.) 13. oldal; (14.o.) 17. oldal]

VIII. r. vádlott birtokából számtalan telefon SIM kártyatartó lefoglalásra került, mely telefonszámokkal kapcsolatos hívás a titkos információgyűjtéssel érintett személyek esetében nem volt azonosítható, de ezen kapcsolási számok egyetlen terhelt által használt telefonszámmal sem egyeztek meg. [Nyomozási irat VI/A. kötet 2786. számú bűnjeljegyzék: 3., 4., 5., 6., 17. sorszámon lefoglalt SIM kártyatartók sorrendben telefonszámokra vonatkozóan]

Szintén VIII.r. terhelt birtokából lefoglalásra került laptop memóriájából telefonszám töredékek kerültek azonosításra. Megjegyzendő e körben az is, hogy a laptop memóriáját az igazságügyi számítástechnikai szakértő szerint titkosító szoftver védte, mellyel kapcsolatos adatokat és magát a szoftvert is törölték a lefoglalás előtt. [VI/A. kötet 2899.o. számítástechnikai szakértő vélemény]

VIII.r. vádlott birtokából került lefoglalásra 2 karton Marlboro 80-as és 2 karton Super Kings márkájú cigaretta magyar adójegy nélkül. [Nyomozási irat VI/A kötet 2787.o. bűnjeljegyzék], ami további bizonyíték a bűncselekményben való részvételét illetően.

VIII.r. vádlott teljes - hazai és külföldi - döntési jogosultságával kapcsolatban minden kétséget eloszlató bizonyíték, az a szemben a Fővárosi Bíróság Nb.XI.0012/2003. számon engedélyezett tigy. alapján rögzített 2003.04.30. napján V.r. vádlott és .r. vádlott között elhangzott beszélgetés tartalma, ahol V.r. vádlott elmondja I.r. vádlottnak, hogy „az egyik raktár nem megfelelő, de a másik, az ”. [nyomozási irat X. kötet 4838. oldal]

VIII.r. vádlott háttérből történő irányító és szervező bűnszervezeti tevékenységét egyértelműen alátámasztja a 8. tényállás kiegészítésével kapcsolatban a későbbiekben bővebben is kifejtésre kerülő közvetlen bizonyíték - VIII.r. lehallgatásából származó adat és releváns iratok , VIII. r. vádlott nagymamájától történő lefoglalásának ténye -, mely kétségtelenné teszi, hogy a szálakVIII.r. vádlottnál futnak össze. A sofőr által vitt cigarettaszállítmány elfogásával, lefoglalásával kapcsolatos iratok a VIII.r. vádlott nagymamájától kerültek a magyar hatóságok által lefoglalásra, ahol a VIII.r. vádlott más eljárással kapcsolatos bizonyítékokat is elrejtett már korábban.

VIII.r. terhelt anyagi hozzájárulását alátámasztó bizonyítékok körében kiemelést érdemel fentiekben túlmenően a német jogsegélyanyag 3. kötet 34-38. oldalán rögzített majd idegen és közötti beszélgetés tartalma, mely szerint veszi majd meg a szükséges (), ami kb. 15.000 ekerül. Emellett VIII.r. terheltnek számtalan hazai vállalkozásban volt és van is nagyobb mértékű - legális - vagyoni érdekeltsége. forint. Emellett adatok állnak arra is rendelkezésre, hogy külföldi számláján USA dollár volt. [nyomozási irat VI/A. kötet 2794. oldal]

Meg kell jegyezni, hogy a bűnszervezeti elkövetési mód konspiratív jellege miatt közvetlen bizonyítékok nem minden esetben állnak, állhatnak rendelkezésre. A bizonyítási anyag összessége, így a kis számú közvetlen és nagy számú közvetett bizonyítékok teljessége

tette lehetővé sorozatos logikai lánckövetkeztetés útján a bűnszervezet feltérképezését, az egyes szereplők tevékenységének tisztázását e körben.

VIII.r. vádlott esetében egyetlen közvetlen bizonyíték állt rendelkezésre, nevezetesen a sofőrrel kapcsolatos lefoglalásra kerülő iratok VIII.r. vádlott rokonának birtokából, ahol más eljárással kapcsolatban is rejtett el bizonyítékot. A közvetlen bizonyítékot a közvetett bizonyítékok sora erősítette meg. Véletlen egybeeséseknek ugyanis nem lehet tulajdonítani azt, hogy számtalan SIM kártyatartó és Vodafone számtöredék kerül VIII.r. birtokából lefoglalásra és azonosításra úgy, hogy a szervezet külföldi működése során ilyen telefonszámok használata jellemző; továbbá a külföldi szállítónak átadott cigaretta mintával egyező márkájú cigaretta kerül lefoglalásra szintén a birtokából; amellet, hogy az egyébként háttérben maradó VIII.r. éppen külföldön veszi fel közvetlenül a kapcsolatot telefonon vádlott társával, abban a hiszemben, hogy beszélgetése nem nyomon követhető, adatai külföldi hatóságoknak nem adhatóak ki. Mellékesen az sem elhanyagolható körülmény, hogy is az szállított, mely helyszínek tekintetében került megállapításra VIII.r. vádlott felelőssége is, amellet, hogy háttérből történő irányító ténykedése az előzőekben kifejtettek alapján tisztázott.

A bűnszervezethez anyagiakkal hozzájáruló és irányító szerepet is vállaló VIII.r. terhelt konkrét cselekvőségével kapcsolatban azonban csak két esetben lehetett kétséget kizáró megállapításokat tenni a 8. tényállásban írtak szerint. Így büntetőjogi felelőssége is csak e két konkrét esetben volt megállapítható. A személyi háttérrel biztosító és egyéb szervező tevékenységet ellátó vádlottak konkrét cselekvősége már kiterjedtebb volt, terhükre több konkrét cselekmény volt felróható.

6, VIII.r. vádlott védőjének kétségtelenül helyes volt az észrevétele a tényállás közreműködését rögzítő részének megalapozatlanságára vonatkozóan. E körben valóban helyesbítésre szorult a 8. tényállási pont az iratok tartalma alapján.

Az ügyész 10.000 karton adózatlan cigaretta csempészésével kapcsolatos vádlotti cselekvőség miatt emelt vádat a tényállásban megállapított 5.000 kartonnal szemben. Az elsőfokú bíróság az eltérő megállapítás indokát akként fejtette ki ítéletének 118. oldalán, hogy 5.000 karton volt az iratok tartalma alapján megállapítható mennyiség, hiszen 5.000 karton cigarettát foglaltak le az angol hatóságok. Ezzel kapcsolatban azonban tévedett a megyei bíróság.

által vezetett gépjárműben elrejtett cigarettaszállítmányt ben felfedező és lefoglaló cigaretta csempészet ügyekben eljáró felderítő csoport jelentése alapján ugyanis 2.000.000 Benson&Hedges márkájú cigaretta került lefoglaltként megjelölésre. 2002. november 28. napjának 22. óra 30 perckor lépte át a határt a jelentés tartalma szerint. [Nyomozási irat VI/A. kötet 3037.-3042.oldal; Nyomozási irat VII. kötet 3633.oldal]

A (VIII.r. vádlott rokona) birtokából lefoglalt nemzetközi ügyvédi iroda levelében 11.000 karton cigarettáról van szó, mely az elkövetési tárgy tényleges mennyiségéhez, így a fentebb megjelölt mennyiséghez közelebb áll. [Nyomozási irat VII. kötet 3652.oldal]

Az ellentmondás feloldható akként, hogy a tényállás a vádlottra kedvezőbb mennyiség, azaz 2.000.000 cigaretta darabszámot jelöl, hiszen 10.000 karton * egy kartonban 10 doboz * egy dobozban 20 szál szorzata eredményez 2.000.000 összeget. Ennek alapján az elkövetési érték is duplázódik, így $10.800.000 * 2 = 21.600.000$ forint lesz, melyhez a Medve Imre sofőr által szállított cigaretta értéke is hozzászámítandó, így az összes elkövetési érték 35.000.000 forint.

Ami a bizonyítékértékelést illeti, a 8. tényállási ponttal kapcsolatban az elsőfokú bíróság indokolása kiegészítésre szorul a következőkkel is.

A nyomozási irat VII. kötet 3651. oldalán és VI/A. kötet 3052. oldalán elfekvő átadás-átvétel megnevezésű, lefoglalt okirati másolatok átadásáról szóló okirat tartalma szerint a által vezetett gépjárműben szállított cigaretta és gépjármű lefoglalással kapcsolatos iratok, valamint a nemzetközi ügyvédi iroda levele, melyben a lefoglalással kapcsolatos ügyintézésről van szó VIII.r. vádlottnak, azaz a birtokából, alól kerültek lefoglalásra. [ORFK Pénzmosás elleni Osztálya előtt 195/2003. bü. számon indult büntetőügyben 49,51,52,53,54,89. számokon lefoglalt dokumentumok a fuvarral kapcsolatos dokumentumok] Ezen dokumentumok a nyomozási irat VII. kötet 3652-3664. oldalain és VI/A. kötet 3053-3063. oldalain találhatóak meg. A lefoglalás és a rokonai kapcsolat tényét VIII.r. vádlott sem vitatta az eljárás folyamán. [BAZ Megyei Bíróság 5.B.1725/2005/459. számú jegyzőkönyv 36. oldal]

VIII.r. vádlott csak a kapcsolási számon 2003.július 2. napján rögzített „" becenevű, a lehallgató által R-ként jelölt, eljárásban vádlottként nem szereplő személlyel folytatott beszélgetésének tartalma alapján megállapítható, hogy egy más eljárással kapcsolatos bizonyíték eltüntetését kihangsúlyozva VIII.r. vádlott akként fogalmazott szó szerint, hogy „mamánál letesszük, aztán majd eldöntjük, hogy mi legyen vele". [Fővárosi Bíróság Nb.XI.0013/2003/2. számon engedélyezett tigy. alapján folytatott telefonlehallgatás, nyomozási irat XIV. kötet 7044. oldal]

A „mamánál" nem csupán az vámhatóság lefoglalásaival kapcsolatos dokumentumokat, de egy nemzetközi ügyvédi iroda ezzel kapcsolatos ügyintézésére vonatkozó tájékoztatást is lefoglaltak a magyar hatóságok. Az külön kiemelés érdemel, hogy az eljárásban ismert valamennyi ezzel kapcsolatos dokumentáció fellelhető volt és lefoglalásra került .

Mindezekre figyelemmel nem lehet a véletlen műve az sem, hogy sofőr által vitt szállítmánnyal kapcsolatos valamennyi dokumentáció fellelhető volt egy olyan, a VIII.r. vádlott által biztonságosnak vélt rejtkehelyen - , ahol más büntetőeljárással kapcsolatos, büntetőjogi felelősséggel kapcsolatos iratok is elhelyezésre, elrejtésre kerültek.

A leírtakra figyelemmel nem foghatott helyt VIII.r. vádlott védőjének arra irányuló bizonyítási indítványa sem, hogy az ítéletábra tárgyalásra áttérve hallgassa ki és a közte és VIII.r. vádlott között folytatott állítólagos telefonbeszélgetés kapcsán igazságügyi hangszakértőt kirendelve állapítsa meg a telefonon beszélő egyének személyazonosságát. E tényállásra elegendő bizonyítékként szolgáltak VIII. vádlott terhére az első fokú bíróság

ítéletében rögzítettek és az előzőekben kifejtettek. Az indítványozott bizonyítás eredménye tehát kihatással semmilyen formában nem lehetett volna VIII.r. vádlott felelősségére.

Az eljárás során kétségtelenül többször felmerült hangszakértő kirendelésének az igénye a lehallgatási anyagokkal kapcsolatban, azonban ezzel kapcsolatban helyesen döntött úgy az első fokon eljáró Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Bíróság, hogy a további bizonyítást elvetette. A Debreceni Ítéltábla is szükségtelennek ítélte meg a VIII. r. vádlott által indítványozott hangszakértő kirendelését a másodfokú eljárásban. A nagyszámú telefonlehallgatási anyaggal kapcsolatban kétségtelenül merültek fel ellentétes adatok arra nézve, hogy az egyes telefonokat ki használta, és ki, kivel beszélgetett, s ezzel kapcsolatban, több esetben történt vallomásmódosítás, azonban ilyen esetekben a bíróság a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján kétséget kizáró bizonyosság mellett megállapíthatta azt, hogy ki használta az adott telefont a beszélgetéskor.

A Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Bíróság a 2007. szeptember 13. napján megtartott tárgyaláson VIII. r. vádlott jelenlétében hallgatta meg tanút, aki a bíróság többszöri kérdésére is úgy válaszolt vallomásában, hogy a jelenlévők közül senkit nem ismer fel, senkit nem ismer. A tanúnak ezen vallomásra is figyelemmel fölösleges lett volna a másodfokú eljárásban az ügyet tárgyalásra kitűzni, és nyilatkoztatni a tanút arra nézve, hogy az általa állítólag nem ismert VIII. r. vádlottal folytatott-e telefonbeszélgetést, hiszen bizonyítás felvételének csak abban az esetben lenne értelme, ha azzal a bizonyítás érdemben továbbfejleszthető lenne olyan körülményekre nézve, amelyek a tanú vallomásából nem következnek. A megyei bíróság nyilvánvalóan a tanú vallomásának ismeretében mérlegelte a rendelkezésre álló bizonyítékokat, így azt a hangfelvételt is, amiről megállapította, hogy azon a VIII. r. vádlott és az a beszélget, aki határozottan elismerte még a bírósági eljárásban is, hogy tudott arról, hogy esetenként illegális árut szállított a rakományával ba, és emiatt ott felfüggesztett börtönbüntetést is kapott.

7, Szükséges azt is megjegyezni, hogy több esetben előfordult a bírósági eljárásban az, hogy egyes tanúk, akik a nyomozás során sajátjukként ismerték el az adott beszélgetésben rögzített hangot, a bírósági eljárásban ezt már vitatták. 2007. április 20. napján lejátszott beszélgetések kapcsán például a nyomozás során még olyan vallomást tett, hogy azokon ő beszél VI.rendű vádlott nevenal. Ezzel szemben a tárgyaláson a jegyzőkönyvben is rögzítetten felindult állapotban ezt vitatta, és visszavonta. Többszöri kérdésre sem tudott arra válaszolni, hogy miért eltérő vallomása a tekintetben, hogy felismeri-e a lejátszott hangfelvételeken beszélő személyek hangját, és a nyomozás során ezekről a felvételekről miért állította, hogy azon ő és VI.rendű vádlott neve beszél. Az első fokon eljáró bíróság ebben és a hasonló esetekben helyesen járt el, amikor mérlegeléssel döntött a beszélő személyéről.

Az ítéltábla nem tulajdonított döntő jelentőséget annak, hogy a vád illetőleg az elsőfokú bíróság történeti tényállásában megjelölt egyes cégeknek a konkrét tulajdonosi illetőleg ügyvezetői köre megjelenik-e a cégnyilvántartásban, így a nyomozás iratai között is megtalálható, de a VIII. r. vádlott védője által újólá becsatolt cégmásolatokat a másodfokú eljárásban nem tette tárgyalás anyagává ismételtén. Az ítélet 55. oldalán

megjelölt Kft-nek például a vádbeli időszakot megelőzően még tagja volt VIII. r. vádlott. Megállapítható volt az eljárás során az, hogy a cégkivonatban megjelölt egyes személyek csak formálisan voltak tagjai a társaságnak és megállapítható volt az is, hogy az egyes cigarettaszállítmányok feletti felügyeletet nem a cégiratokban megjelölt személyek gyakorolták. Így helyesen hivatkozott az elsőfokú bíróság arra, hogy a Kereskedelmi és Szolgáltató Korlátolt Felelősségű Társaságban születése tanú vallomásából megállapíthatóan ő csak az édesapja kérésére lett tag, de az édesapja is csak névlegesen volt ügyvezető. Ugyanezt mondta el tanúként, aki ugyancsak elismerte, hogy ő volt, mindent egy nevű személy intézett, azonban a nevű személy vallomásából kiderült, hogy ő korábban elvesztette az igazolványát és nagy valószínűséggel az adatait felhasználva élt valaki vissza a nevével. Ezt a kört erősítette a tanúnak az elsőfokú bíróság által helyesen hivatkozott vallomása is. Mindezekből, valamint az ügy egyéb bizonyítékait, így különösen a lehallgatási anyagokat összevetve megállapítható, hogy a VIII. r. vádlott aktív részvétele a bűnszervezetben illetve a terhére megállapított cselekményekben attól függetlenül megállapítható, hogy ő formálisan az éppen fuvarozást végző cégekben tulajdonosi befolyással vagy vezetői pozícióval bírt e.

- - - o - - -

III. A jogi indokolás

Az elsőfokú bíróság jogi indokolását az ítéletábra az alábbiak szerint helyesbíti, illetve egészíti ki.

1, Az alkalmazandó jogszabály (Btk.2.§)

Az elsőfokú bíróság nem vizsgáltaXXVII.r. vádlott esetében a Btk. 2.§ alapján, hogy esetében az elkövetéskor, vagy elbíráláskor hatályos anyagi jogszabályt szükséges-e alkalmaznia, és e körben indokolási kötelezettségének sem tett eleget. Az eljáró bíróságnak a határozat indokolásában a Be. 258.§ (3) bekezdés e) pontja alapján számot kell adnia arról - a jogi minősítéssel kapcsolatos okfejtés mellett - hogy melyik időpontban hatályos anyagi jogi rendelkezéseket alkalmazta. [BH 2005.377.] A megyei bíróság ezeket elmulasztotta. Az előző pontban is írtakra figyelemmel, azonban a jogi indokolás kisebb hiányossága pótolható a fellebbviteli bíróság által.

Az elkövetéskor és elbíráláskor hatályos anyagi jogszabály alkalmazhatósága kérdésében XXVII.r. vádlott cselekményeinek 2002. novemberi elkövetéseire figyelemmel a jogi indokolás körében fel kell tüntetni a következő - releváns - jogszabályváltozásokat. [Be.258.§ (3) bekezdés e) pont]

A 2003. évi II. törvény 88.§ (1) bekezdés e) pontja 2003. március 1. napjával hatályon kívül helyezte a Btk. 83.§ (2)-(4) bekezdéseit, mely az irányadó büntetési tételkeret középértéke szerinti büntetéskiszabásról rendelkezett. Ugyancsak hatályon kívül helyezte a Btk. 47.§ (4) bekezdés e) pontjait, mely a feltételes szabadságra bocsátás kedvezményből kizárta azon elkövetőket akik 3 évi vagy ennél magasabb tartamú szabadságvesztéssel fenyegetett bűncselekményt követnek el üzletszerűen vagy

bűnszövetségben. Másrészről a 2003. évi II. törvény 7.§ módosította - szintén 2003. március 1. napjával hatályosan - a Btk. 87.§-ban írt, a büntetés enyhítésére vonatkozó rendelkezéseket.

Tekintettel arra, hogy büntetés kiszabás során az elsőfokú bíróság eljárása során nem a büntetési tétel középértékéből kellett kiindulni, illetőleg az érintett vádlott esetében a büntetés enyhítésére vonatkozó szabályok rá nézve kedvezően módosultak, amellet, hogy cselekményének 3 éves szabadságvesztéssel fenyegetettsége miatt a feltételes szabadságvesztés kedvezményből is kizárt lett volna, így mindenképpen a büntetőügy elbírálásakor hatályos törvény alkalmazása volt előnyösebb nevezett terheltre nézve az irányadó bírói gyakorlatra is figyelemmel. [Legfelsőbb Bíróság Bf.V.1.755/2002/2. számú ítélete; BH 2004.495.; BH 2005.133.]

A másodfokú eljárás alatt ugyancsak átfogó és lényeges módosítás érintette a Büntető Törvénykönyvet a 2009. évi LXXX. törvény által.

A Btk. 2. §-a kapcsán ezért utalni kell az indokolásban arra is, hogy a másodfokú elbíráláskor a 2009. augusztus 9. napjától hatályos Btk. 40. § (2) bekezdés változására figyelemmel, amely a bűnszervezeti elkövetés esetén 20 év tartamban határozza meg a határozott ideig tartó szabadságvesztés kiszabható tartamát, alapvetően szigorúbb rendelkezéseket tartalmaz a terheltekre nézve, így a bűncselekmények elkövetésekor fentiekre is figyelemmel az utolsó részecselekmény megvalósításakor hatályos Büntető törvénykönyvet kell alkalmazni a bűnszervezettel vádolt vádlottaknál

2, A bűnszervezetben való elkövetés

I.r. V.r., VI.r. és VIII.r. vádlottak esetében helyesen következtetett az elsőfokú bíróság a bűnszervezeti elkövetésre. A cselekmények Btk.311/A.§ (3), és (4) bekezdés szerinti minősülése miatt - a 2002. április 1. után hatályos szabályozásra figyelemmel - nem kétséges az általuk is működtetett csoport célja, azaz hogy 5 évet meghaladó szabadságvesztéssel büntetendő bűncselekmények elkövetése érdekében jött létre és működött. A csoport szervezettsége, konspiratív jellege meg sem kérdőjeleződik, hiszen az elkövetők kódoltan beszéltek, megfigyelésükkel tisztában voltak, országhatáron átnyúló bűnözést folytattak külföldi kapcsolatokkal, legális tevékenységnek álcázva bűnelkövetésüket.

Azoknál a vádlottaknál, akiknél a cselekmények végrehajtása kapcsán a bűnszervezetben való elkövetést nem állapította meg a bíróság, ott az irányadó tényállás elkövetési magatartást erre nézve nem tartalmaz.

A magyar büntető anyagi jogi bűnösségen alapuló felelősségi elvből (Btk.10. § (1) bekezdés) következően az alanyi bűnösség azaz a szándékosság vagy a gondatlanság minden bűncselekmény szükséges ismérve. A bűnösségre a büntetőeljárás eredményeként megállapított történeti tényállásból annak a Btk. különös részében meghatározott valamely törvényi tényállással fennálló egyezőség esetén lehet következtetni. Ennek eredményeként lesz az elkövető magatartása tényállásszerű és bűnössége megállapítható. A jogalkotó a

Btk. 98. §-ának (1) bekezdésével általános jelleggel a törvény erejével értékelt egy elkövetési körülményt. A büntető törvénykönyvben a büntetés kiszabásáról szóló V. fejezetén belül ugyanezen jogalkotási módszer nyilvánul meg például a Btk. 97. § esetében, amikor a különös és többszörös visszaesés tényéhez a Btk. különös részi tényállásában meghatározott büntetési tétel felső határának megemelése kapcsolódik. A Btk. 97. §-a esetében sem merül fel, hogy az elkövető tudata a korábbi elítélését nem fogja át, így a Btk. 98. §-ának (1) bekezdése esetén is nyilvánvaló, hogy a jogalkotó a Btk. különös részi tényállása szerinti elkövetési magatartás kifejtésével ahhoz fűződő tudatállapottal összefüggő ténytet a súlyosabb megítélés feltételévé. Ebből következően az alapcselekmény tényállásszerűsége mellett azzal együtt vizsgálendő az elkövető ez irányú tudattartalma. Ennek hiányában a bünszervezetben elkövetés nem állapítható meg. A bünszervezetben elkövetést is átfogó tudattartalom vizsgálatának első lépcsőjeként, az azt átfogó tudattartalom megállapításához szükséges bizonyítékok vizsgálata jelenti. Ezzel párhuzamosan vizsgálni kell a büntetőeljárás során feltárt bizonyítási eszközökből származó és a Btk. 137. §-a 8. pontjában meghatározott ismérvekre következtetést megalapozó bizonyítékokat, és erre nézve a tényállásban is megállapítást kell tenni, amennyiben ez lehetséges.

Az elkövetőnek a bünszervezetben elkövetést átfogó tudattartalmára vont következtetés alapja, hogy a hatályos törvény a korábbi szabályozástól eltérően nem a bünszervezet belső, hanem olyan külső tárgyi jellegű ismérveit határozza meg, amelyek a kívülálló számára is felismerhetők. Ehhez képest az elkövető tudatának nem arra kell kiterjednie, hogy egy bünszervezet a törvényi előfeltételek szerint létrejött, hanem arra, hogy a bünszervezet tárgyi sajátosságai ismeretében annak működéséhez csatlakozik, illetve annak keretében cselekszik. E tudattartalom értelemszerűen csak szándékos, egyenes vagy eshetőleges szándékkal valósulhat meg. A büntető törvénykönyv hatályos rendelkezései nem tesznek különbséget a bünszervezeten belüli cselekvés hierarchiája, posztjai, aktivitása intenzitása szempontjából, ezek a büntetés kiszabás körében értékelendő körülmények. Ehhez képest a Btk. 98. § (1) bekezdésének alkalmazhatósága szempontjából közömbös a bünszervezetben kifejtett cselekvés bünszervezeten belüli szerepe. A bünszervezet tárgyi sajátosságai ismeretében kifejtett, a Btk. különös részi tényállását megvalósító cselekvésnek a bünszervezet működéséhez történő bármely hozzájárulása önmagában is elégséges. Az összehangolt működés a bünszervezet fogalmi összetevője, amely tartalmát tekintve nem más, mint a benne cselekvő személyek egymást erősítő hatása. Az összehangoltság meglétének a természetéből adódóan nem feltétele a bünszervezetben cselekvők közvetlen kapcsolata, nem a feltétele a más cselekvések, illetve a más cselekvők kilétének konkrét ismerete. Az összehangolt működés ugyancsak nem az alanyi bűnösség, hanem a bünszervezet fogalmi alapelemei fennállásának a kérdése. Ehhez képest I. r., V. r., VI. r., VIII. r. vádlottak által végrehajtott, a részletekre is kiterjedő a konspiráció követelményeinek megtartásával összehangolt és kivitelezett alapcselekmények kellő alapot szolgáltatnak a bünszervezetben elkövetés megállapításához. Az irányadó tényállásból is megállapíthatóan az I., V., VI., VIII. rendű vádlottak a bünszervezet létéről tudomással bírtak, azonban III. r., X., XV. r., XVIII. r., XXIX. r. vádlottaknál, valamint a többi vádlottnál nem állapítható meg az, hogy tisztában lettek volna azzal, hogy egy szervezet megbízásából vagy egy szervezet részére működnek közre a cigarettacsempészésében, illetőleg a jövedéki orgazdaság elkövetésében.

Az kétségtelen, hogy a Legfelsőbb Bíróság több határozatában is rámutatott arra, hogy az embercsempészség több országhatáron, különböző időpontokban történő illegális határátlépésének segítése, pihentetése, tovább utaztatása fogalmilag is szervezett tevékenységet feltételez, azonban nem lehet egyenlőség jelet vonni az Afrikából vagy Távol-keletről érkező személyek több országon keresztül történő utaztatása illetőleg a fizikailag akár kis helyen is elérő cigaretta szállítása között.

Ezeket a személyeket több államhatáron kell átjuttatni, fuvarozni, utazás közben ellátni, pihentetni stb., ami általában csak bűnszervezet keretében lehetséges. (Legfelsőbb Bíróság Bfv.I.1060/2006/5., Legfelsőbb Bíróság Bfv.III.188/2005/5.)

Ezzel szemben az akár kis helyen is elérő cigaretta több államhatáron való átjuttatásához akár egy ember is elégséges. Cigaretta-csempészség közben nem merülnek fel ellátási, pihentetési szempontok, tehát jóval kisebb szervezést, tervezést igénylő feladat.

Köztudottan a cigaretta illegális forgalmazása nagyon sok esetben a bűnelkövetők egyéni akciói révén valósul meg, így az abban résztvevő személyek nem feltétlenül kell, hogy tisztában legyenek azzal, hogy egy bűnszervezethez kapcsolódik a tevékenységük. Hasonló logikával, a kábítószerrel való visszaélés minden esetben bűnszervezetben elkövetve valósulna meg azt feltételezve, hogy a tevékenység kizárólag egy bűnszervezet tevékenységéhez kapcsolódhat.

Jelen ügyben az I., V., VI. és VIII. r. vádlottak tudtak a cigarettaszállítás konspiratív körülmények közötti szállításról, ők bírtak tudomással arról, hogy a cselekményt hosszabb időre szervezet, összehangoltan működő, konspiratív módszereket alkalmazó, háromnál nyilvánvalóan több személyből álló csoport tagjaként követik el. A többi elkövető viszont a bűnszervezetben elkövetésre nem feltétlenül következtethetett - kétséget kizáró módon bizonyítottan - a külső tárgyi jellegű ismérvekből, amely kívülálló számára is felismerhető lett volna.

A bűncselekmény bűnszervezetben elkövetett ismérveinek a meghatározását a törvény részben a bírói jogértelmezésre bízta. Az ezzel kapcsolatos szempontokat pedig a Legfelsőbb Bíróság 4/2005. számú Büntető Jogegységi Határozata foglalta össze. A terheltek cselekményei bűnszervezetben elkövetetnek akkor minősülnek, ha a csoport, valóban bűnszervezet volt, s annak bűnszervezetre jellemző sajátosságait a terhelt is ismerte. Függetlenül attól, hogy az elkövetők egy részének csoportja bűnszervezetként működött a többi elkövetőnél ez csak akkor állapítható meg, ha kétséget kizáróan az ő vonatkozásukban is megállapítható az, hogy a bűnszervezet tárgyi ismérveit felismerhették és felismerték.

A jelen ügyben ezzel kapcsolatban pusztán az I., V., VI., VIII. r. vádlottak vonatkozásában lehetett a rendelkezésre álló bizonyítékokból kétséget kizáróan a bűnszervezetben elkövetésre következtetést levonni. Az ő vonatkozásukban nem zárhatja ki a bűnszervezet létének megállapítását, hogy arról, így annak „székhelyéről, vezetőjéről” stb. konkrétabb adatokat nem sikerült felderíteni (Legfelsőbb Bíróság Bfv.I.19/2006/5.), hiszen a már említettek szerint a korábbi szabályozástól eltérően a jelenleg hatályos büntető törvény nem a bűnszervezet belső ismérveit, hanem olyan külső tárgyi jellegű ismérveit határozza meg, amelyek a kívülálló számára is felismerhetőek. Ehhez képest az elkövető tudatának nem arra kell kiterjedni, hogy e bűnszervezet a törvényi előfeltételek szerint létrejött, hanem arra, hogy a bűnszervezet tárgyi sajátosságai ismeretében annak működéséhez

csatlakozik, illetve annak keretében cselekszik (a jogegységi határozat indokolásának IV/4. pontja). A bűnszervezet megállapítása tehát ténybeli és jogi következtetés is. A következetes bírói gyakorlat szerint pedig a korábban bűnszervezet tagjaként vagy megbízásából, ma már bűnszervezetben elkövetve valósítják meg a bűncselekményt.

Kétségtelen, hogy az irányadó tényállás további vádlottakra nézve is tartalmaz olyan körülményeket, amelyek összessége láncolata kimerítheti a bűnszervezet tárgyi ismérveit. Ugyanakkor az irányadó tényállás alapján nem lehet következtetni arra teljes bizonyossággal, hogy a további terheltek a bűnszervezet tényével tisztában lettek volna és azok ismeretében valósították meg a terhükre rótt bűncselekményt. Rámutat az ítélet tábla arra, hogy a 4/2005-ös Bje. számú jogegységi határozat alapján a már fent kifejtettek értelmében a bűnszervezet tárgyi ismérveinek megléte nem önmagában vezet a bűnszervezetben elkövetés megállapításához. Ilyen ismérvek megléte esetén további feltétel, hogy azokat az elkövető a konkrét alapcselekmény megvalósításakor felismerje, azokkal tisztában legyen, magatartásának szándéktartalma azokat átfogja. Így arra nem látott lehetőséget az ítélet tábla, hogy további vádlottak konkrét cselekményeinek meglétéből az alapcselekményt meghaladó, a bűnszervezetben elkövetést is átfogó szándékára következtessen. (Legfelsőbb Bíróság Bfv.III.409/2007/5.)

Nem fogadta el az ítélet tábla a védelem részéről elhangzott érveket, hogy jelen ügyben a bűnszervezet azért nem állapítható meg, mert a folytatólágosság törvényi egysége miatt csak egy bűncselekmény valósul meg, és nem legalább kettő, amely a bűnszervezet megállapításának előfeltétele. A Legfelsőbb Bíróság a BH 2008.319. számú ügyben rámutatott arra, hogy a folytatólágos elkövetés az egyéb törvényi feltételek fennállása esetén az azonos sértett sérelmére elkövetés hiányában is megállapítható. A bűnszervezetben történő elkövetéssel kapcsolatosan nem támaszt aggályt a cselekmény folytatólágos elkövetésének megállapítása. A folytatólágosság törvényi egységébe az azonos törvényi tényállásba ütköző rövid időn belül, egységes akarat elhatározással ismétlődően megvalósított magatartások tartoznak, s ez megállapítható mindazon bűncselekmények esetében is, amelyeknek sértettje nincsen.

A bűnszervezet tagjaként történő elkövetés miatti súlyosabb büntetéskiszabás alól nem mentesülhet az, aki cselekményeit rövid időközönként követi el azonos sértett sérelmére. Helytelen, és jogszabályellenes gyakorlat lenne az, ha súlyosabb elbírálás alá esne annak a cselekménye, akinek két cselekménye között hosszabb idő telik el és a halmazat miatt csak nála jöhetne szóba a bűnszervezet. Ebből következően a bűnszervezetben való elkövetés folytatólágosan elkövetett bűncselekménynél is megállapítható. (BH 2008.319.)

Helyesen járt el az első fokon eljáró bíróság, amikor a bűnszervezetben történő elkövetést nem úgynevezett különös részi minősítő körülményként, hanem a büntetés kiszabására vonatkozó általános részi rendelkezésként kezelte. A bűnszervezetben való elkövetés ugyanis a cselekmények minősítését nem érinti és ebből következően a bűncselekmények megnevezésében, sem jelenhet meg. (BH 2009/4/96.) A bűnszervezettel nem érintett vádlottaknál külön felmentő rendelkezésre sem volt szükség, elég volt pusztán a bűnszervezetre utalást mellőzni.

3, A Debreceni Ítéltábla elfogadta az első fokon eljáró bíróságnak, valamint a Debreceni Fellebbviteli Főügyészségnek az álláspontját a joghatósággal kapcsolatban, így megállapítható, hogy a Btk. 311/A. §-ában szabályozott jövedéki orgazdaság védett jogi tárgya a jövedéki termékeket terhelő, s állami monopóliumon alapuló jövedéki adó bevételehez fűződő társadalmi érdek. A jövedéki orgazdaság a jövedéki rendszer megsértésével a jövedéki adózás alól elvont termék további forgalmazását, felhasználását kívánja megakadályozni. A bűncselekmény kerettényállás, amelyet tartalommal a jövedéki adóról és jövedéki termékek forgalmazásának különös szabályairól szóló, az elkövetés idején hatályos 1997. évi CIII. tv. illetve 2003. évi CXXVII. tv. rendelkezései töltenek ki. Helyesen hivatkozott már az elsőfokú bíróság is arra, hogy a jövedéki törvény területi hatályát szabályozó 2. §-a szerint a törvény rendelkezéseit a Magyar Köztársaság területén kell alkalmazni. Ebből következőleg a jövedéki terméknek be kell kerülnie Magyarország területére, mint vámterületre és ennél fogva kerül a jövedéki törvény rendelkezéseinek hatálya alá. Jövedéki adóköteles a jövedéki termék belföldi előállítás és belföldre történő behozatala. Bűncselekmény elkövetési tárgya a más által jövedéki adózás alól elvont termék. A bűncselekmény elkövetési magatartása pedig a más által jövedéki adózás alól elvont termék megszerzése, tartása, felhasználása, forgalomba hozatala vagy azzal való kereskedés a jogszabályban meghatározott feltétel hiányában, avagy hatósági engedély nélkül. A jövedéki orgazdaság tényállása eredményt nem határoz meg, az elkövetési magatartás megkezdésével már befejezetté válik. A különböző országok a jövedéki termékekhez kapcsolódó adóbevételt a saját igazgatási jogszabályaik alapján védik, így a más ország sérelmére való elkövetés az adott ország büntetőjogi rendelkezéseinek megfelelően az adott ország büntetőjogi igényérvényesítésének a feladata függetlenül attól, hogy maga a jövedéki orgazdaság vagy azzal hasonló cselekmények elkövetése mindkét országban bűncselekménynek minősülnek. Jelen ügyben is megállapítható, hogy a esetekben tettenérésükkor az elkövetőket ott felelősségre vonták. Általánosságban igaz a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Főügyészség fellebbezésében írt és részletezett elkövetési magatartások értelmezése, így például az, hogy mikor valósul meg a megszerzés. A jövedéki orgazdasággal összefüggésben a törvényi tényállásban írt elkövetési magatartások azonban csak akkor valósítanak meg bűncselekményt, ha az elkövetés tárgya olyan adózatlan jövedéki termék, amely bekerült Magyarországra, mint vámterületre.

Az első fokon eljáró bíróság helyesen foglalt állást a joghatósággal kapcsolatosan a jövedéki orgazdaság bűncselekmény kapcsán, azonban a bíróságnak a vád kimerítésével fennálló kötelezettsége miatt szükséges lett volna vizsgálni, hogy az, orgazdaság, a csempészet, vagy az elkövetéskori büntető törvénykönyvet nézve a vámorgazdaság megállapítható-e. A Btk. 312. §-ának jelenlegi megfogalmazása szerint csempészetet követ el az, aki nem közösségi árut a vámellenőrzés alól elvon vagy a vámtartozás, a nem közösségi adók és díjak illetve biztosíték megállapítása vagy beszedése szempontjából lényeges körülmények tekintetében valótlan nyilatkozatot tesz és ezzel a vámbevételt csökkenti.

A csempészetnek az elbíráláskor hatályos megfogalmazása szerint az Európai Unió területére történő nem közösségi áru behozatala az Európai Unió területére mindenképpen bűncselekményt valósít meg a magyar állampolgárok részéről, még akkor is, ha a Magyar Köztársaság területére az áru nem érkezik be.

Megállapítható azonban, hogy a bűncselekmény elkövetésekor ez a tényállás (Btk.312.§.) még csempészet és vámorgazdaság néven a vámárúnak a vámellenőrzés alóli elvonását vagy a vámteher illetve a vámbiztosíték megállapítása vagy bekezdése szempontjából lényeges körülmények tekintetében történő valótlan nyilatkozat tételét (csempészetet) vagy a csempészett vámárúnak a vagyoni haszon végett történő megszerzését elrejtését vagy elidegenítésében közreműködést (vámorgazdaság) rendelte büntetni.

Jelenleg a jövedéki termékek is lehetnek nem közösségi áruk. Ilyenkor a csempészet első fordulata nem közösségi árunak a vámellenőrzés alóli elvonásával valósulhatna meg. Maga, a vámellenőrzés is nemcsak a vámtörvény, hanem egyéb jogszabályok közülük a jövedékről szóló törvény rendelkezéseinek megtartása érdekében kifejtett tevékenység, tehát kiterjed a jövedéki ellenőrzésre is. Ha a csempészet vámáru, egyben jövedéki termék is, annak megszerzője jövedéki orgazdaságot követ el.

A jelenleg hatályos Btk. 326. §-a szerint, aki csempészetből származó dolgot vagyoni haszon végett megszerez, elrejt vagy elidegenítésében közreműködik, az orgazdaságot követ el. Abban az esetben, hogy ha a csempészett termék egyben jövedéki termék is, a jövedéki orgazdaság jöhetne szóba.

A vádirat tényállása illetőleg ennek alapján megállapított ítéleti tényállás a csempészetrel, vámorgazdasággal, orgazdasággal kapcsolatban pontosan körülírt elkövetési magatartást nem tartalmaz, így ezekben a bűncselekményekben sem kerülhet szóba a vádlottak bűnösségének megállapítása abban a körben, ahol az elsőfokú bíróság a joghatóság hiánya miatt a vádlottak bűnösségét nem állapította meg. Megállapítható az is, hogy nem bizonyítható a jövedéki orgazdaság, vagy az orgazdaság tényállásának megvalósulása, hiszen a bizonyítás során kirekesztett bizonyítékok, illetve bizonyítási eszközök alapvetően, ezen tényállásrészeket érintik.

4, Az elsőfokú bíróság alapvetően helyesen következtetett a vádlottak bűnösségére, a cselekmények jogi minősítése azonban több esetben korrigálásra szorult. A téves jogi minősítésekre részben helytelen jogi következtetés, részben anyagi jogszabály helytelen értelmezése miatt került sor.

Helyesen utalt a Debreceni Fellebbviteli Főügyészség arra, hogy II. r. vádlott is a tevékenységét bűnsegédként követte el, hiszen cselekvősége lényegében I. r. vádlott tevékenységéhez kapcsolódik, bűnsegédi magatartásként, hasonlóan III. r., IV. r., X. r. és XXII. r. vádlottakhoz is. Szükséges azonban rámutatni, hogy ha a tettes többet tesz vagy mást is tesz, mint amire a részes szándéka bizonyíthatóan kiterjedt, a tettes túllépéséért a részes felelősséggel a bírói gyakorlat szerint és a jogtudomány szerint felelősséggel nem tartozik. Úgynevezett mennyiségi túllépés esetén, ha a tettesi cselekmény magában foglalja azt is, amire a részes szándéka kiterjed, akkor a részes a szándéka szerinti enyhébb bűncselekmény címén felel. A részes szándékának csak a tettesi alapcselekményre kell vonatkoznia, míg a részeseknek egymásról és egymás tevékenységéről nem szükséges tudniuk. A bűnsegédként felelősségre vont vádlottak bűncselekményeinek a minősítése ezért nem igazodik minden esetben a tettesi cselekményekhez.

Az ítéletábra megállapította, hogy az anyagi jogszabály téves alkalmazása miatt minősítette az első fokon eljáró bíróság VII. r., XIII. r. és XXI. r. vádlottak cselekményét a Btk. 263/C.

§ (1) bekezdése szerinti bűnszervezetben részvétel büntetnének. Minderre a Fellebbviteli Főügyészség is helytállóan utalt.

VII. rendű vádlott neve több adózatlan cigaretta megszerzésében, azzal való kereskedésben résztvevő személyt ismert. A VI. r. vádlottnak napi rendszerességgel segített az történő adásvétel megszervezésében, mint kapcsolattartó személy. Tevékenységéért a „” néven ismert személytől egy alkalommal 500 juttatásban is részesült. XXI. r. vádlottnál ugyancsak megállapítható, hogy Magyarországról származó cigaretta pakolásában vett részt, illetőleg a raktárban tartózkodott, azt kinyitotta, bezárta, kitakarította, csomagolóanyagokat, dobozokat szerzett, s ily módon segítette a jövedéki adózás alól elvont cigaretta továbbértékesítését. Az ő tevékenysége ugyancsak a VI. r. vádlott tevékenységéhez kapcsolódik, neki volt úgymond bizalmi embere.

A Btk. 263/C. § (1) bekezdés szerinti bűncselekményben értékelt magatartás ún. sui generis bűncselekményként olyan magatartást rendelt büntetni, mikor a bűnszervezetben való bűnelkövetői tevékenység csupán előkészítő szakig jutott el. Amennyiben a szándékolt 5 évi vagy ezt meghaladó büntetési tétellel fenyegetett büntett már kísérlet vagy befejezettség stádiumába lépett, úgy az utóbbi cselekmény róható az elkövető terhére, amelynek tettese és részese is lehet.

A bűnszervezetben részvétel tényállásának jelentősége éppen az, hogy a büntetőjogi védelem előbbre hozatala folytán már a bűnszervezet megalakítására irányuló elkövetői magatartásoknál is megalapozható a büntetőjogi felelősség. VII. r., XXI. r. vádlott nemcsak előkészületi jellegű magatartást végzett, hanem aktívan részt vett az egyes bűncselekmények elkövetésében, így VII. r. vádlott, VI. r. vádlott felkérésére a tényállásból megállapíthatóan 2002 novemberétől vállalta, hogy VI. r. vádlott és angol társa között rendszeres tolmácsolási tevékenységet fog folytatni. A telefonlehallgatási anyagokból egyértelműen megállapítható az, hogy VII. r. vádlott tisztában volt azzal, hogy illegálisan megszerzett és külföldre juttatott cigarettákról van szó, amelyért még pénzbeli juttatásban is részesült. Ebből következően a VII. r. vádlott cselekvősége a VI. r. vádlott tevékenységéhez kapcsolódó bűnsegédi magatartás a rendelkező részben meghatározott minősítés szerint. Ig VII. r. vádlottnak bűnsegédként, folytatólagosan, üzletszerűen elkövetett jövedéki gazdaság büntetteként minősül a cselekménye a Btk. 311/A. § (1) bekezdés, (3) bekezdés b) pontja, Btk. 12. § (2) bekezdés, Btk. 137. § 8. pont, valamint a Btk. 21. § (1) bekezdése alapján. XXI. r. vádlottnak ugyancsak a VI. r. vádlott tevékenységéhez kapcsolódik a bűncselekményben való részvétele. az ítéleti tényállásból megállapíthatóan 2002. novemberétől 2003. július 18-ig rendszeresen kiutazott vagy a saját forgalmi rendszámú gépkocsijával vagy II. r. vagy IV. r. vádlott járművével a raktárba és ott fogadta az illegális cigaretta szállítmányt rejtő, többek között magyar rendszámú gépjárműveket. A XXI. r. vádlott a külföldi raktárban nemcsak várta a Magyarországról érkező cigarettákat, hanem annak kiszállításában is közreműködött. Így az ő magatartása sem maradt előkészületi szakaszban, hanem az ő tevékenysége ugyancsak a VI. r. vádlott tevékenységéhez nyújtott bűnsegédi magatartás. Az általa elkövetett bűncselekmény helyes minősítése bűnsegédként elkövetett jövedéki gazdaság büntette a Btk. 311/A. § (1) bekezdés, (3) bekezdés b) pont, Btk. 21. § (1) bekezdésére is figyelemmel.

A Debreceni Ítéltábla osztotta a XIII. r. vádlottra irányuló ügyészi indítványt, amely XIII. r. vádlott tekintetében a Be. 331. § (1) bekezdés, illetőleg a Be. 6. § b) pontjára hivatkozással a XIII. r. vádlott bizonyítottság hiányában történő felmentését eredményezte. A XIII. r. vádlottra megállapítható tényállás nem tartalmaz olyan megállapításokat, amelyben az ő bűnsegédi tevékenysége bizonyíthatóan Magyarországról származó illegális cigaretaszállítmányokhoz kapcsolódna. XIII. r. vádlottat azonban nem az elsőfokú bíróság által tévesen alkalmazott bűnszervezetben részvétel büntette (Btk. 263/C. § (1) bekezdés) vádja alól, hanem a bizonyíthatóság esetén megállapítható helyes minősítés szerint kellett felmenteni, így a bíróság a XIII. r. vádlottat az ellene folytatólagosan bűnsegédként elkövetett jövedéki orgazdaság büntettének vádja alól mentette fel.

Az ítéltábla nem látta indokoltnak VIII. r. vádlott vonatkozásában a bűnhalmazat megállapítását, hiszen ő az üzletszerűen elkövetett jövedéki orgazdaság büntettét (Btk. 311/A. § (1) bekezdés, (3) bekezdés b) pont) bűnszervezetben követte el. A tényállásból megállapíthatóan tevékenysége, bár konkrétan két esetben volt kézzelfogható és tényállásszerűen megállapítható, azonban ezek nem elkülönült tevékenységek, hanem a bűnszervezet tevékenységéhez kapcsolódó folyamatos magatartást és elhatározást igénylő tevékenységek.

XI. r. vádlott cselekményének helyes minősítése társtettesként, folytatólagosan, üzletszerűen elkövetett jövedéki orgazdaság büntette a Btk. 311/A. § (1) és (3) bekezdés b) pontja alapján, ugyanis ő több esetben nagyobb mennyiségű cigarettát vásárolt az I. r. vádlottól és az elkövetési időpontok közötti rövid időközre figyelemmel a folytatólagosság valamint a rendszeres haszonszerzés végetti célzatra tekintettel az üzletszerűség, mint minősítő körülmény is megállapítható vele szemben. Btk. 12. § (2) bekezdés, Btk. 137. § valamint a Btk. 20. § (2) bekezdésére is utalással.

XIV. r. vádlottnál ugyancsak megállapítható volt az üzletszerűség a többszöri elkövetésre figyelemmel a folytatólagosság mellett a rendszeres haszonszerzés végetti célzatra tekintettel. Az ő cselekményének a helyes minősítése Btk. 311/A. § (1) és (3) bekezdés b) pontja, a Btk. 12. § (2), a Btk. 137. § és Btk. 20. § (2) bekezdésére is figyelemmel.

XXX. r. vádlott által elkövetett bűncselekmény helyes minősítése társtettesként, folytatólagosan, üzletszerűen elkövetett jövedéki orgazdaság büntette a Btk. 311/A. § (1) és (3) bekezdés b) pontja alapján, figyelemmel a Btk. 12. § (2), Btk. 137. § és Btk. 20. § (2) bekezdésére is. Az irányadó tényállás szerint ugyanis tettenérése alkalmával nemcsak a gépkocsiból lepakolt 4998 karton magyar adójegyet nem tartalmazó SUPERKINGS típusú cigarettát leltek fel nála, hanem a vádlott által használt raktárban további 9758 darab Superkings és 34220 darab Sovering típusú adójegyet nem tartalmazó cigarettát is találtak a vámhatóság képviselői. A tényállásban is rögzítettek szerint az állapítható meg, hogy ezen cigarettamennyiséget 2003. február és 2003. augusztus 13. között ismeretlen személytől szerezte meg a XXX. r. vádlott. A fellebbviteli főügyészség indítványával egyezően így a rendszeres haszonszerzés végetti elkövetés, az üzletszerűség, mint minősítő körülmény továbbá a folytatólagosság is megállapítható.

IV. A büntetés kiszabása

1, A büntetés kiszabása során az első fokon eljáró bíróság alapvetően helyesen feltárta az irányadó enyhítő és súlyosító körülményeket, azonban részben a minősítés változtatásra is tekintettel azokat nem minden esetben a súlyuknak megfelelően értékelte.

I. r. vádlott vonatkozásában nyomatékos enyhítő körülményként kellett figyelembe venni már az elsőfokú eljárás során tett ténybeli beismerő vallomását, amelyet a másodfokú eljárásban is fenntartott, és amely beismerő vallomással a bűncselekményhez kapcsolódó megalapozott tényállás megállapíthatóságát nagyban elősegítette. A büntető ügyekben tett beismerő vallomást nem csak formálisan kell enyhítő körülményként értékelni, hanem azt a konkrét súlyának megfelelően a kiszabott büntetések közötti érezhetően súlyozott különbségtétellel is. Ez nyilvánult meg abban, hogy a bíróság az I. r. vádlott főbüntetését jelentősen enyhítette. Figyelemmel azonban arra, hogy az I. r. vádlottat határozott tartamú szabadságvesztésre ítélte a bíróság, megfelelő keresete illetőleg jövedelme és vagyona van, ezért őt a Btk. 64. § (1) bekezdés a) pontja alapján pénzmellékbüntetésre ítélte arra is tekintettel, hogy ő a bűncselekményt haszonszerzés céljából követte el. Hasonló megfontolásból pénzmellékbüntetésre ítélte a bíróság II. r. vádlottat, IV. r. vádlottat, V. r. vádlottat, VI. r. vádlottat, VIII. r. vádlottat, X. r. vádlottat. A pénzmellékbüntetés összezszerűségének meghatározásakor a bíróság figyelemmel volt a vádlottak által elkövetett bűncselekmények súlyosságára, az általuk elérni kívánt jogtalan haszonra és jövedelmi viszonyaikra is. Ugyanezeket a szempontokat értékelte a pénzmellékbüntetés meg nem fizetése esetén a pénzmellékbüntetés szabadságvesztésre történő átváltoztatásakor, amelynek során a Btk. 65. § (1), illetőleg 65. § (2) bekezdése alapján rendelkezett az ítélőtábla. Csak azokkal a vádlottak szemben szabott ki az ítélőtábla pénzmellékbüntetést, akiknek megfelelő keresetük, jövedelmük vagy vagyonuk van. A kereset illetőleg a jövedelem akkor megfelelő, ha az elkövető a pénzmellékbüntetést akár részletekben is képes megfizetni. (25/2007.Bk. vélemény)

Nem látta viszont indokoltnak a másodfokon eljáró Debreceni Ítélőtábla a szabadságvesztés főbüntetések tartamának és végrehajtási fokozatának az ügyészi fellebbezésben megjelölt vádlottakra nézve történő súlyosítását. Az eredeti vádirati tényálláshoz képest annyira leszűkült az egyes vádlottakra nézve megállapítható bűncselekményi kör, hogy ez nem volt indokolt a jelentős időmúlás és igen hosszú büntetőeljárás hatálya alatt állást követően, figyelemmel az előzetes fogvatartásban töltött időre is az egyes vádlottaknál.

Bár a Debreceni Fellebbviteli Főügyészség az átiratának 12. oldalán XXIX. r. vádlottal szemben is indítványozta a pénzmellékbüntetés kiszabását, az ő terhére fellebbezés nem lett bejelentve, ezért vele szemben a pénzmellékbüntetés alkalmazása súlyosítás tilalomba ütközne még annak indokoltsága esetén is.

A bíróság VII. r. vádlott által bűnsegédként megvalósított cselekménynél nem látta indokoltnak szabadságvesztés büntetés alkalmazását. Nála a büntetésnek a Btk. 37. §-ában foglalt céljai pénzbüntetéssel is elérhetőek, ezért büntetését a Btk. 51., 52. § alapján pénzbüntetésre enyhítette. A pénzbüntetés napi tétel számánál a bűnösségi körülményeket, míg az egy napi tétel összegénél a vagyoni jövedelmi viszonyait, életvitelét vette figyelembe, és az általa előzetes fogvatartásban töltött időt a Btk. 99. §-a alapján az így kiszabott pénzbüntetésbe rendelte beszámítani.

Úgy ítélte meg az ítélőtábla, hogy X r. vádlottal szemben a Btk. előbb hivatkozott büntetési céljai és büntetés kiszabási elvei akkor is érvényesíthetőek, ha vele szemben kiszabott 1 év börtönbüntetés végrehajtását hosszabb tartamban felfüggeszteni rendeli, és egyúttal vele szemben pénzmellékbüntetést is alkalmaz.

Nem látta indokoltnak a bíróság XIV. r. vádlottal szemben a szabadságvesztés főbüntetés, közügyektől eltiltás mellékbüntetés valamint a korábbi felfüggesztett szabadságvesztés utólagos végrehajtását. XIV. r. vádlottal szemben a Hajdú-Bihar Megyei Bíróság Kb.II.138/2002/17. számú ítéletével kiszabott végrehajtásában felfüggesztett 8 hónap börtönbüntetés 2003. június 27. napján emelkedett jogerőre, s annak végrehajtását 2 év próbaidőre rendelte felfüggeszteni a Hajdú-Bihar Megyei Bíróság. Csupán megjegyzi a Debreceni Ítélőtábla, hogy a bűncselekmény másodfokú elbírálásának időpontjában ez a korábban felfüggesztett szabadságvesztés büntetés végrehajthatósága annak elévülését is megközelíti. Tekintettel arra, hogy XIV. r. vádlott a jelen büntetőügynek egy igen kis mellékszereplője, és az ő cselekményével érintett jövedéki termékek összértéke is alig haladja meg a 2 millió forintot, így jelen ügyben az ő terhére állapítható meg a legkisebb konkrét elkövetési összérték. A bíróság az ő esetében is elegendőnek látta pénzbüntetés alkalmazását, melynek során a pénzbüntetés 400 napban megállapított napi tételszámában a bűnösségi körülményeket, míg az egy napi tétel összegében a jövedelmi vagyoni viszonyait vette figyelembe. A pénzbüntetés alkalmazása miatt kellett mellőzni a Hajdú-Bihar Megyei Bíróság Kb.II.138/2002/17. számú ítéletével kiszabott 8 hónap börtönbüntetés utólagos végrehajtásának az elrendelését.

A bíróság XV. r. vádlottnál, XVIII. r. vádlottnál, XXIX. r. vádlottnál is indokolatlannak tartotta végrehajtandó szabadságvesztés büntetést. Az ő esetükben bizonyíthatónak talált cselekményrészekhez kapcsolódóan elegendőnek találta a végrehajtásában felfüggesztett szabadságvesztés főbüntetés alkalmazását, ugyanis náluk a személyi körülményeikre is figyelemmel alaposan feltehető, hogy a büntetés célja annak végrehajtása nélkül is elérhető. A szabadságvesztés büntetések végrehajtásának felfüggesztésekor a bíróság a Btk. 89. §-ának rendelkezései alapján a súlyosító és enyhítő körülményeket valamint a Btk. 83. §-ának (1) bekezdésében meghatározott bünteteskiszabási elveket vette figyelembe. Az ítélőtábla úgy ítélte meg, hogy ezen vádlottak esetében a szabadságvesztés végrehajtásának felfüggesztése nem kerül ellentétbe az általános bűnmegelőzés követelményeivel. Jelen elkövetők személyi körülményei kedvezőek és bár egy jelentősebb társadalomra veszélyességi bűncselekményt követtek el, de bűnösségük foka kisebb illetőleg kisebb mértékben veszélyes cselekményük a társadalomra.

A bíróság IV. r. és XXX. r. vádlottal szemben kiszabott felfüggesztett szabadságvesztés mellett pénzmellékbüntetést alkalmazott, amely mellékbüntetés olyan azonnali joghátrányt jelent, hogy a főbüntetéssel együttesen gyakorolt hatásával a bíróság megítélése szerint elősegíti a büntetés céljának az elérését. Hangsúlyozza az ítélőtábla, hogy az 1 évnél hosszabb, de 2 évet meg nem haladó szabadságvesztés végrehajtását csak különös méltánylást érdemlő esetben lehet felfüggeszteni, ezért XXIX. r. vádlottnál a büntetés végrehajtásának felfüggesztése kivételes méltányosság alkalmazása, melynek során az

egyéni megelőzés szempontjai kerültek hangsúlyozottan előtérbe, figyelembe véve az elkövető személyi körülményeit.

Az ítéletábra mellőzte a közügyektől eltiltás mellékbüntetés alkalmazás X. r., XIV. r., XV. r., XVIII. r., XXIX. r. vádlottaknál figyelemmel arra, hogy ezen mellékbüntetést csak végrehajtandó szabadságvesztés főbüntetés mellett lehet alkalmazni.

Az ítéletábra III. r., X. r., XV.r., XVIII. r.,XXIX., vádlottak vonatkozásában mellőzte a feltételes szabadságra bocsáthatóság kizárására utalást. A feltételes szabadságra bocsáthatósággal kapcsolatos rendelkezés a végrehajtásában felfüggesztett szabadságvesztések esetében nem jöhet szóba, de a bünszervezeti elkövetésben nem érintett III. r. vádlottnál sem alkalmazható. (Btk. 47. § (4) bekezdés d) pont.

Az ítéletábra a rendelkező részben körülírt forgalmi rendszámú tehergépkocsi elkobzását a Btk. 77. § alapján azért mellőzte, mert ezen tehergépkocsira az intézkedést alátámasztó ítéleti tényállás nem lett megállapítva.

A lefoglalt dolgok visszatartására vonatkozó ítéleti rendelkezés a Be. 157. § (1) bekezdésén alapszik, ugyanis a terheltnak kiadandó dolgot a vele szemben megállapított pénzmellékbüntetés bünygyi költség biztosítására vissza lehet tartani, amiről az ügydöntő határozatban kell rendelkezni.

Az ítélet rendelkező részében a bíróság az egyes vádlottak személyi adataiban található elírást, illetőleg változásokat a rendelkezésre álló okiratok alapján helyesbítette.

2, A másodfokú bíróság a 2009. október 5. napján megtartott nyilvános ülésen felmerült bünygyi költség megfizetésére a Be. 381.§ (1) bekezdése alapján kötelezte a fellebbezéssel érintett terhelteket, a személyes költségmentességben részesített XII.r. vádlott, a másodfokon felmentett XIII.r. kivételével, akik tekintetében a bünygyi költséget az állam viseli a Be. 345.§ alapján alkalmazandó Be. 339.§ (1) bekezdésére, és Be. 338.§ (2) bekezdésére figyelemmel.

Az ítéletábra e körben észlelte, hogy a megyei bíróság az általa felmentett XVII.r. vádlottat kötelezte 200.000 forint bünygyi költség megfizetésére (21.oldal), melyet a Be. 338.§ (2) bekezdés nyilvánvalóan nem enged meg, azonban erre lehetőség van a Be.339.§ (4) bekezdésben írtak fennállása esetén. Az elsőfokú bíróság ítéletének 164. oldalán rögzített indokolásából nem derül ugyan ki, hogy ez esetben nyilvánvaló elírásról van szó, azonban erre vonatkozó következtetést erősíti egyrészt a Be. 338.§ (2) bekezdés rendelkezése, másrészt az, hogy a kötelezés a XXV.r. vádlott bünygyi költségre kötelezését követően helyezkedik el az ítélet rendelkező részének szerkezetében. Tekintettel azonban arra, hogy XVII.r. vádlottat a felülbírálat nem érintette, így az ítéletábra nem bírálta felül, hogy esetében a Be. 339.§ (4) bekezdésben írt ok fennáll-e, és e tekintetben az ítéletábra sem kasszációs, sem revíziós jogkörét nem tudta gyakorolni.

Mindezek alapján a Debreceni Ítéltábla az első fokon eljáró Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Bíróság ítéletét a Be. 372. § (1) bekezdés alapján megváltoztatta, míg egyéb helyes rendelkezéseit a Be. 371. § (1) bekezdésére utalással helybenhagyta.

A jogorvoslati jogról szóló rendelkezés XIII. r. vádlottat érintően a Be. 386.§ (1) bekezdésén alapul.

Debrecen, 2009. október 16.

Dr. Kardos Sándor sk.
a tanács elnöke

Dr. Elek Balázs sk.
a tanács tagja-előadó

. Gömöri Olivér sk.
a tanács tagja

Záradék :

A Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Bíróság 5.B.1725/2005/515.számú 2008. december 12. napján kihirdetett ítélete a fellebbezéssel érintett vádlottak közül I.r., II.r., III.r., IV.r., V.r., VI.r., VII.r., VIII.r., X.r., XI.r., XII. r.,XIV.r., XV.r., XVIII.r. XX. r., XXI.r., XXVII. r., László XXIX.r., XXX.r., XXXI. r., XXXII. r., é XXXIII. r. vádlottak vonatkozásában 2009. október 4. napján jogerős, és a felfüggesztett szabadságvesztés büntetések kivételével végrehajtható.

Debrecen, 2009. október 16.

Dr. Kardos Sándor sk.
a tanács elnöke

A kiadmány hitelül
tisztviselő